

Bq 373/27

A BUDAPESTI II. KERÜLETI KIR. EGYETEMI

KATHOLIKUS FŐGIMNÁZIUM

S A VELE KAPCSOLATOS

M. KIR. FERENC JÓZSEF-NEVELŐINTÉZET

ÉVI ÉRTESEITŐJE

AZ 1915–1916-IKI TANÉVRŐL.

KÖZZÉTESZI

SZÖLGYÉMY FERENC

A MAGYAR KIR. FERENC JÓZSEF-NEVELŐINTÉZET KORMÁNYZÓJA

ÉS A FŐGIMNÁZIUM IGAZGATÓJA.

BUDAPEST

STEPHANEUM NYOMDA R. T.

1916.

2012 AUG 1

ELŐSZÓ

1. FEJEZET

2. FEJEZET

3. FEJEZET

4. FEJEZET

5. FEJEZET

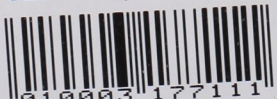
6. FEJEZET

7. FEJEZET

8. FEJEZET

9. FEJEZET

FSZEK Központi Könyvtár

0 010003 177111

A BUDAPESTI II. KERÜLETI KIR. EGYETEMI
KATHOLIKUS FŐGIMNÁZIUM
S A VELE KAPCSOLATOS
M. KIR. FERENC JÓZSEF-NEVELŐINTÉZET
ÉVI ÉRTESITŐJE

AZ 1915–1916-IKI TANÉVRŐL.

KÖZZÉTESZI

SZÖLGYÉMY FERENC

A MAGYAR KIR. FERENC JÓZSEF-NEVELŐINTÉZET KORMÁNYZÓJA

ÉS A FŐGIMNÁZIUM IGAZGATÓJA.

BUDAPEST
STEPHANEUM NYOMDA R. T.
1916.

1976

1985

MULTNYELVŰ KÖNYVTÁR

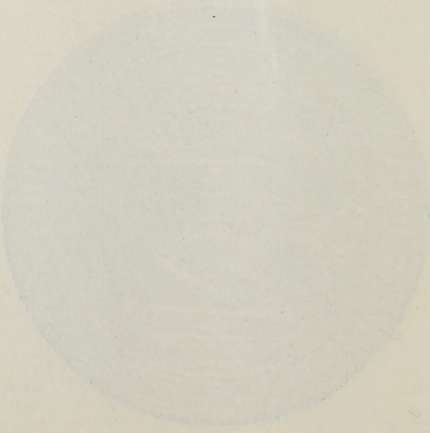
ELŐTÉRLET

ELŐTÉRLET

B 373/27-2

22/92

Ex
Bibl.Civ.
Budapesti-
ensis

BUDAPEST

STEFANUS VAGNER K. T.

Az intézet kiadása.

ISKOLÁNK ÉS A HÁBORÚ.

Iskolánk a maga csöndes környezetében elég távol van ugyan a nagy világ forgatagától, mindamellet az Európa oszlopaít rengető háború a tudománynak e szelid hajlékát is érintette, sőt olykor eléggé zajossá tette. Az így keletkezett intézeti nehézségekről és mozgalmakról tavalyi értesítünk jórészben már elszámolt s most annál könnyebben eleget tehetünk a nmélt. vall. és közokt. miniszter úr 14.092/1916—V. számú rendeletének, mely feladatunkká tette, hogy e nagy háborúnak a középiskolai oktatásra tett hatását feltüntessük s tanulságként a jövő nemzedékeknek is hátrahagyjuk.

I. Az intézeti épület. Iskolánk épületébe mindjárt a mozgósítás elején (1914. aug. 2-án) a 3. bosnyák gyalogezred egy zászlóalját, mintegy 1000 embert, szállásoltak be. Jó két hetet töltöttek itt, mely idő alatt intézetünk összes helyiségeit, udvarait és folyosóit lefoglalták saját céljaikra. A kivonulásukat követő s nagyon is kívánatos tisztogatás következtében a tanítást csak szeptember 15-én kezdhettük meg. Ezen akadályt leszámítva, intézetünkben az előadások a rendes délelőtti órákban folytak s az elmulasztott néhány napnyi szorgalmi időt úgy pótoltuk, hogy a tanév folyamán az iskolai szüneteket, ahol a tanulók megterhelése nélkül lehetséges volt, megrövidítettük s az így nyert napokat tanításra fordítottuk. Iskolánk épületében egyébként a délutáni órákban más intézetek is tartottak előadásokat. Így 1914. szeptember 21-től október 10-ig a II. ker. állami főreáliskola; az 1914. október 12-től 1915. december 1-ig terjedő időben pedig az I. ker. áll. főgimnázium kilenc osztálya hallgatta épületünkben a délutáni előadásokat.

Ez a körülmény csak annyiban okozott változást intézetünk működésében, hogy az ifjúsági önképzőkör munkálkodását, továbbá a rendkívüli tárgyak (egészségtan, szabadkézi rajz, gyorsírás, fiz. gyakorlatok stb.) tanítását föl kellett függeszteniünk mindaddig, míg az I. ker. áll. főgimnázium tőlünk saját otthonába visszaköltözött. A rendes tanítás menetétől eltérő változás annyi volt, hogy a görögpótló rajz mind a négy felső osztályban, a testgyakorlás pedig az I—IV. osztályokban az illető szaktanárok hadbavonulása miatt a háború második évében is szünetelt: az előbbi tantárgy 1915. október elejéig, a másik pedig 1916. április végéig, amikor a hadból visszatért szak-

tanárok tárgyaik vezetését újra átvették. Órakevesbités volt a szépírás és a testgyakorlás körében; az előbbi a háború miatt elmaradt, az utóbbit pedig a felső osztályokban csak egy-egy órában tanítottuk.

II. Az intézeti tanárság. Intézetünk tanári karából a haza védelme a következő hat kartársunkat szólította fegyverbe:

1. *Baros István*, bevonult mint népfelkelő hadnagy az északi harctérre a 16/III. hadtápszászlóaljhoz. Most is ugyanott teljesít szolgálatot. Előlépett főhadnaggyá. Kitüntetése: signum laudis.

2. *Bernolák Kálmán*, bevonult mint népfelkelő gazdasági hadnagy a Ludovika-Akadémiára. Jelenleg is ugyanott gazdasági vezető és akadémiai tanár. Előlépett főhadnaggyá.

3. *Knubels Rezső*, bevonult mint póttartalékos Losoncra a cs. és kir. 25. gyalogezredhez. Jelenleg ugyanott számvevő őrmester.

4. *Mérő István*, bevonult mint népfelkelő hadnagy Jägerndorfba (Szilézia), ugyanott a k. u. k. Materialsammelstelle parancsnoka, beosztva a VI. hadsereg parancsnokságához. 1914. november 1-én előlépett főhadnaggyá. 1915. szeptember 18-án bizonytalan időre szabadságolták.

5. *Nendtwich Jakab*, bevonult mint tartalékos főhadnagy Szabadkára a 80. gyalogezredhez, ugyanott a hadi élelmezési állomás parancsnoka. 1915. május 1-én előlépett századossá. 1916. április 7-én a hadiszolgálat alól fölmentették.

6. *Vajda Károly*, bevonult mint népfelkelő hadnagy Borovóra (Szlavónia), ugyanott állomásparancsnok, később az eszéki állomásparancsnoksághoz beosztva. Jelenleg a délkeleti harctéren van. Előlépett főhadnaggyá.

E bevonult kartársaink helyett — a főt már említett órakevesbitést leszámítva — a tanári kar fiatalabb tagjai vállalták el a terhet. Áldozatkészségük annál méltóbb a figyelemre, mert legnagyobb részét a gimnáziumunkkal kapcsolatos Ferenc József Nevelőintézet tanárai, akiknek munkája a háborús állapotok miatt itt is súlyosbodott és megsokasodott. Itt kell még megemlíteni, hogy Kovalik József r. tanár, László főherceg úr öfensege nevelésvezetője, a f. tanév folyamán is szabadságot élvezett szeptember, április és május hó folyamán.

Az így beállott óratöbblet az egyes tanárok szerint hetenként a következő volt.

Az 1914—15. tanévben:

<i>Dr. Alleram Gyula</i>	+ 1 óra,	<i>Dr. Kozák Lajos</i>	+ 7 óra,
<i>Dr. Horváth Kálmán</i> ...	+ 2 óra,	<i>Szentesi Béla</i>	+ 3 óra.

Az 1915—16. tanévben:

<i>Csudáky Bertalan</i> 1915.		<i>Dr. Kozák Lajos</i> nov. 1-ig	+ 8 óra,
nov. 1-ig	+ 4 óra,	nov. 1-től ápr. 1-ig ...	+ 6 óra,
<i>Hencz István</i> febr. 1-től	+ 5 óra,	ápr. 1-től	+ 3 óra,
<i>Izsépy Béla</i>	+ 2 óra,	<i>Szentesi Béla</i> febr. 1-ig ...	+ 5 óra.

Ezenkívül Hencz István és dr. Horváth Kálmán a második félév folyamán a II. ker. érseki főgimnáziumban is 7—7 órát tanítottak.

Iskolánknak más intézetek részéről történt délutáni lefoglaltsága nem engedte meg, hogy itt a falakon belül a háborúval kapcsolatosan nagyobb tevékenységet fejthessünk ki. Az első évben beszerztünk 186 vetítő képet, melyek a jelen háború egyes fontosabb eseményeit ábrázolták. Ezeket Besskó Jenő kartátsunk 20 fillér belépti díj mellett több ízben bemutatta az ifjúságnak. Az így befolyt jövedelmet a háborús jótékonyág céljaira fordítottuk, amiről már tavalyi értesítőnkben (8. l.) elszámoltunk.

A háború különféle eseményeinek megfelelő vonatkozásait az egyes tantárgyak keretében minden lehető alkalommal felhasználtuk, sőt többé-kevésbé minden osztályban, de főképp az V., VI. és VIII-ban egészen háborús tárgyú írásbeli dolgozatokat is készítettünk a tanulókkal.

Iskolánk a háború színterétől messze távol esvén, háborús emléktárgyak rendszeres gyűjtésével nem foglalkozhattunk; legföljebb egyesek gyűjtögettek s gyűjtik még folyvást a hadban levő tanítványaiktól kapott, vagy a rájuk vonatkozó emléklapokat és emléktárgyakat. Ellenben annál élénkebb részt vett a tanári kar mindenik hadba nem vonult tagja a háborús segélyezés mindennemű ügyében. Így mindjárt a háború kitörésének második hónapjától kezdve a tanév végéig fizetésünk 1%-át adományoztuk oda a hadsegélyezés céljaira, amely adomány összege 620 K-t tett ki. A hadikölcsön jegyzésében maga a tanári testület zárolt darabokban 11.900 K, zárolatlanokban pedig 2750 K összeggel vett részt. Ezenkívül a társadalmi úton folytatott hadijótékonyágban testületünk egyes tagjai szintén jelentékeny összegekkel szerepeltek, amelyekről azonban pontos számadatokat előterjeszteniünk alig lehetne.

A tanári karnak egyes tagjai az intézeten kívül is folytatták a háborúval kapcsolatos tevékenységet. Így Besskó Jenőt, Csudáky Bertalant és dr. Zombory Jánost a múlt tanév szeptember 15-ig a vall. és közokt. minisztérium számvevőségi osztályába rendelték be délelőtti és délutáni munkára. Besskó Jenő ugyancsak a múlt tanév elején a javító vizsgálatokon a III. ker. áll. főgimnáziumban teljesített kisegítő szolgálatot. A háború kitörésétől kezdve dr. Allegram Gyula és dr. Pokorny Emánuel kartársaink a szegénygyám ügyeinek ellátását is magukra vállalták s e feladatukat a múlt tanév egész folyamán ellátták, sőt még jelenleg is folytatják. A jelen tanévben pedig Csudáky Bertalan és Szuchy Endre kartársaink az I. ker. állami főgimnáziumban teljesítettek egy hónapra (február 1—márc. 1.) terjedő kisegítő szolgálatot.

III. Az intézet tanulói. Ifjúságunknak lelkesedéstől lobogó szívére a háború kétségtelen nagy hatással volt s a legfelsőbb osztá-

lyúak közül többen akadtak, akik mindjárt a háború megkezdődtevel önként akartak jelentkezni a hadbavonulásra. A messzebb tekintő szülői előrelátás azonban ehhez a beleegyezést nem adta meg. Úgy is mihamar eljött az ideje, hogy a hadvezetőség őket harcba szólítsa. Már tavalyi értesítőnkben (8. l.) közöltük ama 9 növendékünknek nevét, akiket a haza iránt való védőkötelesség az iskola VIII. osztályának padjairól szólított a hadak útjára. A jelen tanév folyamán még többre növekedett a besorozottak száma. A VIII. osztály 39 rendes tanulója közül mint népfelkelő önkéntesek már a tanév elején bevonultak:

1. *Kondér István*, 2. *Mérey Béla* és 3. *Wahl Henrik*.

A Ludovika-Akadémia, vagy a bécsujhelyi akadémia tisztképző tanfolyamára mentek:

1. <i>Barna Elek</i> ,	1. <i>Brčić Mihály</i> ,
2. <i>Báró Braunecker Lamoral</i> ,	2. <i>Erdős László</i> ,
3. <i>Érdy Sándor</i> ,	3. <i>Rosner Ferenc</i> ,
4. <i>Klokocsán Lajos</i> ,	4. <i>Vidats Dezső</i> ,
5. <i>Tarkeöy Aladár</i> ,	5. <i>Vladár Ervin</i> .

Mint népfelkelő önkéntesek a legutóbbi sorozáson beváltak és szolgálattételre bevonultak a) a VIII. osztályból:

1. <i>Bognár György</i> ,	7. <i>Hajdu János</i> ,
2. <i>Csanak György</i> ,	8. <i>Kanitz Pál</i> ,
3. <i>Ertl János</i> ,	9. <i>Lers Vilmos</i> ,
4. <i>Göbel Kálmán</i> ,	10. <i>Molnár Kázmér</i> ,
5. <i>Gulden Jenő</i> ,	11. <i>Szöllősi István</i> ,
6. <i>Gutgesell Ernő</i> ,	12. <i>Szuchy László</i> ,

13. *Vári Lajos*.

c) a VII. osztályból:

1. <i>Mayer Miklós</i> ,	2. <i>Ruska János</i> .

Régebbi tanítványaink, akik hadbavonultak, egész kis hadsereget tesznek ki. Ezeknek névsorát tavalyi értesítőnkben (11—19. l.) már közöltük s ott külön megjelöltük azokat, akik közülök kitüntetést kaptak, megsebesültek, fogságba estek, vagy hősi halált haltak. Most kiegészítésül még a következőket kell felsorolnunk:

1. *Erős Gusztáv* zászlós, az északi harctéren van, a II. oszt. vitézs. éremmel kitüntetve;
2. *Fáy László* tartalékos hadnagy, az ezüst vitézs. éremmel és signum laudis-szal kitüntetve, az északi harctéren van;
3. *br. Jeszenszky András* tartalékos zászlós, a kis és nagy ezüst vitézs. éremmel kitüntetve, ugyanott;
4. *Dr. Katona (Klein) Gábor* kadét, az északi harctéren van;

5. *Dr. Katona (Klein) József* zászlós, orvos, az ezüst vitézs. éremmel kitüntetve, jelenleg fogoly (Kazánban);

6. *Kenessey István* tartalékos zászlós, az északi harctéren teljesít szolgálatot;

7. *Madarassy Andor* hadapród-örmester, az északi harctéren van;

8. *Miskey Andor* tartalékos hadnagy, az északi harctéren van, a signum laudis-szal kitüntetve;

9. *Prepeliczay Jenő* hadapród, részt vett a *limanovai, gorlicei, jaroslai* és *grodeki* nagy ütközetekben, az ezüst vitézs. éremmel kitüntetve;

10. *Rohonczy Imre* százados, az északi harctéren van;

11. *Spuller Olivér*, a budapesti 1. számú honvédegyalozrednél szolgál;

12. *Dr. Telegdy Géza* népfelkelő főhadnagy, Budapesten a cs. és kir. távirati ellenőrző bizottságnál teljesít szolgálatot;

13. *Taxner Béla* a 14. gyalozrednél mint kultúr-mérnök, az északi harctéren szolgál.

Ez a névsor még távolról sem teljes, bár volt tanítványainkat jelentkezésre hirlapok útján is felszólítottuk; végleges kiegészítése csak a békekötés után lesz teljesíthető.

Hősi halottaink száma a tavaly közölteken kívül — fájdalom! — elég tekintélyes számmal növekedett. Ezek névsora, akikre fájdalomunkban is büszkeséggel gondolunk, a következő:

1. *Erdős Zoltán* az 5. honvéd táborigyűsezred hadapródjelölt tüzemestere, a harctéren szerzett betegségében Budapesten hunyt el 1915. nov. 12-én.

2. *Exner László* tartalékos hadapród, az északi harctéren Dobrowornál csapatának élén roham közben esett el 1915. júl. 20-án, bajtársai a reklinieci temetőben hantolták el «egy csendes, mindig lombos kertben, egy ráhajló fa alatt.»

3. *Hein Albert*, a 68. gyalozred hadapródjelöltje, a Kárpátokban a kiesvölgyi hegytetőért vívott győzelmes rohamban csapata élén esett el 1915. ápr. 22-én. Tetemét családja haza hozatta s Budapesten temették el.

4. *Herald Ferenc*, a 69. gyalozred hadapródja, az I. oszt. vitézs. érem tulajdonosa, a doberdói fennsík gránátlövés által kapott sebében a laibachi kórházban hunyt el 1915. okt. 28-án. Tetemét családja Budapesten temette el.

5. *Szelevényi Haraszty Károly* önként állt be a 68. gyalozredbe s a Kárpátokban esett el 1915. ápr. 6-án. Családja Fenyvesvölgyben, Patakófaluban talált sírjára s onnan haza hozatta, Szelevényen alussza örök álmát.

6. *Nemesköttesői Sevcsik István*, az 52. gyalozred hadapródja

az olaszok ellen vívott görzi nagy csatában esett el. Családja haza hozatta s 1915. júl. 13-án Budapesten tétette örök nyugalomra.

7. *Schulek György*, a 10. cs. és kir. huszárezred hadnagya, a Stanislau körül folyt ütközetek egyikében, a Lomnica partján fekvő Babin faluban, 1915. febr. 28-án esett el. Családja haza hozatta s Budapesten tétette örök nyugvóhelyére.

8. *Rauscher Lajos*, a 2. hegyi tüzérezred hadapródjelöltje, a tiroli határon frontszolgálatban szerzett idegbaja következtében Payerbachban (Alsó-Ausztria) hunyt el s ugyanott van eltemetve.

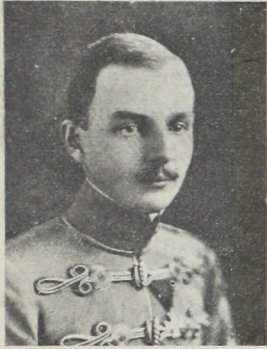
Szándékunkban van, hogy elesett tanítványaink arcképeit a róluk való kegyeletes megemlékezés jeleként értesítőkben közöljük. Jelenleg 7 ifjú hős katonánk arcképét mutatjuk itt be, hogy az utánuk következő még ifjabbak az ő magasztos példájukból lelkesedést merítsenek s tettekre buzduljanak.

Közülök már tavalyi értesítőkben megemlékeztünk br. Szentkereszty Györgyről és hidvégi gróf Nemes Nándorról. Most kiegészítésképen még közölnünk kell róluk, hogy Nemes Nándor az északi harctéren esett el 1914. nov. 30-án; br. Szentkereszty György pedig, aki a 7. cs. és kir. huszárezred tartalékos hadnagya volt, ugyancsak az északi harctéren kapott súlyos betegségében Budapesten hunyt el. Intézetünknel az ő emlékét a mi kegyeletünkön kívül külön is fenn tartja ama 2000 koronás alapítvány, amelyet a fennkölt lelkű szülők az ő nevére tettek.

Mindannyian e földön a legszentebbert, hazájukért áldozták fel ifjú életüket s piros vérük hullása Magyarország boldogabb jövőjének hajnalhasadását jelenti. Dicsőség legyen emlékezetüknek!

De tanulóink itthon is megtették a háborús állapot miatt reájuk háruló kötelességeiket. Mivel legnagyobb részük a fixfizetésű családokból kerül ki, melyeket a háborús állapot súlya anyagilag legjobban sújt, a szülők vagyoni helyzetére való tekintettel a gyűjtést erősen mérsékeltek; mindamellet egész év folyamán a különféle hadijótékonyság céljaira ifjúságunk köréből a következő tekintélyes összegek kerültek ki:

1. Katonák karácsonyára	438.46 K.
2. Sebesültek javára (fémért)	22.— «
3. Tüdőbeteg katonák részére	33.60 «
4. Gyermekszanatóriumra	62.— «
5. Hadiárvának	50.— «
6. Fogadalmi templomra	834.40 «
7. Bolgár Vöröskeresztnek	86.80 «
8. Konstantinápolyi missziónak	20.— «
9. Hadsegélyzőnek	38.— «
10. Vöröskeresztnek	100.— «
Átvitel	1685.26 K.

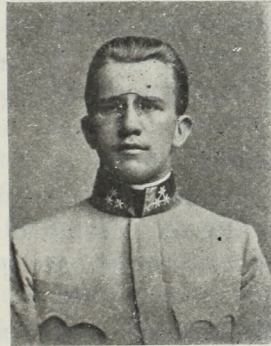
Schulek György.

Hein Albert.

Br. Szentkereszty György.

Exner László.

Nemesköttesői Sevesik
István.

Herald Ferenc.

Hidvégi gr. Nemes Nándor.

	Áthozat ...	1685·26 K.
11.	Ottokár hadikórháznak ...	100— «
12.	Katonák imakönyvére ...	104·02 «
13.	Mentőknek ...	161·27 «
14.	Vakoknak ...	100— «
15.	Gyorssegély Augusztá-alapnak ...	100— «
16.	Kárpáti falvakra ...	373·87 «
	Összesen ...	2624·42 K.

Ifjúságunk ezenkívül egyéb háborús segítő munkában is részt vett, amelyre alkalom kínálkozott. Így gyűjtött szederlevelet egy zsákkal. Iskolai egyesületeink közül a Vörösmarty-Önképzőkör s a Zene- és Ének-Kör közösen rendezett ünnepségüket összekötötték a hadsegélyezés ügyével s az ebből befolyt jövedelemmel (104 K 02 f.) a katonák részére kiadott imakönyvek költségeihez járultak hozzá. Iskoláink ifjúsági intézményei közül a Segélyező-Egyesület áldozatkészségét kell még kiemelnünk, amely nemcsak intézetünk minden hozzáfordult tanulóját ellátta az összes iskolai könyvekkel, hanem ezenfelül — egyéb iskolai alapokkal karöltve — 3 tanulóknak fizette ki a tandíját 54 K összegben. Ezzel sokat segített nem egy szegényebb családon s több tanulóknak tette lehetővé, hogy tanulmányainak folytatása félbe nem szakadt.

Szorgalmasan felkarolták tanulóink a könyvgyűjtés ügyét is, amint tudtukra adtuk a hadvezetőség azon óhaját, hogy katonáinknak a harctérre szórakoztató és hasznos olvasmányokat küldjünk. Itt osztályonként a következő tanulók szorgoskodtak a gyűjtésben. *I. osztály:* Böresök István, Buday Kálmán, Erbler Viktor, Katona József, Kollár Béla, Phillipp József, *összesen: 148 db.* *II. osztály:* Feledi Béla, Gáldony Béla, Flamm Sándor, Hartner Béla, Kilényi István, Kovács Károly, Pacséri Ágoston, Ráth-Végh Károly, Renschler Rezső, Szabó Gábor, Szalóky Lajos, Úsz István, Weyde Gyula, *összesen: 871 db.* *III. osztály:* Bozóky Dénes, Ebner Dezső, Gaál Elemér, Heidecker Béla, Schedel Andor, Veeseklőy József, *összesen: 122 db.* *IV. osztály:* Csizmadia Sándor, Falk Miksa, Feledi Kálmán, Kovács Ferenc, Matits Lajos, Móczár Béla, Pásztor Béla, Radich Tibor, Sebestény István, Schreiber Péter, Surányi Tibor, Tarnay Zoltán, *összesen: 389 db.* *V. osztály:* Arányi Tibor, Hajnal István, Schimmerlik György, Schramm Alfréd, Szabó Jenő, *összesen: 232 db.* *VI. osztály:* Fery Tibor, Pöschl Gyula, Schiffler Imre, Velösy Béla, Vicenty Sebestyén, Wittchen Béla, *összesen: 192 db.* *VII. osztály:* Gulden Richard, Malász Elemér, Schneckenberger Nándor, Sevcsik Jenő, Trinchieri József, Zsámboki László, *összesen: 115 db.* *VIII. osztály:* Lers Vilmos, Molnár Kázmér, Müllner János, *összesen: 100 db.* A nyolc osztály gyűjtésének teljes összege: 2169 db könyv, amelyeknek elvitelére a katonai vezetés egy külön társzekeret volt kénytelen kiküldeni.

Iskolánk ifjúsága legnagyobb részben fővárosi lévén, mezőgazdasági munkálkodásban részt nem vehetett. Biztos tudomásunk van azonban arról, hogy vidékről való tanulóink otthon szüleik és egyéb hozzátartozóik mezőgazdaságában hasznos szolgálatokat teljesítettek. Ez maga is egyik világos bizonyítéka ama felsőbb rendelkezés helyességének, amely a tanulókat a tanév utolsó hónapjában az iskola kötelékéből a szülői ház körébe az idén is visszaeresztette.

A társadalomnak és a szülőknek az iskola iránt megszokott viselkedése — legalább a mi iskolánk körzetében — alig változott valamit. Legföljebb talán annyit lehet megállapítanunk, hogy a társadalom érdeklődése valamicskével nagyobb s a szülők látogatása sűrűbb volt. Ez természetes is, hiszen tanulóinkat olykor az iskola padjaiból szinte egyenesen a harctérre szólitották. Figyelemre méltó az a jelenség, hogy a hadból hosszabb vagy rövidebb időre visszatérő apák ritkán mulasztották el, hogy az iskolát gyermekeik tanulmányai ügyében meg ne látogatták volna.

A háborúnak a mi ifjúságunk vallásos és erkölcsös viseletére nézve nem volt rossz hatása, sőt talán elmondhatjuk, hogy ilyen irányú érzése mélyebb lett és nemesedett. Ez a jelenség magától érthető, hisz a tanuló úton-útfélen, gyakran saját családjában hallotta és látta az önfeláldozás nagyszerű példáit, tapasztalhatta szenvedő hőseinknek a változhatatlan isteni végzésben való megnyugvását, észlelhette a világháborúnak hazánkra nézve csodálatos fordulatait s mindez azzal a tudattal tölthette el, hogy az emberi nem sorsát Isten keze intézi. E tudat tehát annál jobban felemelhette szívét Istenhez.

Nem nyilatkozhatunk már ilyen kedvezően a tanulmányi előmenetel és szorgalom dolgában. Emez általában véve lanyhább volt s a tanároknak a tanulók előmenetelét illetőleg sok elnézést kellett tanúsítaniok. Ez az állapot egészen természetes okokból magyarázható. A háború izgalmi a meglett férfi munkásságára is bénító hatással voltak, főképp kárpáti szorongattatásunk idején. Annál inkább lehangolhatta tehát a fiatal fogékonyabb lelket. Ehhez járul még állandóan a gyarló élelmezési viszonyok miatt való gyöngébb táplálkozás, mely a nagyvárosi gyermeknek amúgy is elég nagy vérbeli szegénységét még fokozta s ezzel a kitartó munkára még alkalmatlanabbá tette. Nagyon sok szülői házból hiányozván az erős apai kéz, az anyáknak nagyobb arányú elfoglaltsága vagy gyöngesége a tanuló szorgalmát csak lefelé fokozta. Végül azt sem lehet említés nélkül hagynunk, hogy a háborús állapottal velejáró erőszak és durvaság a tanulóknak külső viselkedésében is bizonyos nyerseséget, szilajkodást idézett elő.

A tanulásban és a külső viselkedésben nyilvánuló eme hátrálynak ellensúlyozója volt a nevelő tanárság, amely legtöbbször szelid rábeszéléssel vagy komoly dorgálással, de — ha kellett — a harcban

levő családfő szigorát helyettesítő fellépéssel igyekezett rábirni az ifjúságot tanulmányi kötelességeinek pontos teljesítésére. Önkéntelenül is segítségünkre voltak ebben néha a harctérről visszatért volt tanulóink, akik tanáraikat és társaikat meglátogatták s ez utóbbiak meglepetéssel látták tavaly még velük dévajkodó társaiknak a harcok viharaiiban megedződött férfias komolyságát és csodálkozva hallgatták mindig szerény megjegyzéseiket saját hősi tetteikről és szenvedéseikről, amelyeknek a mellükön csillogó kitüntetés az ő elbeszéléseiknél sokkal beszédesebb tanúja volt. Az ilyen társalgások sohasem maradtak ifjainkra jótékony hatás nélkül. Mindamellett az előmenetel tekintetében tanulóink iránt az elnézésnek és engedékenységnak olyan mértékét kellett alkalmaznunk, amilyenre a béke éveiben soha szükség nem volt.

Visszatekintve iskolánk ez évi munkálkodására, nyugodt lélekkel mondhatjuk, hogy nevelői kötelességünket teljes, gyakran megfeszített erővel törekedtünk teljesíteni. A harctéren levő apák megnyugodhattak afelől, hogy gyermekeiknek nevelése ügyét itthon lelkiismeretes kezek intézik. Ezzel legalább közvetve mi is hozzájárultunk egy szemernyivel vitéz hadseregünk harci készségének emeléséhez. Vajha mielőbb megkapnók ezért a jutalmat: az egész emberiségtől annyira óhajtott áldásthozó békét.

Dr. Bartha József.

SZÖLGYÉMY FERENC JUBILEUMA.

Intézetünk jelen évét különösen kiemeli más évek sorából az az örvendetes körülmény, hogy szeretett vezetője, *Szölgvény Ferenc* m. kir. Ferenc József nevelőintézeti kormányzó és főgimnáziumi igazgató most tölti be tanári működésének harmincadik esztendejét.

Szölgvény Ferenc, aki 1857 július 29-én Esztergomban született s ugyanott végezte középiskolai tanulmányait, a budapesti m. kir. tudományegyetem bölcsészeti karának öt éven át volt hallgatója s a latin és magyar nyelvi és irodalmi szakból ugyanezen főiskolán szerzett tanári oklevéllel két évi magánnevelősködés után az 1886/7. iskolaév elején kezdette meg fényes és eredményekben gazdag tanári pályafutását.

Az intézet tanárkara és tanulóifjúsága lelkesedéssel ragadta meg az alkalmat, hogy a háborúokozta nehéz időviszonyok mellett is örömmünnepet rendezzen és a lehetőség szerint emlékezetessé tegye a jubileumot.

A főgimnázium intim családi ünnepsége május 27-én volt az osztályvizsgálatok befejezése után az intézet dísztermében. Az *Izsépy Béla* tanár vezetése alatt álló énekkartól lelkesen előadott «Üdvözlő dal» után *Pokorny Emánuel dr.* vallástanár a tanári testület és az ifjúság nevében fehér selyemmel bélelt tokban díszes ezüst babéroszorút nyújtott át az ünnepeltnek a következő beszéd kíséretében:

«Harmincéves babérlugasból néhány ékes levelet egybefűzni jöttünk, hogy örömben ünneplő iskolánk nevében szerefettel megkoszorúzzunk vele egy érdemekben gazdag életet. Ez a babér a magyar oktatás és nevelés köves talaján termett; de azért nemesebb fajta, mint sok más, amely kövérebb földbe mélyeszi gyökereit.

A Szentírás mondja: «Akik sokakat igazságra oktatnak, mint a csillagok tündökölni fognak.»¹ A feladatának magaslatán álló oktatás és nevelés e legilletékesebb magasztalásának nagy okai vannak. Királyi művészetről van szó, amely fölséges anyaggal dolgozik és dicső célra törekszik.

Amit Cornelia, az előkelő római nő mondott, midőn az iskolá-

¹ Dán. 12, 3.

ból hazatérő fiait bemutatta ismerőseinek, azt mondja a család, a haza, az egyház, sőt maga az Isten az iskolára bízott gyermekekről és ifjakról: itt vannak az én drágagyöngyeim. Drágagyöngyöt, gyémántot, aranykincset adnak a nevelő tanár kezébe, a Teremtő legértékesebb alkotását e földön, a gyermeklelket, amelyről a pogány római is áhitatos tisztelettel mondja: *Res sacra puer*. Csakhogy a drágagyöngyöt még ki kell bontani a kagylóból, a gyémántot még csiszolni kell, az aranyat ki kell még olvasztani a salakból. De keveset mondok, ha a tanár-nevelőt gyöngyhalásznak, gyémántcsiszolónak vagy aranybányásznak nevezem, sőt ha művésznek tartom, akinek a legnemesebb márványból remek szobrot kell alkotnia, még mindig messze elmaradtam a valóságtól; neki puha emberi sziveket kell Isten képére alakítania s az emberiség szebb jövőjét előkészítenie.

Hogy magasztos célját megközelíthesse, bele kell hatolnia az emberi lélek belső világának tiszteletreméltó szentélyébe és ott meggyujtania az igazság és erkölcsi szépség szenvedélyes szeretetének örökmécseit. Fel kell ott kutatnia és készséges engedelmességre bírnia a szellembirodalom csodálatos tündéreit: az értelmet, az akaratot, a képzeletet, az érzelmeket. Föl kell halmoznia a boldog életnek minden gazdagságnál, szerencsénél, jóakaró pártfogónál hatalmasabb tényezőit: a tudás és az erény kincseit.

Tanítani, vagyis az igazságok és ismeretek befogadására, feldolgozására, megtartására, gyümölcsöztetésére a szellemet előkészíteni és képesíteni; nevelni, vagyis a lélek fattyúhajtásait lenyesegetni, rajta égretekintő virágkelyheket fakasztani, erős meggyőződésből hajlíthatatlan törzset növesztteni elszánt elhatározással az ókor nagy történetírója — Tacitus — által a germánokon dicsérettel «inexhausta pubertas», a ki nem meritett, el nem fecsérelt ifjú életerő és az ifjúság minden lelki szépségét alkotó erkölcsök megőrzésére és majdan egy becsültnivaló férfias életre — oly munka, amelynél nemesebb, értékesebb alig található.

Ezt a munkát csak úgy lehet a nevelőtanárnak eredménnyel végeznie, ha bekapcsolja agya minden idegszálát, szíve minden rostját, ha kész sok lemondásra és áldozatra, ha nagy szívvvel túlteszti magát néha hihetetlen magasságig tornyosuló nehézségeken.

A jó tanár idejét, tudását, erejét, egészségét tanítványainak szenteli, alászáll gyermeki felfogásukhoz, bajlódik apró-cseprő dolgaikkal, midőn talán képességei, tanulmányai és hajlamai szerint messze föl-emelkedhetnék a tudományok magaslataira. Nem száll, amerre jól esnek, nem keres dicsőséget, hanem ott marad tanítványai mellett, pórázon tartva csapongásra kész fantáziákat, lekötve izgékony, eleven természeteket, a számukra kijelölt cél felé irányítva egész figyelmét és működtetve minden munkaerejét.

A feladatok előkelőségét, az áldozatok nagyságát és az eredmé-

nyek értékét méltányolni tudók ép azért mindig tisztelettel és hálával emlékeznek meg az oktató és nevelő munkáról. A haza bölcse, Deák Ferenc, hálásan emlegetve egyik kanizsai tanárát, mondogatja: «Neki köszönhetem nagyrészt, ha lettem valami, hogy lettem.» És nem túlzás, midőn egy hatalmas uralkodóház tagja, a magyar nemzet szeretetétől körülvelt néhai József főherceg, szintén már az örökkévalóságba költözött egyik fia, László főherceg, igénytelen tanárának mondja: «Örök hálára leszek önnek lekötelezve.»

Ha a vele szemben álló nehézségeket nézné a nevelő-tanár: a fölületességet, a kényelmességet és elpuhultságot, az akaratosságot, az állhatatlanságot, a hálátlanságot s az emberi természet száz egyéb rossz tulajdonságát, a társadalom nem ritka elfogultságát az iskola iránt, magának az iskolának hiányait és bajait, talán visszariadna a verejtékes és csaknem emberfölötti erőfeszítéstől s talán hajlandó lenne magáévá tenni a régi hamis mondást: *Quem dii odere, paedagogum fecere.*

Azonban lelkiismerete és az ifjúság iránt való szeretete odacsatolja őt az emberi kultúra szántóföldjéhez, ha idegei lázongnak is; a kemény rögök, töretlen kövek, sőt sziklatömbök nem térítik el útjától; kötelességtudása és hazaszeretete legyőzi az akadályokat s eltelik hálával Isten iránt, ha lankadatlan fáradozásának némi gyümölcsét látja. Gyümölcsét? Ó már a fakadó rügyeknek is örül, amelyek az ő gyakorlott szeme pillant meg legelőször.

Neki eredmény és gyönyörűség, midőn a még szunnyadó erőket mozgásba hozza, mikor a fiatal lelkekből kipattannak az első gondolatszikrák, bontakozik az ítélőképesség, szaporodnak az ismeretek, midőn az ifjú önmaga szellemiségének és méltóságának tudatára ébred s kezdi megérteni az egykori szent ifjúnak szavát: *Ad maiora natus sum.* S mily boldog azoknak az áldott áhítatos iskolaóráknak csendjében, mikor a nagy igazságok varázsa elbűvöli a fogékony lelkeket és mintegy más világba helyezi, ahol az eszmények napjai világítanak s a lelkesedés tüzei kigyúlnak. Ki méri meg boldog megelégedését, midőn az ő kezétől vezetett nemzedékek egymásután világos fejjel és romlatlan lélekkel átlépnek az életbe s magukkal viszik a közéletnek és a hazának nemes tanári szívből beléjük árasztott bő ismereteket és szilárd életelveket?

Ilyen munkása a hazai oktatás- és nevelésügynek Szölgyémy Ferenc nevelőintézeti kormányzó és igazgató úr; sőt egyenesen ő az, akinek képét és munkálkodását ecsetelni igyekeztem. Mi, tanárok és tanulók, akik nap-nap után élvezzük kincses lelkének fényét és melegségét, meghatóttan ünnepeljük harmincéves áldásos működésének jubileumát. Nem annyira az évek hosszú sora, mint inkább a mögöttük rejlő nagy munka, szünetelni nem tudó kötelességteljesítés s az ezt mozgató ritka lelki tulajdonok már rég kivívták számára

kettős intézetünk szűkebb határain túl a társadalom széles köreinek nagyrabecsülését.

1886-tól fogva a *lévai* kath. főgimnázium, 1890. április havától a *miskolci* királyi kath. gimnázium, 1894-től a *szolnoki* állami főgimnázium tanári katedróján, 1898-tól a *gyöngyösi* állami főgimnázium élén mint igazgató, 1907-től pedig az apostoli király ő felségének legfelsőbb elhatározása következtében mint a m. kir. *Ferenc József nevelőintézet* kormányzója és a II. ker. *kir. egyetemi kath. főgimnázium* igazgatója a mai napig folyton fokozódó hévvel áll a szent ügy szolgálatában fényes tehetséggel és tudással, gazdag tapasztalatokkal, hivatásának odaadó szeretetével.

Szelleme sokoldalúságát ismertté tették irodalmi tevékenysége,¹ különböző állomásain tartott számos felolvasása és beszéde,² társadalmi körökben és egyesületekben vállalt közreműködése. Egyéniségének jellemző vonásai és egyszersmind nevelői hatásának lényeges együttthatói az édes hazai nyelv mesteri kezelése, a feltűnő szónoki készség, az ifjúsággal való atyai bánásmód. Szívjóságát a szegény tanulók nagy száma hirdeti, akiknek megszerezte a továbbhaladás anyagi feltételeit. Ennek egyik beszédes emléke a gyöngyösi főgimnáziumban általa alapított segítő-egyesület, amely ottani tartózkodásának kilenc éve alatt a közönség buzgó támogatása mellett több mint 10.000 koronával juttatta az arra szorult tanulókat könyvekhez, ruhához, tandijhoz és még ugyanakkora összeget gyűjtött a későbbi időkre.

Mégis egész tanári eljárásának és életének két alkotó eleme az, ami a nevelők között és a tanárvilágban a hivatott vezérek egyikévé avatja, minket pedig méltó büszkeséggel tölt el: a forró hazaszeretet

¹ «Mennyit változtatott Ovidius a mythoson.» (Lévai k. r. főgimnázium 1887/8. évi Értesítője 1—20. l.) «C. Velleius Paternus M. Vinicius consulhoz Róma történetéről írt két könyve.» (Miskolci kir. kath. gimnázium 1891/2. évi Értesítője 1—18. l., mint külön kiadás: az egész mű fordítása, bevezetéssel és jegyzetekkel. Miskolcz, 1896. Tacitus «Dialogus de oratoribus» fordítását a M. Tud. Akadémia kiadásra elfogadta. (L. Szinnyei József, Magyar írók élete és munkái XIII. köt., Budapest, 1909., Kalmár Elek, Tanári névkönyv, Lőcse, 1907. 68. l.) «Népadomák», «Hasonlatok». (M. Nyelvőr XXXIII. 141., 282. l.) Tanügyi, társadalmi és szépirodalmi cikkek a Borsod, Borsodmegyei Lapok 1891/4. és a szolnoki lapok 1897/8. évi folyamaiban.

² L. a Lévai kegyesrendi főgimn. 1886/7., szolnoki áll. főgimn. 1897/8. évi Értesítőjét. «A pápaság és hazánk», beszéd 1909-ben a pesti kath. körben tartott országos ünnepen. Beszéd a Kath. Tanügyi Tanácsban Vaszary Kolos ünnepéskor. (1911 febr.) «Őseink és a Mária-tisztelet» a kath. egyesületek nagygyűlésén (1912. nov.) mondott beszéd. Beszéd a Pázmány-serleggel, az Orsz. Pázmány-Egyesület XVI. rendes közgyűléséről kiadott 1914. évi jelentésében. «Az ifjúság és az Oltárszentség.» Beszéd a diákkongregációk 1913. nov. 9-én tartott matinéjén. Mária-kongregáció VI. évf. 138. l. «A magántanulókról.» Előadás a budapesti kath. tanári kör 1913. márc. 3-iki ülésén. Magyar Középpiskola VI. évf. 219. és köv. ll.

és az őszinte vallásosság. A Kath. Középiskolai Tanáregyesület 1915. évi január 31-én tartott igazgatótanácsai ülésén «Eszményeink a békében és a háborúban» címen tartott elnöki megnyitó-beszédében mondotta: «Minket a vallásos és hazafias érzés kultuszának eszméi hevitenek, melyek kitartó ápolásával, a magyar tanulói ifjúságnak ily szellemben való vezetésével véljük hazánkat, nemzetünket leghűségesebben szolgálni.»¹ Ugyanezen Kath. Középiskolai Tanáregyesület ez évi közgyűlésén tartott elnöki beszédében «magyar voltunk minél mélyrehatóbb megszilárdítására, a nemzeti gondolat teljes uralomrajuttatására» hívja fel a figyelmet.² «Úgy fogjuk leghívebben szolgálni jövőnk ügyét, ha az ifjúság szellemi erőit munkábirásra, kötelességteljesítésre meg-edzve, szívet a nemzeti érzés minél gazdagabb tartalmával töltjük meg, hogy ennek ápolása legyen vezérgondolata, törekvéseinek rugója; hogy a nemzeti érzés munkászubbony legyen, melyben napi kötelességeinket végezzük, nem pedig a közmondásos diszmagyar, melyet csak kivételes alkalmakkor veszünk elő.»³

Hazáját hön szerető lelke bensőséges meggyőződésből őszinte szeretettel ápolja a vallásos érzelmeket, a többi között ép azért is, mert ezeket a hazaszeretet legbiztosabb alapjainak ismeri. «A történet nyomós szava tanítja, hogy a vallásos magyar ember mindig jó hazafi volt», mondotta az esztergomi főgimnáziumi ifjúsághoz 1910 dec. 7-én intézett beszédében.⁴

Ezt a vallásosságot nem akarja csak a szív rejtekében tartani, jól tudván nemcsak azt, amit már Eötvös József báró «A XIX. század uralkodó eszméinek befolyása» c. nevezetes művében megállapított, hogy «Azok az idők elmúltak, midőn a közönyösséget hit dolgában a nagyobb műveltség bizonyosságául tekintették»,⁵ hanem azt is, hogy a nyílt hitvallás a magyaros őszinteség és hűség tartozéka. «Ne elégedjünk meg azzal, hogy lobogónk ott van a terem sarkában — így szól 1912 nov. 24-én a belvárosi Vigadóban tartott díszgyűlésen elmondott beszédében — hanem vigyük az életbe, mutassuk meg annak vonzó tisztaságát az eszményi után epedő világnak.»⁶

Ennek a fenkölt gondolkozásnak adott kifejezést mindjárt ideérkezésének első évében, midőn gyűjtésével és fáradozásával megszerezte és kibontotta intézetünknek a magyarok Nagyasszonya és a legnemesebb magyar ifjú képével diszitett fehér zászlaját, amelynek jelmondata hirdeti az iskola eszményi irányát: *Patrona Hungariae monstrante viam pro Deo et Patria vivere et mori*. Ezzel a gondol-

¹ Magyar Középiskola VIII. évf. 1. l.

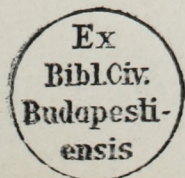
² Magyar Középiskola IX. évf. 2. l.

³ Magyar Középiskola IX. évf. 2. l.

⁴ Ünnepi beszéd. Esztergom, Buzárovits G. 1910. 7. l.

⁵ II. kiad. Budapest, 1871. II. köt. 540. l.

⁶ «A Mária-kultusz nemzeti tradíció.» Mária-kongregáció VI. évf. 164. l.

kozással indította és oldotta oly sikeresen intézetünk kápolnájának átalakítását és felékesítését. Ebben a szellemben jár elől mindenkor tisztelet parancsoló példaadással.

A vallásos és hazafias nevelés iránt való szeretete serkentette arra, hogy szintén ideérkezésének első évében már oroszlanrészt biztosítson magának a Kath. Középiskolai Tanáregyesület megalapításában és vezetésében, évek során át mint annak ügyvezető-alelnöke, 1914-től fogva pedig mint annak elnöke. De ott találjuk számos más előkelő és közhasznú intézmény kormányrúdjá közelében is, ahol pihenést nem ismerő elméje és szive teljesíti áldozatrakész szolgálatait: a Szent-István-Társulat, a Szent-László-Társulat, a Patronage-Egyesület, a Magy. Alföldi Közművelődési Egyesület, a Szent Imre Főiskolai Internátus-Egyesület igazgatóságában, a Fiatalkorúak Felügyelő Hatóságának elnökségében, nem feledkezve meg egy szerető család mintaszerű meleg tűzhelyéről.

Ennek a messzevilágító, három évtizedes szép nevelőéletnek fölemelő hatása alatt állunk ma itt, hogy tiszteletünk, hálánk és szeretetünk némi adóját lerójuk.

Legyen ez az igénytelen koszorú, amelyet a II. ker. Kir. Egyetemi Kath. Főgimnázium tanári testülete és tanulóifjúsága ezennel tisztelettel átnyujt, csekély szimboluma az Istentől megáldott harmincévi munkássággal termelt örökzöld babéroknek, legyen jele a rátermett vezér, a kipróbált jóbarát és az intézet szerető atyja iránt érzett szeretetnek.»

A beszéd a nevelőintézeti kormányzó és igazgató úr éltetésével végződött, ami a termet betöltő ifjúságnál hosszantartó visszhangot keltett.

Szolgáymy Ferenc mélyen megindulva mondott köszönetet a megemlékezésért és az elismerés és megbecsülés meleg szavaival ünnepli *Mikus László*, *Nikolics Ignác* és *Pokorny Emánuel dr.* tanártársait, kik szolgálatuknak szintén 30-ik esztendejét fejezik be a jelen tanévvel s akik «lelkük erejével hozzájárultak ahhoz, hogy e jeles tanintézet régi hírnevének magaslatán megmaradjon.»

Ezután az ifjúság nevében *Apponyi György gróf*, végzett VIII. osztálybeli tanuló mondott szépen átgondolt beszédet, amelyben az ifjúság háláját és hő kívánatait tolmácsolta a kormányzó-igazgató úrnak.

Szolgáymy Ferenc köszönő szavaiban a vallás, az erkölcs, a hazaszeretet követelményeinek hű teljesítésére lelkesítette az ifjúságot.

A daloskör még egyszer összefoglalta a tanárkar és az ifjúság érzelmvirágait és mintegy csokorba kötve átnyujtotta befejező énekében: Éljen sokáig!

Közli: *Pokorny Emánuel dr.*

DR. POKORNY EMÁNUEL ALAPÍTVÁNYAI.

Ez az erőslelkű férfiú intézetünk ifjúsága iránt való gyöngéd szeretetének és áldozatkészségének oly sok bizonyítékát adta már, hogy egy újabb nagyszabású adománya révén meg kell itt róla emlékeznünk, még ha ezzel az ő ismeretes szerénységét megsértjük is.

A lefolyt tanévben fejezte be tanári szolgálatának harmincadik esztendejét. Hálából az isteni gondviselés iránt, mely ezt az egész emberöltőt neki ez intézetnél megérni engedte, két — összesen tizezer koronás — alapítványt tett az ő kedves ifjúsága részére. Ennek egyik fele az intézetben fennálló Mária-kongregáció fennmaradásának biztosítására fordítandó, másik fele pedig elsősorban az intézet olyan kath. vallású, jó magaviseletű és jó előmenetelű tanulója részére biztosít évi ösztöndíjat, akinek atyja vagy eltartója a most folyó világháborúban elesett, vagy kenyérkeresetre teljesen képtelen lett. Csak ilyen nem léte esetében adományozható az ösztöndíj más hasonló minőségű tanulónak.

Az alapító okleveleket még nem közölhetjük, mert azok megerősítés céljából az illetékes felsőbb fórumok elé vannak felterjesztve, de már most megörökítjük itt ez igazi keresztényi lélekre valló adományt, mint az ifjúság iránt való nagy szeretetnek s az intézetünkhöz való vonzalomnak fényes tanújelét. Egész nagy nemzedéket nevelt már ő e nemzetnek erős vallásos érzésben és törhetetlen hazaszere-
tetben. Az ifjúság érezte jótékony nevelő hatását nemcsak mint vallástanárnak, hanem mint lelkipásztornak is. Az ifjúsági Mária-kongregáció megalapításával olyan intézményt létesített, amely már eddig is jelentékeny eredményeket ért el ifjúságunk valláserkölcös megerősödése tekintetében s bizonyára meglesz neki az öröme, hogy a jövőben még nagyobb eredményeket fog felmutatni.

Ahol az ifjúság lelkiszükségeiről volt szó, ott nemcsak semmi-féle fáradságot nem kimélt, hanem anyagi áldozatokat is bőven hozott. Az ő szerénysége nem engedi meg, hogy ezeket itt feltárjuk, de jelenleg tett bőkezű alapítványát lehetetlen volt hallgatással mellőznünk. Most, amikor intézetünktől valószínűleg megválik, hogy másutt folytassa áldásos tevékenységét, ezen alapítványával intézetünknel nevének maradandó emléket állított, az ifjúság szívében pedig a hálának soha nem hervadó virágát fakasztotta.

Dr. Bartha József.

I.

A TANINTÉZET BELÁLLAPOTA.

1. Személyi állapot.

a) *A tanári testület és a tantárgyfelosztás.*

Sorszám	A tanár neve	Szak- tárgyai	Hány éve tanít ?		Mily tárgyakat tanított ?	Mely osztályban ?	Heti hány órában ?		Jegyzet
			Hány éve tanít ezen intézetnél ?	Összes heti óraszám ?					
1	<i>Szölgvény Ferenc,</i> a m. kir. Ferenc József- nevelőint. kormányzója, főgimnáziumi igazgató	magyar, latin	30	9	filozófia	VIII.	3	3	
2	<i>Dr. Alleram Gyula,</i> r. tanár	latin, görög	8	8	latin görög	VIII. VI. VII. VIII.	4 5 5 4	18	A VIII. osztály főnöke s a Cserkész-csapat felügyelője
3	<i>Baros István,</i> r. tanár	latin, törté- nelem	5	3					Hadba vonult
4	<i>Dr. Bartha József,</i> r. tanár	magyar, latin	23	8	magyar latin torna	III. VIII. III. VIII.	4 3 6 1	14	A III. oszt. főnöke s a tanári könyv- tár őre
5	<i>Bernolák Kálmán,</i> r. tanár	mennyi- ségtan, termé- szettan	8	6					Hadba vonult
6	<i>Besskó Jenő,</i> r. tanár	mennyi- ségtan, termé- szettan	15	8	mennyi- ségtan termé- szettan földrajz torna	IV. VII. VII. VIII. III. V. és VII.	3 3 4 4 2 2	18	A VII. oszt. főnöke, a fiz. szertár őre
7	<i>Csudáky Bertalan,</i> F. J. N. nevelő-tanár	magyar, latin	19	19	gp. irod. gp. irod.	VI. V.	3 3	6	
8	<i>Hencz István,</i> F. J. N. nevelő-tanár	mennyi- ségtan termé- szettan	2	1	mennyi- ségtan	II. III. VI.	4 3 4	11	Az áthelyez- zett Szentesi Béla r. tanár tárgyait taní- totta febr.-tól
9	<i>Dr. Horváth Kálmán,</i> r. tanár, F. J. N. nevelő- tanár	mennyi- ségtan, termé- szettan	8	8	mennyi- ségtan	I. V. VIII.	4 3 2	9	

Sorszám	A tanár neve	Szak- tárgyai	Hány éve tanít ?	Hány éve tanít ezen intézményben ?	Mily tárgyakat tanított ?	Mely osztályban ?	Heti hány órában ?	Összes heti óraszám ?	Jegyzet
10	<i>Izsépy Béla,</i> r. tanár, F. J. N. nevelő- tanár	földrajz, termé- szetrajz	8	6	termé- szetrajz	V. VI.	3 3	6	Értekezleti jegyző *
11	<i>Knubels Rezső,</i> r. tanár, F. J. N. nevelő- tanár	német, latin	13	13					Hadba vonult
12	<i>Koválik József,</i> r. tanár	földrajz, termé- szetrajz	23	12	termé- szetrajz	I. II. IV.	2 2 3	7	László főher- ceg ő fensége nevelésének vezetője; ta- nított okt.- márc. hóna- pokban
13	<i>Dr. Kozák Lajos,</i> r. tanár, F. J. N. nevelő- tanár	magyar, latin	4	4	magyar latin gp. magy. irodalom	V. V. VII.	3 6 3	12	Az V. oszt. fő- nöke, az ifjú- sági könyv- tár őre
14	<i>Mérő István,</i> r. tanár	r. geom. szabad- kézirajz	20	16	r. geom. gp. rajz	I. II. III. IV. V—VIII.	3 3 2 2 8	18	Hadba vo- nult, 1915. év nov. 1-től új- ból szolgál- tatba lépett
15	<i>Mikus László,</i> r. tanár	földrajz, törté- nelem	31	5	földrajz történe- lem	I. III. IV. VI. VII. VIII.	3 3 3 3 3 3	18	A művelő- déstört. szertár őre
16	<i>Nendtwich Jakab,</i> r. tanár	torna, vívás	24	24	testgya- korlás	I—VIII.	2-2	16	Hadba vo- nult, 1916. év május 1-től újól szolgál- tatba lépett
17	<i>Nikolics Ignác,</i> c. igazgató	latin, görög	30	30	magyar latin görög	II. II. V.	5 6 5	16	A II. osztály főnöke
18	<i>Dr. Pokorny Emánuel,</i> r. tanár	vallás- tan	30	30	vallástan	I—VIII.	2-2	16	
19	<i>Dr. Szörényi József,</i> r. tanár	magyar, német, latin	25	8	német	III. IV. V. VII. VIII.	4 3 3 3 3	16	
20	<i>Szuchy Endre,</i> r. tanár	latin, görög	25	25	magyar latin gp. irod.	I. I. VII. VIII.	5 6 5 2	18	Az I. osztály főnöke, a Segélyző- Egyesület vezetője

* Koválik József r. tanár szabadságolása idején (szept., ápr.-május hónap) a II. és IV. osztályban is tanította a természetrajzot heti 2 és 3, összesen 5 órában.

Sorszám	A tanár neve	Szak- tárgyai	Hány éve tanít?	Hány éve tanít ezen intézményél?	Mily tárgyakat tanított?	Mely osztályban?	Heti hány órában?	Osszes heti óraszám?	Jegyzet
21	Vajda Károly, F. J. N. nevelő-tanár	latin, törté- nelem	15	15					Hadba vonult
22	Dr. Vári Rezső, r. tanár, egyet. ny. rk. tanár	latin, görög	24	8					A római ma- gyartörténeti intézet titkára és igazgatóh.
23	Zander László, r. tanár	latin, német	7	4	német latin földrajz term.rajz szépirás torna	VI. 3 IV. 6 II. 3 I. 2 II. 1 I. 1 VI. 1	17		A IV. osztály főnöke *
24	Dr. Zombory János, r. tanár	magyar, latin	23	23	magyar latin történe- lem	IV. 3 VI. 3 VII. 3 VI. 6 V. 3	18		A VI. oszt. főnöke

* Koválik József r. tanár szabadságolása idején (szept., ápr., május hónap) az I. osztályban a természetrajzot is tanította heti 2 órában.

b) Iskolaorvos és egészségtan tanár.

Dr. Hollós Gábor. Tanította az egészségtant heti 1 órában.

c) Gyakorló tanárjelölt.

Besskó Jenő r. tanár mellett: **Losonezy Lajos.**

d) Hitoktatók.

1. **Uliesák Béla** gör. szert. rk. hitoktató. (VII., Rottenbiller-u. 5/b.)
 2. **Reif Pál** ág. h. ev. hitoktató. (IX., Erkel-utca 19.)
 3. **Varga Antal** ref. hitoktató. (I., Gyöngyvirág-utca 9.)
 4. **Józan Miklós** unit. esperes. (II., Zivatar-utca 8.)
 5. **Nedelykovits Velimir** gör. kel. szerb főesperes. (I., Attila-körút 51.)
 6. **Bogoeviciu Ghenadie** gör. kel. román hittanár. (VII., Holló-utca 8.)
 7. **Dr. Edelstein Bertalan** rabbi. (III., Lajos-utca 9.)
- Tanították a vallástant heti 2—2 órában.

e) A tanároknak a gimnáziumon kívül elfoglalt tisztségei és lakásuk.

Szölgvény Ferenc, a Kath. Középiskolai Tanáregyesület elnöke, a Szent-István-Társulat számvizsgálója és igazgatóságának és irodalmi bizottságának tagja, a Szent-László-Társulat választmányi tagja, a Fiatalokorúak Felügyelő Hatóságának tanácselnöke, az Alföldi Magyar Közművelődési Egyesület és a Szent Imre Főiskolai Internatus Egyesület igazgatósági, a Kath. Sajtóegyesület központi választmányának tagja, a budapesti II. kerületi munkás-gimnázium igazgatóválasztmányi, a Philol. Társaság és Uránia Egyesület rendes tagja. Lakik a főgimnázium épületében.

Dr. Alleram Gyula, a Kath. Középisk. Tanáregyesület, a Budapesti Philológiai Társaság és a Szent-István-Társulat tagja; székesfővárosi közgyám. Lakik: I., Verbóczy-utca 17.

Baros István, a Kath. Középisk. Tanáregyesület és a Szent-István-Társulat tagja. Népfőlkelő főhadnagy.

Dr. Bartha József, az Orsz. Középisk. Tanáregyesület és a Néprajzi Társaság rendes tagja, a Kath. Középisk. Tanáregyesület titkára, a Pázmány-Egyesület választmányának, a Szent-István-Társulat igazgatóságának tagja s a Szent-István-Akadémia rendes tagja. Lakik: IX., Ferenc-körút 32.

Bernolák Kálmán, a fiatalokorúak budapesti felügyelő-hatóságának és a Kath. Patronage-Egyesület működő tagja, a Kath. Tanáregyesület tagja, tartalékos főhadnagy. Lakik: I., Szendi-utca 3.

Besskó Jenő, a Kath. Középisk. Tanáregyesület, a Gyakorló Főgimnázium-Egyesület, az Uránia Tudományos Egyesület, a Kir. Magy. Természettudományi Társulat, az Orsz. Magy. Képzőművészeti Társulat, az Orsz. Magy. Iparművészeti Társulat, a Szent-István-Társulat rendes tagja. Lakik: II., Szász Károly-utca 4.

Csudáky Bertalan, a Budapesti Paedagogiai és Philológiai-Társaság, az «Uránia» tudományos egyesület, a Magyar Földrajzi Társaság, az «Otthon» írók és hirlapírók körének, a Margit-körúti iskolaszéknek és a g. kath. Egyháztanácsnak rendes tagja. A m. kir. Ferenc József nev.-intézet könyvtárának őre. Lakik: a főgimnázium épületében.

Henez István, a Kath. Középisk. Tanáregyesület rendes tagja. Lakik: a főgimnázium épületében.

Dr. Horváth Kálmán, az államtudományok doktora, az Orsz. Középisk. Tanáregyesület, a Kath. Középisk. Tanáregyesület, a Kir. Magy. Természettudományi Társulat és a Szent-István-Társulat rendes tagja, a budapesti Kath. Tanári Kör háznagya. Lakik: a főgimnázium épületében.

Izsépy Béla, a Kath. Középisk. Tanáregyesület, a Kir. Magy. Természettudományi Társulat és a Szent-István-Társulat rendes tagja. Lakik: I., Maros-utca 27.

Knubels Rezső, a Budapesti Philologiai Társaság, a Kath. Középisk. Tanáregyesület és a Szent-István-Társulat rendes tagja. Lakik: II., Tölgyfa-utca 14.

Koválik József, lakik: II., Albrecht-út. 12.

Dr. Kozák Lajos, a Kath. Tanáregyesület, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság és a Szent-György-Céh Magyar Amatőrök és Gyűjtők Egyesületének rendes tagja. Lakik: a főgimnázium épületében.

Mérő István, a Kath. Tanáregyesületnek, az Orsz. Magy. Képzőművészeti Társulat alapító- és a művészi bírálóbizottságnak tagja, a Képzőművészek Egyesületének r., a Nemzeti Szalon választmányának tagja, népfölkelő főhadnagy. Lakik: I., Gellérthegy-utca 1.

Mikus László, lakik: I., Fadrusz-u. 5. III. 1.

Nendtwich Jakab, cs. és kir. tart. százados a 86. gyalogezredben. Lakik: II., Toldy Ferenc-utca 50.

Nikolics Ignác, a Kath. Tanáregyesület, a főv. I. ker. várbeli iskolaszék, a Szent-István-Társulat rendes tagja, a Kath. Tanoncokat Védő Egyesület választmányának tagja. Lakik: II. Vérmező-út 4.

Dr. Pokorny Emánuel, esztergom-főegyházmegyei áldozópap, pápai kamarás, érseki biztos, az esztergomi főegyházmegyei hittanár-vizsgáló bizottság, a II. ker. érseki főgimnázium gondnokságának kinevezett tagja, székesfővárosi közgyám, a Szent-István-Társulat és a Szent-László-Társulat igazgató választmányának tagja, a Kath. Tanoncok Otthonának igazgatója, a «Pro Ecclesia et Pontifice» és «Croce di benemerenza» pápai kereszt tulajdonosa. Lakik: II., Toldy Ferenc-u. 30.

Dr. Szörényi József, a Budapesti Birói Főiskolai Kollégium igazgatója, a Verseci Magyar Dalkör tb. elnöke, az Orsz. Középisk. és a Kath. Középisk. Tanáregyesület rendes tagja. Lakik: I., Ráth-György-utca 20.

Szuchy Endre, a Budapesti Philologiai Társaság, a Kath. Középiskolai Tanáregyesület, a budapesti III. ker. iskolaszék, a Szent-István-Társulat és a Kath. Tanoncokat Védő Egyesület választmányi tagja. Lakik: II. Albrecht-út 27.

Vajda Károly, a Budapesti Philologiai Társaság, a Kath. Középisk. Tanáregyesület tagja, a Budai Kath. Kör, a Kath. Ifjúságot Pártoló Egyesület és a Kath. Népszövetség II. ker. csoportjának választmányi tagja, népfölkelő főhadnagy. Lakik II., Hattyú-utca 11.

Dr. Vári Rezső, c. egyetemi ny. rendkívüli tanár, a M. Tudományos Akadémia levelező, az Országos tanárvizsgáló-bizottság, a Filozófiai Társaságnak s a Főiskolai Egyesületnek r. tagja, a Budapesti Philologiai Társaságnak választmányi tagja és a római magyar történeti intézet titkára és igazgatóhelyettese. Lakik: I., Isten-hegyi-út 4/c.

Zander László, a Budapesti Philológiai Társaság, a Kath. Középiskolai Tanáregyesület, a Magyar Gyorsírók Egyesületének r. tagja. Lakik: II., Albrecht-út 14.

Dr. Zombory János, a Budapesti Philológiai Társaság, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság, a Magyar Nyelvtudományi Társaság, az Orsz. Középisk. és Kath. Középisk. Tanáregyesület r. tagja, a székesfővárosi II. ker. iskolaszék tagja. Lakik: II., Albrecht-út 27.

f) *A tanárok irodalmi működése.*

1. **Dr. Bartha József**: Stilisztika polgári leányiskolák számára (sajtó alatt). Budapest, a Szent-István-Társulat kiadása. Irodalomtörténeti, eszthetikai és nyelvészeti cikkek, bírálatok és ismertetések különféle folyóiratokban és hírlapokban.

2. **Csudáky Bertalan**: Irodalmi, művészeti és művelődéstörténeti tanulmányokat írt a Pesti Naplóba.

3. **Dr. Pokorny Emánuel**: Ker. Kath. Hittan. 3. kiadás. Budapest, Szent-István-Társulat, 1916. — Kath. Szertartástan. 14. kiadás. Budapest, Szent-István-Társulat, 1916.

2. A könyvtárak és szertárak vagyoni kimutatása.

A könyvtárak és szertárak megnevezése	Darab v. kötet		Érték	
	vétel	ajándék	K	f
a) <i>A tanári könyvtár.*</i>				
Álladék az 1915. év végén	11268	7	36959	54
b) <i>Ifjúsági könyvtár.</i>				
Álladék az 1915/16. tanév végén	2686	62	7208	92
c) <i>Művelődéstörténeti szertár.</i>				
Álladék az 1915. év végén	573	4	2719	54
d) <i>Természettudományi és vegytani szertár.</i>				
Álladék az 1915. év végén	3633	2480	12639	81
e) <i>Földrajzi szertár.</i>				
Álladék az 1915. év végén	370	36	2705	—
f) <i>Pénz- és éremgyűjtemény.</i>				
Álladék az 1915. év végén	—	196	111	—

* A tanári könyvtárnak könyveket ajándékoztak: dr. Bozóky Endre, Rudio: *Analytische Geometrie I—II.* és Hirsch Istvánné, kultuszminiszteri tanácsos özvegye *A művészet* c. folyóirat I—XIII. évfolyamából 85 füzetet.

A könyvtárak és szertárak megnevezése	Darab v. kötet		Érték	
	vétel	ajándék	K	f
g) <i>Fizikai szertár.</i>				
Álladék az 1915. év végén --- --- --- ---	1020	267	30136	48
h) <i>Tornaszertár.</i>				
Álladék az 1915. év végén --- --- --- ---	292	—	3441	18
i) <i>Rajzszertár.</i>				
Álladék az 1915. év végén --- --- --- ---	696	—	1861	90

3. Segélyezési ügy.

a) *Ösztöndíjas tanulók.*

1. <i>Atzél Nándor</i> , V. o. t., Plattschläger öszt.	300 K
<i>Bihar Tibor</i> , VI. o. t., Gróf erdődi Pálffy öszt.	700 «
<i>Biró Zoltán</i> , VII. o. t., budai Mária-Terézia	240 «
<i>Firon Jenő</i> , IV. o. t., Plattschläger öszt.	300 «
5. <i>Fülöp István</i> , V. o. t., Plattschläger öszt.	300 «
<i>Herald László</i> , VII. o. t., Alapy öszt.	420 «
<i>Kajdi Ferenc</i> , VI. o. t., Plattschläger öszt.	300 «
<i>Rosner Ferenc</i> , VIII. o. t., Alapy öszt.	420 «
<i>Strache Antal</i> , V. o. t., Plattschläger öszt.	300 «
10. <i>Schreiber Péter</i> , IV. o. t., Mecséry öszt.	140 «
<i>Szöllősi István</i> , VIII. o. t., Sebastiani öszt.	200 «
<i>Tesléry László</i> , II. o. t., budai Mária-Terézia öszt.	240 «
Összesen --- ---	3860 K

b) *Segélyező-Egyesület.*

Az egyesület ez évi tisztikara: vezető tanár: Szuchy Endre; elnök: Vidats Dezső VIII. o. t., katonai akadémiába való felvétele után Hajdu János F. J. N. VIII. o. t.; titkár: Horváth István F. J. N. VII. o. t.; pénztáros: Hank Olivér VIII. o. t.; főkönyvtáros: Vida Béla VII. o. t. A tagok száma 309.

Bevétel:

Pártoló és rendes tagsági díjakból	708.— K
Az egyesület járadékkötvényeinek kamatja	606.— «
Az ifjúság gyűjtéséből	330·16 «
Egyesült Budapest Fővárosi Takarékpénztártól	60.— «
Összesen ...	1704·16 K

Kiadás:

Iskolai könyvek beszerzésére és bekötésére ...	1369·41 K
Szegény tanulók segélyezése és egyéb kiadások	334·75 «
Összesen ...	1704·16 K

Az egyesület ez évben 369 tanulót segélyezett 1687 drb. tankönyvvel.

Az egyesület vagyona:

1. 200 drb. járadékkötvény à 100 K	20000.— K
2. 2 « « « 100 « dr. Pokorny Emánuel alapító tagsága	200.— «
3. Polgár József volt egyesületi elnök 1 drb kötvénye	50.— «
4. Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár- nál elhelyezett 287.731. sz. könyvecskének értéke	1603·79 «
Összesen ...	21853·79 K

Az egyesület minden jótévőjének hálás köszönetét nyilváníttja; de különösen gr. Apponyi Györgynek, az intézet ez évben végzett növendékének, aki nemes buzgalomával az utolsó három év alatt 300 K összeggel gyarapította az egyesület vagyonát és lovag Wahl Henriknek, F. J. N. volt növendékének, aki az egyesületnek 200 K-át adományozott. — Köszönetet mond még Polgár Béla, Horváth István, Gyertyánffy László, Sarlay János, Gobetzky Aladár és Allender Felix F. J. N. növendékek pénzbeli és tankönyvadományukért.

*c) Alapítványok:***1. Néhai idősb verőzei Pejaacevich Nep. János gróf alapítványa:**

Az alapítólevél kelt Budapesten, 1881. évi december hó 23-án; jóváhagyatott a nm. vallás- és közokt. m. kir. Miniszter úrnak 1888. évi május hó 3-án 15.347. sz. a. kelt rendeletével.

Az eredeti tőke, mely a budapesti II. ker. kir. egyet. kath. főgimnázium részéről átvétetett, kettőezer o. é. frt. (4000 K) volt, melyért egy drb. az alapítvány nevére kötményezett kettőezerkettőszáz frt. (4000 K) értékű 5%-os magyar papírradéki kötvény vásároltatott, a még fennmaradt 24 frt (48 K) az Egyesült Budapesti Takarékpénztárnál helyeztetett el.

A kamatokból a végrendeletben megjelölt családi sirbolt jókarban tartandó. Halottak napját megelőző délután a sirra koszorút kell helyezni és a sirt lámpákkal kivilágítani, évenként április 27-én az örökhagyó lelkiüdvéért a főgimn. kápolnájában gyászmise mondandó és a sirra koszorút kell helyezni.*

2. Néhai Sebastiani József alapítványa:

Az alapítólevél kelt Budapesten, 1895. évi január hó 22-én; jóváhagyott a nmélt. vallás- és közokt. m. kir. Miniszter úr 1895. február 21-én 7188. sz. a. kelt rendeletével.

Az eredeti tőke, melyet a budai, most budapesti II. ker. kir. egyet. kath. főgimnázium igazgatósága a volt magyar kir. helytartótanács 1861. évi Pünkösdi hava 17-én tartott tanácsüléséből 26.615 sz. a kelt rendeletének intézkedése alapján átvett, két drb, összesen egyezer-négyszáz frt (2800 K) névértékű 4%-os, az alapítvány nevére kötményezett magyar földtehermentesítési kötvény volt és ugyancsak az alapítvány részére vinkulált 841 frtnyi (1682 K) takarékpénztári betét.

A kamatok mindaddig tőkésítendők voltak, míg a kamatösszeg 100 frtot (200 K) tesz ki.

Ezen 100 frt (200 K) ösztöndíjra fordítandó és e célból a főgimn. igazgatósága pályázatot hirdet.

A beérkezett pályázati kérvények alapján a szegény szülőktől származó, jó magaviseletű és legalább jó előmenetelű pályázók közül a legérdemesebbnek a tanári testület szótöbbséggel adományozza ezen ösztöndíjat.

Az alapító családjához tartozók előnyben részesülnek.

Az ösztöndíj egyik felét február 1-én, másik felét július 1-én kelően bélyegelt nyugtatóvány ellenében a főgimn. igazgatósága fizeti ki.

Az ösztöndíj élvezete addig tart, amíg az ösztöndíjas ezen főgimn. tanulója és a feltételeknek megfelel. Ha idők folyamán a tartalékalap, vagyis a kamatozó tőke annyira növekednék, hogy ennek évi kamata 200 frt (400 K) vagy ennél nagyobb lenne, minden 100 frtnyi (200 K) kamattöbblet elérése után egy-egy új ösztöndíj szervezhető.

3. Néhai Sebastiani Józsefné, szül. Gervay Emilia alapítványa:

Ezen alapítvány szervezése és az alapítólevél jóváhagyása a nmélt. Miniszter úrnál folyamatban van s így a f. iskolai év végén adatai még nem közölhetők.

(Felterjesztve 222/1913—14. sz. a. 1914 március 16-án.)

* Ezen alapítvány rendelkezései összefüggnek annak a nagyértékű ásványgyűjteménynek adományozásával, mely iskolánk természetrajzi szertárának alapját s máig is díszét alkotja.

II.

SZELLEMI ÁLLAPOT.

1. Nevelés.

Az igazgatónak és az összes tanároknak vállvetett törekvése oda irányult, hogy a főgimnázium növendékei között komoly és szigorú fegyelmet tartsanak fenn s azt a jó rend és eredményes működés érdekében az intézet jellemző vonásává tegyék. Örömmel jelenthetjük, hogy ezen törekvésünket minden tekintetben kielégítő siker koronázta.

Az ifjúság vallás-erkölcsi nevelése is éber figyelemben és kiváló gondozásban részesült. A róm. kath. tanulók vasárnap- és ünnepeken az intézet kápolnájában szent beszédet és szent misét hallgattak s a rendre felváltva örökődő tanárokon kívül a példaadás érdekében maga az igazgató is kötelességének tartotta, hogy minden vasárnap és ünnepnap jelen legyen az ájtatosságon. Az ifjúság az év folyamán hat ízben járult közösen a szentségekhez. Ezenkívül alkalmat adtunk a tanulóknak arra is, hogy tetszésük szerint bármely vasárnapon és ünnepnapon is járulhassanak a szentségekhez. A szentgyakorlatok április 13—15. napjain voltak, amikor az ifjúság öt ízben hallgatta P. Cséfalvy Nándor S. J. lelkes beszédeit.

A Magyarok Nagyasszonyáról elnevezett és Szt. Imre pártfogásába ajánlott ifjúsági *Mária-kongregáció* ebben az esztendőben is folytatta erkölcsnemesítő működését az intézet vallástanárának vezetése alatt. A kongregáció prefektusa előbb *Erdős László* VIII. o. t., majd ennek a mödlingi katonai akadémiába való távozása után *Biró Zoltán* VII. o. t. volt. Asszisztensek: *Herald László* VII. o. t. és *Perényi Bertalan* br. VI. o. t. A kongregáció 34 rendes ülést tartott, az eucharisztikus szakosztály pedig 7 ülést. Február 2-án *Zubriczky Aladár dr.* pápai kamarás, egyet. tanár, érseki biztos úr az intézet kápolnájában emlékezetes beszéd kíséretében 12 új tagot avatott fel. A kongregáció március 25. és 26-án a tervezett *nemzeti fogadalmi templom javára* a Kath. Egyesületi Ház nagytermében rendkívül sikerült *ünnepséget* rendezett a következő műsorral: I. rész. 1. Chopin, Walzer. Op. 64. Zongorán: Kovács Sándor VII. o. t. 2. Hőseink emléke. Pályadíjas költemény Vaszary János VII. o. tanulótól, szavalta Láng

Tibor VII. o. t. 3. Schubert, Impromptu, Es-dur. Zongorán: Szaplanczay József V. o. t. 4. A fogadalmi templom. Pályadijas költemény, írta és szavalta: Exner Sándor VII. o. t. 5. Rieding, Concertino, Op. 5. D-dur, Hegedűn: Strache Antal V. o. t., zongorán: Zsámboki László VII. o. t. 6. A vértanúcsalád. Dráma 3 felvonásban, Valle Henrik után, amelynek főszereplői voltak: Biró Zoltán, Vida Béla, Láng Tibor VII. o. t., Velősy Béla, Berg Ernő, Varga Lajos VI. o. t. II. rész. 1. Klengel, Trio, D-dur. I. tétel. Zongorán: Feledi Kálmán IV. o. t., hegedűn: Feledi Béla II. o. t., gordonkán: Donhoffer Szilárd IV. o. t. 2. A kalandosok. Ifjúsági vigjáték 3 színben, Vörösváry Ernőtől, amelyben Herald László, Sevcsik Jenő, Smetana Antal, Svéda Károly, Trinchieri József, Vidats Antal VII. o. t., Gulácsy Zoltán, Pacséri Károly, Perényi Bertalan br., Skreka Ferenc VI. o. t., Fehér Ferenc, Matits Lajos, Surányi Tibor IV. o. t. és Schedel Andor III. o. t. szerepelt. Különös fényt árasztott az ünnepségre *László főherceg* ő cs. és kir. fenségének jelenléte. Az előadás 380 koronát jövedelmezett a szent cél javára.

Más vallású növendékeinket saját lelkészeik hivatásszerű buzgósággal részesítették a vallástanításban. Az illető előjárók részéről nem emeltetett az igazgatóságnál panasz sem szorgalom, sem erkölcsi magaviselet tekintetében.

2. Oktatás.

A) Rendes tantárgyak.

a) *Bevégzett tananyag.*

A rendes tantárgyak körében bevégzett tananyag az Utasítások által előírt tananyag volt, mely Értesítőinkben évről-évre közöltetett.

β) *Az V., VI., VII. és VIII. osztályban feladott magyar és a VII. és VIII. osztályban feladott német nyelvi dolgozatok.*

MAGYAR NYELV.

V. osztály.

1. Szünidőm legszebb napja. — 2. Hogyan lett Ankerschmidt lelkes magyarrá? — 3. Arany és Petőfi barátsága. (Gyulai Pál nyomán.) — 4. Toldi első és utolsó hőstette. — 5. Milyen a magyar katoná? (Iskolai.) — 6. II. Rákóczi Ferenc utolsó napjai. — 7. Deák Ferenc érvei a personal-unio mellett. — 8. Beszéd elesett diákkatonának sírjánál. (Szónoki kísérlet.) — 9. Az erkölcsi erő tartja fenn a nemzeteket. (Értekezés.)

VI. osztály.

1. A szép a természetben és a művészetben. — 2. Az eposzi szerkezet jellemző sajátosságai a Zrinyiaszban. — 3. *Zalán futásának* mifológiája. — 4. Vörösmarty *Szép Ilonkájának* jellemei. (Iskolai). — 5. A tragikum Arany János balladáiban. — 6. A magyar népdal jellemző sajátosságai. — 7. Vörösmarty *Egy úri hölgyhöz* c. költeményének eszmemenete. (Iskolai). — 8. A komikum. (Kisfaludy Károly egyik vígjátéka alapján.)

VII. osztály.

1. Attila jelleme a hún mondákban és *Buda halálában*. — 2. A *Halotti beszéd* nyelvi sajátosságai. — 3. A Toldi-monda és feldolgozásai. — 4. A tanítómesé irodalmunkban. — 5. Balassi Bálint hazafias költészete. — 6. Gr. Zrinyi Miklós és Gyöngyösi István összehasonlító jellemzése. — 7. Gvadányi és Gaal József. — 8. Kisfaludy Sándor regéinek jellemző sajátosságai.

VIII. osztály.

1. Széchenyi eszméinek hatása a korabeli költészet fejlődésére. — 2. Vörösmarty lírai költészete. — 3. Az idealizmus és realizmus alakjai *Csongor és Tündében*. — 4. Szigligeti népszínműveinek népies alakjai. — 5. Petőfi hazafias költészete. — 6. Tompa és a természet. — 7. «A jövő század regénye» és a világháború.

NÉMET NYELV.

VII. osztály.

1. Das Antike und Moderne in der Poesie. (Diktat.) — 2. Kriemhildens Rache. (Reproduktion.) — 3. Gudrun in der Gefangenschaft. (Übersetzung.) — 4. Hermann. (Charakterbild.) — 5. Die neuhochdeutsche Schriftsprache. (Reproduktion.) — 6. Der Kampf der Leipziger und Schweizer. (Szabad dolgozat.) — 7. Major Tellheim und die Witwe Marloff. (Übersetzung.) — 8. Die romantischen Elemente in Wielands «Oberon». (Reproduktion.)

VIII. osztály.

1. Goethes erste Studien. (Diktat.) — 2. Goethes «Egmont». (Inhaltsangabe.) — 3. Iphigenie auf Tauris. (Übersetzung.) — 4. Die wissenschaftliche Tätigkeit Schillers. (Reproduktion.) — 5. Der Taucher. (Inhaltsangabe.) — 6. Die romantischen Elemente in der Tragödie «Die Jungfrau von Orleans». (Reproduktion.) — 7. Lenaus Lebenslauf. (Szabad dolgozat.)

γ) *A májusi érettségi vizsgálatok tételei.*

1916. május 22.

Magyar nyelv: A magyar líra mint a hazafias eszmék tolmácsolója.
Dolgozott 19 tanuló. Ebből jeles 6, jó 6, elégséges 7.

Május 23.

Latin nyelv: Albii Tibulli Carminum I. 1. (Kihagyásokkal.)
Dolgozott 19 tanuló. Ebből jeles 2, jó 8, elégséges 9.

Május 24.

Algebrai tétel: Valaki 12 éven át minden év végén 875 K-t köteles fizetni. Az egész adósságot azonban két egyenlő részben szeretné törleszteni oly módon, hogy az első részletet azonnal, a másodikat pedig a hetedik év elején fizeti. Mekkora a részlet, ha a kamatot 6⁰/₀-kal számítják?

Geometriai tétel: Egy a kosarával együtt 25 m. magas léghajó $\frac{1}{2}^\circ$ -nyi szög alatt látszik, kosarának magassági szöge pedig $51^\circ 30' 45''$. Mily magasan lebeg a kosár a föld felett és mekkora távolságra van a megfigyelőtől?

Dolgozott 19 tanuló. Ebből jeles 6, jó 8, elégséges 2, elégtelen 3.

B) Rendkívüli tantárgyak.

α) *Egyházi ének.* Az egyházi énektanításban az I—II. osztály összevonva heti egy órában részesült. *Izsépy Béla* tanár végezte az egyházi énekek betanítását az «Ájtatossági gyakorlatok» című imádságos- és énekeskönyvből. Ezen énekek begyakorlása közben megismerkedtek a helyeséneklés főbb szabályaival. Ezek begyakorlására használták a Sztojanovits Jenő által szerkesztett Apolló hangjegyfüzetet.

β) *Egészségtan.* Dr. *Hollós Gábor* iskolaorvos és egészségtan tanár a VII. osztályból önként jelentkezett 15 tanulónak adta elő heti 1 órában az egészségtant Fodor tankönyve nyomán.

γ) *Fizikai gyakorlatok.* A múlt évben szünetelő gyakorlatokat ez év folyamán újból rendszeresítettük. Önként jelentkeztek a VII. osztály tanulói közül 26-an, akik két csoportba osztva, hetenkint kedden délután kísérleteztek, az első csoport d. u. 3—5, a másik 5—7 óráig. A mechanika, akusztika és optika köréből mintegy 40 — tulnyomórészt mérő — kísérlettel foglalkoztak, állandó érdeklődéssel és szorgalommal.

A fogyó szerekre fejenként befizetett tíz korona összeget a kisebb kiadásokon kívül a szertári állomány gyarapítására is fordítottuk; ily beszerzések: Amici-prizma, vetíthető skála, hullámhossz vizsgáló

lemez; fém- és fatestsorozatok mérésekhez; tükrös hossz mértékek; Kundt-féle cső; üvegprizmák; mágnesű tokban; spektrál- és Crookes-csővek; kis induktor (8 mm.); hajótipusok faliképei; Noack és Hahn kézikönyvei.

Janovics György, intézetünk volt növendéke, szertárunknak szigetelő zsámolyt ajándékozott; *Csanak György* VIII. o. t. és *Gergely Antal* VII. o. t. pedig szorgalmasan segédkeztek a szertárosnak kísérleti eszközöknek javításában és elkészítésében.

δ) *Szabadkézi rajz.*

Osztt.	Név	Eredmény	Osztt.	Név	Eredmény
I.	Schatz Ernő	elégs.	IV.	Rom Pál	jó
II.	Flamm Sándor	jó	IV.	Sebestyén István	jó
II.	Gáldony Béla	jó	IV.	Weisz László	elégs.
II.	Hartner Sándor	elégs.	V.	Pogonyi Nándor	jó
II.	Kiszely Bertalan	jó	V.	Román József	jó
II.	Oltean Miron	jó	V.	Sibelka Artur	jeles
II.	Markos Rezső	jeles	V.	Szaplóczay József	jó
II.	Úsz István	jeles	VI.	Berg Ernő	jeles
III.	Fodor Miklós	elégs.	VI.	Csorba Béla	elégs.
III.	Könyves Kálmán	jó	VI.	Baittrok László	jeles
III.	Vecseklőy József	jó	VI.	Fehér Gyula	elégs.
IV.	Krompaszky Jenő	jeles	VI.	Schiffler Imre	jó
IV.	Méhes Lajos	jeles	VIII.	Molnár Kázmér	jeles
IV.	Radies Tibor	elégs.			

3. Az intézetben működő körök.

a) *Vörösmarty-Önképzőkör.* A Vörösmarty-Önképzőkör dr. *Bartha József* tanár vezetése mellett 1915. évi november 13-án alakult meg 146 taggal és 1916. évi május 17-én záródott be.

Ifjúsági elnök lett: *Apponyi György* gr. VIII. o. t.; titkár *Szuchy László* VIII. o. t.; főjegyző: *Schulcz Ferenc* VII. o. t.; aljegyző: *Vidats Antal* VII. o. t.; pénztáros: *Heller Kornél* VIII. o. t.; főkönyvtáros 1915 december 11-ig *br. Braunecker Lamorát* VIII. o. t., azután *Hajdú János* VIII. o. t.; első alkönyvtáros: *Mallász Elemér* VII. o. t.; második alkönyvtáros: *Bartha József* VI. o. t.; harmadik alkönyvtáros: *Telkes László* V. o. t.; ellenőr: *Szebeny József* VIII. o. t.

A kör az alakuló és évváró közgyűlésen kívül 15 ülést tartott. Ezek közül 1 megnyitó ülés volt, 10 rendes heti ülés, 2 bíráló bizottsági ülés és 2 szavalóverseny. Nyilvános jellegű ünnepélyt a kör 1916 március 15-én rendezett nagyszámú és előkelő közönség jelenlétében.

Az év folyamán beadtak 2 értekezést 3 nagy és 4 kis műfordítást, 25 eredeti költeményt és 4 novellát. Összesen 38 művet. Ezek közül díjat nyert: 8, kitüntetéssel 12-öt, dicsérettel 9-et, egyszerűen

4-et fogadtak el; tudomásul vettek 2-öt, elvetettek 2-öt; végül bírálatra bocsátható nem volt 1 mű.

A kör tagjai 46 költeményt szavaltak, melyek közül 7 díjat nyert, 12-öt kitüntetéssel, 12-öt dicsérettel, 7-et egyszerűen fogadtak el; tudomásul vettek 1-et, elvetettek 1-et; végül bírálatra nem bocsátottak 6 szavalatot. Az elmondott beszédek száma 3.

A kör tagjai 4 felolvasást tartottak és egy irodalmi vitát rendeztek.

A kör a munkálkodás előmozdítására számos pályázatot hirdetett, miben *dr. Pokorny Emánuel* vallástanár is segítette, amennyiben 40 K-át tűzött ki a legjobb ünnepi óda szerzőjének.

Pályadíjakat nyertek :

Exner Sándor VII. o. t. az ünnepi óda díját, 20 K.
Vaszary János VII. o. t. az ünnepi óda díját, 20 K.
Szöllösi István VIII. o. t. az irodalmi pályázat díját, 20 K.
Heller Kornél VIII. o. t. a nagy műfordítás díját 20 K.
Heller Kornél VIII. o. t. a kis műfordítás díját 10 K.
Hank Olivér VIII. o. t. a novella pályázat díját, 10 K.
Vaszary János VII. o. t. a novella pályázat díját, 10 K.
Exner Sándor VIII. o. t. az eredeti költemény díját, 20 K.

A pályanyertes művek :

«A fogadalmi templom».
«Hősök emlékezete».
«Irodalmi viszonyok és közállapotok kölesönhatása reformkorszakunk idején.»
Schiller: «A harang»-jának fordítása.
Horatius: «Alfius»-ának fordítása.
«A sebesült».
«A király levele».
«Koszorú».

A szavalóversenyek győztesei :

Szuchy László VIII. o. t. a karácsonyi szavalóversenyen I. díj: 20 K.
Schulcz Ferenc VIII. o. t. a karácsonyi szavalóversenyen II. díj: 10 K.
Hock Imre VII. o. t. a karácsonyi szavalóversenyen III. díj: egy díszmunka.
Szuchy László VIII. o. t. a husvéti szavalóversenyen I. díj: 20 K.
Schulcz Ferenc VIII. o. t. a husvéti szavalóversenyen II. díj: 10 K.
Vaszary János VII. o. t. husvéti szavalóversenyen II. díj: 10 K.
Hock Imre VII. o. t. a husvéti szavalóversenyen III. díj: egy díszmunka.

A pályanyertes szavalatok címei :

Petőfi S.: «Az őrüll».
Tompá M.: «A gólyához».
Farkas J.: «A vén cigány».
Váradi A.: «A tanú».
Váradi A.: «Rákóczi Rodostóban».
Kis J.: «A Gedővár asszonya».
Jókai M.: «A lengyelek fehér asszonya».

A kör ezenkívül *Szuchy László* VIII. o., *Szöllösi István* VIII. o. és *Exner Sándor* VII. o. tanulókat az ünnepély rendezéséért, illetőleg szorgalmas működésükért 10—10 K-val jutalmazta.

Az 1916 március 15-én tartott nyilvános ünnepély műsora volt.

1. a) Popper: Gavotte.
b) Popper: Bölcsődal, Gordonkán előadja: *Zsámboki László* VII. o. t.
Zongorán kíséri: *Kováts Sándor* VII. o. t.
2. Kozma: Karthágói harangok. Szavalja: *Szöllösi István* VIII. o. t.
3. Ünnepi beszéd. Mondja: *gr. Apponyi György*, a «Vörösmarty Önképzőkör» elnöke.
4. Vieuxtemps: Ballade et Polonaise. Hegedűn előadja: *Gulden Jenő* VIII. o. t.
Zongorán kíséri: *Szluka Vilmos* VIII. o. t.
5. Váradi: Petőfi visszatér. Szavalja: *Schulez Ferenc* VII. o. t.
6. a) Liszt: Consolation.
b) Schumann: Novellette. Zongorán előadja: *gr. Apponyi György* VIII. o. t.
7. Exner Sándor: A fogadalmi templom. Szavalja: *Kultsár István* VI. o. t.
8. Huber: «Magyar király induló». Előadja a Vörösmarty Önképzőkör férfikara. Vezényli: *Szuchy László* a Vörösmarty Önképzőkör titkára.

A rendezés alatt levő könyvtárt a kör tagjai nagy haszonnal forgatták.

A körnek 71 működő (35 VIII. és 36 VII. oszt.) és 75 szavaló (45 VI. és 30 V. oszt.) tagja volt. Bevétel volt: 465 K.

Ezen összegből a kör folyó költségekre kiadott: 279 K. 76 fill. Tehát a kör jelenlegi vagyona: 185 K 24 fill.

b) *Cserkészcsapat*. A csapat tagjainak száma 35, akik 4 őrse voltak beosztva. A csapatot *Szöllösy István* segédtsízt, majd *Gulácsy, Velösy és Pöschl* őrsvezetők vezették. Az őrök hetenkint külön-külön 2 gyűlést tartottak, a csapat pedig kb. 25 kirándulást tett a környékbeli kirándulóhelyekre. A karácsonyi szünetben a csapat meglátogatta a Nemzeti Múzeumot és a Pedagógiai kiállítást. A fiúk részére cserkész-könyvtár létesült; a csapatnak néhány tagja jól felszerelt mentőszekrényt készített. A csapat pénztárából 100 K névértékű hadikölcsönkötvényt vásárolt.

4. Fontosabb mozzanatok a főgimnázium ez évi történetéből.

1. Augusztus 31-én tartotta meg a tanártestület alakuló értekezletét, majd megtörténtek a javító-, pótló- és különbözeti vizsgálatok; a magánvizsgálatok pedig szeptember hó 3-án és 4-én voltak.

2. Szeptember 1., 2. és 3-án voltak a beiratások.

3. Szeptember 5-én volt az ünnepélyes *Veni Sancte* és 6-án a tanév megnyitása.

4. Október 4-én *Őfelsége* legmagasabb névünnepén szentmise volt.

5. Október 30-án az ifjúság az Urániában «A világ csodái» című darabot nézte meg; január 31-én «Belgium» és március 6-án «Az ellenséges front mögött» c. darabot.

6. November 19-én boldog emlékű *Erzsébet* királyné névünnepén szentmisét hallgatott az ifjúság.

7. Január 15-én *Szentesi Béla* r. tanár a VKM. 141.813/915. sz. a. k. rendeletével a X. ker. kőbányai áll. főgimnáziumhoz helyeztetik át.

8. *Hencz István* h. tanár a VKM. 155.201/915. sz. a. kelt rendeletével helyettes tanárrá neveztetik ki.

9. Március 28-án dr. *Kozák Lajos* h. tanár a VKM. 40.278/916. sz. a. kelt rendeletével rendes tanárrá neveztetik ki.

10. Április 27-én néhai Pejacsevich grófnak, az intézet jötevőjének emlékére szentmisét hallgatott az ifjúság.

11. Május 1-én a VKM. 30.000/916. sz. rendelete értelmében megtartottuk a «Kárpáti ünnepélyt», melynek során dr. *Kozák Lajos* r. tanár mondott hatásos ünnepi beszédet.

12. Május 28-án volt az ünnepélyes Te Deum.

5. Főigazgatói látogatás.

A székesfővárosi tankerület kir. főigazgatója, *dr. Erődi Béla* udv. tan. intézetünket a f. iskolai évben is több ízben látogatta meg. Így október 25-én és november 25-én, mely alkalmakkal meghallgatta az intézet összes osztályainak előadásait. A magasabb osztályokban, főleg a VIII.-ban többszöri látogatás által győződött meg a tanulók előhaladásáról, buzdítván őket a kötelességteljesítésben való állandó buzgalomra, a munka szeretetében való lelkes kitartásra.

6. Tanévközi kirándulások.

a) I. osztály tanulói febr. 1-én Gellérthegyre, febr. 28-án Ujpestre, márc. 4-én Rézmálra, márc. 11-én Állatkertbe, márc. 14-én Rózsadomb és Jánoshegyre, márc. 18-án Rókushegy és Verhalomra, ápr. 24-én Pólvölgybe, máj. 6-án Aquincumba, máj. 13-án Kecskehegyre rándultak ki *Szuchy Endre* osztályfőnök vezetésével.

b) II. osztály tanulói jan. 18-án Hűvösvölgybe, jan. 24-én Szépjuhásznéhoz, febr. 17-én Zugligetbe, febr. 24-én Normafához, márc. 16-án Széchenyi-hegyre, márc. 29-én Hűvösvölgybe, ápr. 6-án Svábhegyre, máj. 13-án Aquincumba rándultak ki *Nikolics Ignác* osztályfőnök vezetésével.

c) III. osztály tanulói jan. 28-án Gellérthegyre, márc. 20-án pesti oldal szobraihoz, márc. 24-én a vár nevezetesebb emlékeihez, márc. 28-án Kis Svábhegyre, márc. 31-én Városligetbe, ápr. 7-én Gül Baba sirjához, ápr. 10-én Széchenyi-hegyre rándultak ki *dr. Bartha József* osztályfőnök vezetésével.

d) IV. osztály tanulói jan. 18-án Hűvösvölgybe, febr. 12-én Gellérthegyre, márc. 23-án Városmajorba (játék), ápr. 27-én Aquincumba rándultak ki *Zander László* osztályfőnök vezetésével.

e) V. osztály tanulói jan. 19-én Lágymányos, Kelenföld, Kis Svábhegyre, febr. 23-án Svábhegy-Németvölgybe, ápr. 12-én Hűvös-völgy-Mária-Remetére rándultak ki, márc. 22-én pedig lágymányosi dohánygyárat tekintették meg, *dr. Kozák Lajos* osztályfőnök vezetésével. — Jan. 27-én Kis Svábhegyre, febr. 28-án Gellérthegyre, márc. 30-án Zugligetbe, ápr. 6-án Verhalomra rándultak ki *Izsépy Béla* természetrajz tanár vezetésével.

f) A VII. osztály tanulói ápr. 11-én *Besskó Jenő* osztályfőnök vezetésével a Svábhegyről kirándultak a Csillebércre, onnan Budaörsre.

7. Beiratások.

A lefolyt 1915—16. iskolai évre a *beírások* május végén, továbbá szeptember 1., 2., 3. napjain voltak. A fölvelt tanulók számáról és osztályonként való megoszlásáról stb. értesítőnkben a Statisztikai táblázatok adnak tájékoztatást. Szeptember 5-én ünnepélyes Veni Sancte-vel megkezdtük az iskolai évet s a tanítás akadálytalanul folyt az egész iskolai éven át május 23-ig.

8. Vizsgálatok.

a) A f. évi ápr. 14—máj. 3-ig lefolyt népfelkelői bemutató szemlén alkalmasoknak talált 13 tanítványunk a V. K. M. 48.230/1916. sz. rendelete értelmében érettségi vizsgálat mellőzésével a VIII. osztály évvégi vizsgálatok (május 1—3.) alapján kaptak érettségi bizonyítványt. A rendes érettségiek írásbeli része május 22—4. napjain volt, a szóbeli vizsgálatokat pedig május 30—31-én tartottuk meg. A vizsgálatot *dr. Erődi Béla* udv. tanácsos, tanker. kir. főigazgató a tőle megszokott jóindulattal s atyai szeretettel vezette.

b) A róm. kath. tanulók vallástani vizsgálatai május 24-én voltak.

c) Az I—VII. osztályú tanulók vizsgálatai május 25—27. napjain voltak. A magántanulók május hó 27—29-én és június 9—10-én tettek vizsgálatot.

9. A tanulók egészségi állapota.

A tanulók egészségi állapota az egész tanévben nyugtalanító volt, mert kanyaró, bárányhimlő, fültömirigylob több esetben fordult elő, melyek a tanulók kényszerű iskolamulasztásának váltak okaivá. A hivatalos szemvizsgálat a tanév folyamán megtörtént, az újraoltás pedig szigorúan végrehajtott.

10. A tanulók osztályozása.

A római katolikus tanulók vallását nem jelezzük; g. kath. = görög katolikus vallású; g. kel. = görög keleti vallású; ág. ev. = ágostai hitvallású evangélikus; ref. = református; unit. = unitárius hitvallású; izr. = izraelita vallású; tm. = tandíjmentes; ftm. = fél-tandíjmentes; öszt. = ösztöndíjas; ism. = ismétlő; br. = báró; gr. = gróf; F. J. N. = a Ferenc József-Nevelőintézet növendéke; J. N. = József főherceg nevelőintézet növendéke.

Az előmenetelnél:

1 = jeles; 2 = jó; 3 = elégséges; 4 = elégtelen.

A magaviseletnél:

1 = jó; 2 = szabályszerű; 3 = kevésbé szabályszerű; 4 = rossz.

Első osztály. Osztályfőnök: SZUCHY ENDRE.

A tanuló neve és hitvallása; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztön- díjas-e?	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Term.-rajz	Memorizáció	Rajzoló geom.	Testgyakorlat	Szépíráás	K. egyh. ének	Magaviselet
Ajtai Kovách Barnabás	1	1	2	2	2	3	3	1	1	1	1
Andor László ftm.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
Asztalos Előd György ref. ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bárányos Gábor ref.	3	3	4	3	2	4	4	1	2	—	1
⁵ Bozóky Endre	1	1	2	1	1	1	1	2	2	1	1
Börcsök István	2	3	3	3	3	4	3	2	2	2	1
Buday Kálmán tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Corzan-Avendano Gábor	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1
Csengery László gör. kath. ism.	2	2	3	3	3	3	3	1	2	—	1
¹⁰ Elek György Endre ref. ftm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
Elek György izr.	2	3	3	2	2	4	3	2	2	—	1
Erbler Viktor ism.	3	3	4	3	3	4	3	1	2	—	1
Erdélyi György	3	3	3	2	3	3	3	3	2	2	1
Fiala Géza F. J. N.	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1
¹⁵ Fogler Albert	2	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1
Gözsy Géza	3	3	4	3	3	4	4	3	3	2	1
Gyulay Lóránt	2	3	3	3	2	3	3	1	3	2	1
Hammerl Rezső	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1
Hammerl Sándor	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1
²⁰ Hayde Béla ág. ev.	2	3	3	3	3	3	3	2	2	—	1
Horváth József	3	3	4	3	3	4	3	3	3	1	1
Jurenák Sándor ág. ev. F. J. N.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	—	1
Katona Tivadar ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kis János	3	3	4	3	3	3	2	1	3	2	1
²⁵ Kollár Béla	3	3	3	3	3	4	4	2	2	2	1
Kormos Jenő izr. ftm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
Korzenszky Antal	1	2	2	1	2	2	1	1	2	1	1
Kovács Balázs ref.	1	2	2	2	2	2	2	3	2	—	1
Kovács József	3	2	2	2	2	3	3	3	1	1	1
³⁰ Kozma József izr.	1	2	2	2	2	2	2	2	1	—	1
Kozma Kornél unit.	2	3	3	2	3	4	4	1	2	—	1
Lénárd Ernő	2	2	2	2	2	2	2	1	2	1	1
Lichtenstein Ferenc izr. ³	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Marno Béla	3	2	2	2	3	3	3	2	2	1	1
³⁵ Meszlényi Gerő ⁴	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mészáros Károly ism.	3	2	2	3	3	3	3	2	3	2	1
Miess Viktor ⁵	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muszkalay István ⁶	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nessinger Béla ism.	2	3	4	3	3	4	3	1	2	2	1
⁴⁰ Olbert Antal	2	2	2	2	2	2	2	1	3	1	1
Pap Henrik ág. ev. tm.	1	1	2	1	1	2	1	2	1	—	1
Paulovics István	3	4	4	3	3	4	4	2	3	2	1
Pálovics Endre ág. ev.	2	3	3	2	2	3	2	1	1	—	1

1 Kimaradt 1916. május 22.

2 Kimaradt 1916. május 22.

3 Kimaradt 1916. május 23.

4 Magántanuló lett 1916. március 30.

5 Kimaradt 1916. április 15.

6 Magántanuló lett 1916. február 8.

Első osztály. (Folytatás.)

A tanuló neve és hitvallása; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztön- díjas-e?	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Term.-rajz	Mennyiségtan	Rajzoló geom.	Testgyakorlat	Szépíráás	K. egyh. ének	Magaviselet
Persa András	2	3	3	2	2	3	3	1	2	2	1
45 Philipp László ág. ev.	1	1	2	1	1	2	2	2	2	—	1
Pradl János	2	2	2	2	2	2	2	3	2	2	1
Puchner Endre br.	3	2	2	2	2	2	1	1	3	2	1
Puschmann József	2	3	3	2	3	3	3	3	2	1	1
Pünkösti Pál ref.	1	2	3	3	2	2	2	2	2	—	1
50 Regele János	2	3	4	3	3	4	3	fin.	1	2	1
Rosenzweig Imre izr.	1	1	1	1	2	1	2	2	2	—	1
Rózsa Mihály tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Schatz Ernő tm.	2	1	2	1	2	3	3	3	2	1	1
Schnetzer Tamás	2	2	2	2	1	2	3	1	1	1	1
55 Schwarz József izr.	2	3	3	3	3	3	2	1	2	—	2
Schwarz Tibor izr. ism.	1	2	1	3	3	1	1	1	2	—	1
Sipos József ftm.	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1
Smetana Frigyes ism.	2	2	1	3	3	3	3	2	3	2	1
Szabó Márton ref.	1	2	2	2	2	3	2	2	2	—	1
60 Szabó Sándor	1	2	2	2	2	2	1	2	3	1	1
Szarka József ág. ev.	1	3	3	2	2	4	2	1	2	—	1
Szántó Ottó izr.	1	1	2	2	2	1	1	2	2	—	1
Sztankovszky János	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1	1
Tápay János	3	3	4	3	3	4	3	2	3	2	1
65 Tessely Nándor	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2
Váradí Frigyes ism.	2	3	3	3	3	3	3	1	1	2	1
Zádor Aladár izr. ftm.	1	2	2	1	2	2	1	1	2	—	1
Ziegler József ⁷	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Magántanulók:</i>											
Csink Gyula ism. J. N.	1	2	2	1	1	3	1	—	—	—	—
70 Halász Móric ref.	1	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—
Malonyay József J. N.	2	3	3	2	3	3	3	—	—	—	—
Thoroczkay László br. F. J. N.	1	3	2	2	3	2	3	—	—	—	—
Vizer Tibor	2	1	3	2	1	3	2	—	—	—	—
Zalay Dénes J. N.	2	3	3	2	2	3	3	—	—	—	—
75 Zimmer Olivér J. N.	2	3	3	2	3	3	3	—	—	—	—

⁷ Kimaradt 1916. május 22.

Összesen: 75.

Második osztály. Osztályfőnök: NIKOLICS IGNÁC.

A tanuló neve és hitvallása; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztön- díjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Term.-rajz	Mennyiségtan	Rajzoló geom.	Testgyakorlat	Szépíráás	K. egyh. ének	Magaviselet
Allender Felix ref. F. J. N. ---	1	1	2	2	2	1	2	1	1	—	1
Bakits György ---	2	3	3	3	3	3	3	1	2	2	1
Bárdos Géza izr. ---	2	2	3	3	3	3	3	1	2	—	1
Bibó György ref. F. J. N. ---	1	3	3	2	3	3	3	2	2	—	1
5 Bozzay László ---	1	2	3	3	3	3	3	1	2	2	1
Donáth György tm. ---	1	1	1	1	2	2	2	2	1	1	1
Farkas Gyula ág. ev. ---	1	2	2	1	2	3	3	1	1	—	1
Feledi Béla ftm. ---	1	1	2	2	1	1	1	1	2	1	1
Flamm Sándor izr. ---	1	1	2	2	1	1	1	1	2	—	1
10 Gáldony Béla ---	2	2	2	2	2	3	2	fm.	1	1	1
Halada Ferenc ftm. ---	2	2	2	3	2	2	3	2	2	1	1
Hank Alajos ág. ev. tm. ---	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
Harmos István ---	1	2	2	2	2	3	3	1	2	2	1
Hartner Béla ---	3	2	3	3	3	3	3	1	2	2	2
15 Illés Péter gör. kath. F. J. N.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Iván Endre gör. kath. ---	3	2	3	4	3	3	3	1	3	—	2
Jencs Elemér ág. ev. ---	1	1	2	3	2	3	3	1	2	—	1
Kilényi István izr. ---	2	1	1	1	2	2	1	1	1	—	1
Kiss Lajos ref. ---	1	1	2	2	2	3	3	2	1	—	1
20 Kiszely Bertalan ág. ev. ftm. ---	1	1	1	1	1	1	1	2	2	—	1
Klimsa Artur ---	3	2	3	3	2	3	3	1	2	2	1
Komáromy Gábor ref. ism. ---	3	3	3	3	2	3	3	1	2	—	1
Kotsis Jenő ---	1	1	2	1	1	2	2	1	2	1	1
Kovács Károly tm. ---	1	1	2	1	2	2	2	1	2	1	1
25 Krölling Ottó ---	2	3	4	3	3	3	4	1	2	2	1
Kuhn István ¹ ---	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kunst Gyula ism. ---	2	3	3	3	2	3	4	1	3	2	1
Marinich Győző ---	3	3	3	3	3	3	3	1	2	1	1
Markos Rezső ---	2	2	3	3	3	3	3	2	3	2	2
30 Mendelényi Miklós ref. ftm. ---	1	1	2	1	2	2	1	1	1	—	1
Mispál Ferenc ág. ev. ftm. ---	1	2	2	1	1	3	3	2	2	—	1
Nessinger Sándor ---	2	3	3	3	3	3	4	1	2	1	1
Oltean Miron gör. kel. tm. ---	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
Pacséri Ágoston, tm. ---	1	2	3	2	1	3	3	1	2	2	1
35 Pap Mihály ág. ev. ---	1	3	3	2	2	3	3	2	3	—	1
Petrovich Zoltán ---	3	4	4	3	3	4	4	3	3	2	2
Ráth-Végh Károly ---	1	2	3	1	1	3	3	1	2	1	1
Renschler Rezső ág. ev. ---	3	3	3	3	3	4	4	3	3	—	1
Répássy László gör. kath. ---	1	2	1	2	2	2	2	2	2	—	1
40 Ring Oszkár izr. tm. ---	1	1	1	2	1	2	1	2	2	—	1
Schmidhofer Ferenc ism. ---	2	1	2	1	2	1	2	2	1	1	1
Schmidt Ervin F. J. N. ---	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
Soós Imre ref. ---	2	3	3	3	3	3	3	3	3	—	1
Spiegel Ferenc izr. ---	1	1	2	1	1	2	1	1	2	—	1
45 Szabó Gábor ---	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1
Szalóki Lajos ---	2	2	3	2	2	3	3	1	2	2	1
Szodoray Lajos ---	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1

¹ Kimaradt 1916. február 3.

Második osztály. (Folytatás.)

A tanuló neve és hitvallása; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztön- díjas-e?	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Term.-rajz	Mennyiségtan	Rajzoló geom.	Testgyakorlat	Szépíráás	K. egyh. ének	Magaviselet
Taschner Antal F. J. N. ism.	3	2	2	3	3	3	3	1	2	1	1
Teslery László tm. öszt.	1	1	1	1	1	1	1	fm.	1	fm.	1
⁵⁰ Úsz István	1	1	2	2	2	3	2	1	2	1	1
Végh Kálmán ref. ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Weyde Gyula	3	3	3	4	3	3	4	2	3	2	2
Wimmer Ervin	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2	2
Wittinghoff Ernő	2	3	3	3	3	4	3	2	1	1	1
⁵⁵ Wyhnaek Ottokár ism.	2	2	2	1	2	2	2	1	1	2	1
Zseránszky Pál ism. ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Magántanulók:</i>											
Balogh Zoltán ³ J. N.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Csajkovics Endre J. N.	2	1	2	3	3	3	2	—	—	—	—
Gorove István	2	1	2	2	2	1	1	—	—	—	—
⁶⁰ Illyés Endre, ref. J. N.	1	2	3	3	2	3	3	—	—	—	—
Király Miklós, ref. J. N.	1	1	2	2	2	3	3	—	—	—	—
Kriegl Ágoston, J. N.	3	1	3	3	2	2	2	—	—	—	—
Rábel László, J. N.	3	3	3	3	3	3	3	—	—	—	—
Sardagna László báró J. N.	2	2	2	3	2	2	2	—	—	—	—
⁶⁵ Szemző Lajos F. J. N.	3	3	3	3	3	3	3	—	—	—	—
Végh Kálmán ref. J. N.	1	1	2	2	2	2	1	—	—	—	—
¹ Magántanulóvá lett 1916. febr. 3. ² Kimaradt 1915. dec. 20. ³ Vizsgálatlan maradt.											

Összesen : 66.

Harmadik osztály. Osztályfőnök: DR. BARTHA JÓZSEF.

A tanuló neve és hitvallása; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztön- díjas-e?	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Fiz. földrajz	Mennyiségtan	Rajzoló geom.	Testgyakorlat	Magaviselet
Asztalos László ref.	3	2	3	3	3	2	3	3	2	2
Balázs Sándor	2	2	3	3	3	3	2	3	3	1
Bárczay István ref. F. J. N.	1	2	2	3	1	2	2	2	1	1
Bekker Károly ftm.	3	2	2	2	2	3	2	3	1	1
5 Bencze József	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2
Bodnár Lajos tm.	1	1	1	1	2	2	1	2	1	1
Bohrandt Lajos	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2
Bozóky Dénes tm.	2	2	3	2	2	2	3	2	3	1
Dénes Károly tm.	2	2	3	3	2	2	2	1	2	2
10 Dobl Géza	2	3	3	3	2	1	3	1	1	2
Dobó László tm.	1	1	2	3	2	2	2	3	1	1
Ebner Dezső	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2
Fodor Miklós	3	2	3	2	2	2	3	3	fm.	1
Gaál Elemér ág. ev.	1	1	1	2	1	2	1	1	3	1
15 Harmatzy-Simon Béla ref. F. J. N.	1	1	2	1	1	1	2	1	1	1
Heckl Jénő	3	3	3	3	2	2	3	3	2	1
Heidecker Béla	2	3	3	4	3	3	3	3	2	2
Hock Lajos	2	4	4	4	3	3	3	3	1	2
Horváth István	2	3	4	3	2	3	3	3	3	1
20 Kajdi Imre ref. ftm.	2	2	3	3	2	2	1	3	1	2
Kintzig János F. J. N.	1	1	2	2	1	1	1	1	2	1
Kiss Ernő tm.	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1
Klimsa Dénes ¹										
Kompast Miksa tm.	1	1	2	2	1	1	1	2	1	1
25 Kovács Ákos ref. tm.	1	2	2	3	2	2	3	2	1	1
Könyves Kálmán	1	3	3	2	3	1	2	1	2	2
Majthényi László F. J. N.	2	3	3	3	2	1	2	3	3	1
Maraffkó Ferenc	2	3	3	4	3	2	3	3	2	2
Markovinović Miklós F. J. N.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
30 Nadányi Gábor ref. F. J. N.	2	3	3	3	3	2	3	3	3	1
Orphanides Iván ág. ev.	3	3	3	3	3	3	3	2	1	1
Paréj László	2	2	3	3	1	2	3	3	2	1
Pálovics István ág. ev.	2	3	3	3	2	3	3	3	2	2
Persa László tm.	2	2	2	3	2	2	1	1	1	1
35 Potzik Géza ág. ev.	3	3	4	4	4	3	3	4	2	2
Pöschl Imre	3	3	3	3	3	2	2	2	1	1
Radulescu György	3	3	3	3	2	3	2	3	1	1
Rosenzweig Pál izr.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
Schedel Andor tm.	1	2	3	3	1	1	1	1	1	1
40 Schiffer István F. J. N.	2	2	2	2	1	2	2	2	2	1
Schwalb Miklós izr.	1	3	3	3	3	3	3	4	2	2
Strache Gábor tm.	1	1	1	2	1	2	2	3	1	1
Szilassy András	3	3	4	4	3	3	3	3	2	1
Szóts Gyula ref. tm.	2	1	1	1	1	1	2	2	1	1
45 Szterszky Zoltán ftm.	2	1	2	2	2	2	3	2	1	1
Tamásy István F. J. N.	3	3	3	4	3	3	3	3	fm.	2
Vecseklőy József	2	3	3	3	3	1	3	3	1	2

1 Kimaradt 1916. febr. 9.

Harmadik osztály. (Folytatás.)

A tanuló neve és hitvallása; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztön- díjas-e?	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Phis. földrajz	Memorizáció	Rajzoló geom.	Testgyakorlat	Magaviselet
Vig Béla F. J. N.	2	2	2	2	2	2	2	2	3	1
Vojnits István F. J. N.	1	1	2	1	1	1	1	2	1	1
⁵⁰ Weisz Béla izr.	1	3	3	3	3	3	2	3	1	2
Weisz Dénes izr.	1	3	3	3	3	3	2	3	1	1
<i>Magántanulók:</i>										
Hollósy Ede J. N.	3	3	3	2	3	3	3	3	—	—
Jeszenszky Ferenc	2	2	3	2	3	3	2	3	—	—
Kelemen Olga	1	1	1	1	1	2	1	2	—	—
⁵⁵ Pöschl Vilmos J. N.	1	1	2	1	1	1	1	1	—	—
Schratzenhaler Ödön J. N.	2	2	2	1	2	3	3	3	—	—
Schüller László J. N.	1	3	3	3	3	2	3	3	—	—
Szólinger Nándor	2	3	3	2	3	2	1	3	—	—

Összesen : 58.

Negyedik osztály. (Folytatás.)

A tanuló neve és hitvallása ; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztön- díjas-e ?		Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Rajzoló geom.	Testgyakorlat	Magaviselet
50	Rüblein Kamil	2	3	3	2	2	3	3	3	2	2
	Salamon László ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Schiffner Ágost tm.	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1
	Schöttner Kurt	1	3	3	2	2	1	3	3	3	1
	Schreiber Péter öszt.....	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
55	Sebestyén István.....	2	3	3	3	3	3	3	3	fm.	1
	Surányi Tibor tm.	2	2	3	2	2	2	2	3	2	1
	Sztareczky Attila g. kath. tm.....	2	1	2	2	2	2	2	2	2	1
	Szterszky Iván.....	2	3	3	3	3	3	2	3	2	1
	Tarnay Zoltán tm.	1	1	1	2	1	2	2	2	2	1
60	Taxner Károly tm.	1	1	2	2	1	2	1	1	2	1
	Török József ref.....	1	2	3	2	3	2	3	3	1	2
	Vajda Ferenc F. J. N. tm.	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1
	Várad Endre ftm.	2	2	2	3	2	2	1	1	1	1
	Vörös József tm.	2	2	3	3	2	2	3	3	2	1
65	Weisz László ism.	2	2	3	2	1	3	3	3	2	1
<i>Magántanulók :</i>											
	Báthly Miklós	2	2	2	2	3	2	3	2	—	—
	Schreiber Edvin ág. ev.	1	2	1	1	2	1	1	1	—	—
1 Vizsgálatlan maradt.											

Összesen : 67.

Ötödik osztály. Osztályfőnök: DR. KOZÁK LAJOS.

A tanuló neve és hitvallása; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztön- díjas-e?	Vallás-tan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Görög ny. h. i.	Német nyelv	Történelem	Természetrá-j	Mennyiség-tan	Rajz	Testgyakorlat	Magaviselet
Arányi Tibor	2	3	4	—	2	3	3	3	3	2	1	2
Atzél Nándor öszt.	2	3	3	—	1	1	2	2	2	3	3	1
Agótha István	3	3	4	—	3	3	3	3	4	3	3	1
Badó Ferenc ev. ref.	2	3	3	3	—	3	2	2	4	—	3	1
5 Baittrok Miklós	3	3	3	—	2	3	2	2	3	2	1	1
Beliczey Miklós F. J. N.	3	3	3	—	3	3	3	3	3	3	1	1
Békeffy Ferenc J. N. ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bleier Béla izr.	2	3	3	—	3	2	3	3	3	3	2	1
Czekorics Ferenc ism. F. J. N.	3	3	3	—	2	3	3	3	3	1	1	1
10 Csabay Béla ev. ref. F. J. N.	1	3	3	—	3	3	3	3	3	3	2	1
Csernyus Lőrincz J. N. ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Érczhegyi István tm.	1	3	3	—	1	2	2	1	2	3	1	1
Fülöp István ev. ref. tm. öszt.	1	2	3	—	1	3	1	1	2	3	2	1
Gyulay László	2	3	3	—	2	3	2	3	4	3	1	1
15 Hajnal István	1	3	3	—	3	3	3	2	3	3	3	1
Hoffer Alfréd	2	3	3	3	—	3	3	3	3	—	2	2
Kálvin Rezső tm.	1	2	3	2	—	3	2	2	3	—	1	1
Klimesch Jenő	3	3	3	—	2	2	2	2	3	3	3	1
Kubesch Kornél ³	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20 Legeza Géza ⁴	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Molnár Oszkár J. N.	2	3	3	—	2	3	1	2	3	3	3	1
Nehrebeczky Viktor g. kath.	1	3	3	—	2	2	3	3	3	3	2	1
Nikodém Andor	2	3	4	—	2	3	2	2	4	3	2	1
Oszvald Sándor ág. ev.	1	1	1	1	—	1	1	1	1	—	1	1
25 Pogonyi Nándor ftm.	1	2	2	1	—	2	1	1	2	—	1	1
Román József	3	3	3	3	—	3	3	3	3	—	2	2
Schimmerlik György izr.	1	1	2	1	—	1	2	1	1	—	1	1
Schramm Alfréd	3	3	3	—	3	3	3	3	3	3	2	1
Schuk Alfréd István F. J. N.	1	1	2	1	—	1	1	1	1	—	1	1
30 Sibelka Artur	1	1	1	1	—	1	1	1	2	—	1	1
Strache Antal tm. öszt.	1	1	2	1	—	1	1	1	1	—	1	1
Szabó Jenő tm.	1	2	3	—	2	2	1	1	2	1	1	1
Szaplonczay József ftm.	2	3	3	—	2	2	1	2	3	2	2	1
Szólinger Endre	2	3	4	—	3	3	3	3	3	3	2	1
35 Szterszky Tibor	3	3	4	—	3	3	3	3	3	3	1	1
Telkes László	2	3	3	—	1	3	2	2	3	2	1	1
Uy Károly ág. ev.	2	3	3	3	—	3	3	3	3	—	3	1
Winkler Béla F. J. N.	3	3	3	—	2	3	2	2	3	3	2	1
Wittchen István ág. ev.	2	3	3	—	3	2	3	3	3	2	2	1
40 Wittinghoff Béla	2	3	3	—	2	2	2	2	3	3	1	1
<i>Magántanulók:</i>												
Sztareczky Etelkag. kath. ftm.	1	3	3	1	—	3	1	2	2	—	—	—
Tuskó László	3	3	4	—	2	4	3	2	2	3	—	—

¹ Kimaradt 1916. ápr. 4-én.

² Kimaradt 1916. ápr. 4-én.

³ Kimaradt 1915. nov. 6-án.

⁴ Kimaradt 1915. szept. 9-én.

Összesen : 42.

Hatodik osztály. Osztályfőnök: DR. ZOMBORY JÁNOS

A tanuló neve és hitvallása; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztön- díjas-e?	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Gör. ny. h. i.	Görögpótló ir.	Német nyelv	Történelem	Természettan	Memorizáció	Rajz	Test. gyakorlás	Magaviselet
Baittrok László	3	3	3	—	2	3	2	3	3	1	1	1
Balázsovcics László F. J. N.	3	3	3	—	3	3	3	3	3	3	2	2
Bartha József tm.	2	1	2	—	2	2	2	2	3	3	fm.	1
Bárczay Gyula ref. F. J. N.	1	1	1	—	1	1	1	1	1	3	1	1
5 Beliczey János F. J. N.	2	3	3	—	3	2	3	3	3	3	2	1
Berg Ernő ftm.	1	1	1	2	—	1	1	1	1	—	fm.	1
Békefi János J. N.	3	3	3	—	3	3	3	3	3	2	2	1
Bihar Tibor tm. öszt. F. J. N.	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1
Csorba Béla ref.	2	3	3	—	3	3	2	3	3	3	1	1
10 Damić Károly F. J. N.	2	3	2	3	—	2	2	3	3	—	1	1
Fászt Pál tm.	1	1	2	2	—	1	2	1	2	—	1	1
Fehér Cyula tm.	1	2	2	—	1	3	1	1	3	3	2	1
Fery Tibor	2	3	3	—	1	3	3	3	3	3	1	1
Fodor László ref.	1	3	3	—	1	3	2	1	3	2	1	1
15 Frommer Ottó ftm.	2	2	2	—	2	3	2	3	3	3	2	1
Gorka László	2	3	3	—	2	2	2	3	3	3	2	1
Gulácsy Zoltán tm.	1	2	2	—	1	2	2	2	3	3	1	1
Haupt Róbert ág. ev.	1	1	1	1	—	1	2	1	1	—	1	1
Heinrich Antal F. J. N.	3	3	3	—	3	2	3	3	3	3	1	2
20 Hellebranth Tibor ág. ev.	1	1	1	—	1	1	2	1	2	3	1	1
Heller Imre J. N.	2	3	3	3	—	2	3	3	3	—	3	1
Hermann Ferenc izr.	3	3	3	—	2	3	3	3	3	3	3	1
Hernádi Pál ág. ev. F. J. N.	1	2	2	—	1	2	2	1	2	1	2	1
Höfler Jenő	2	3	3	—	2	2	3	2	2	2	2	1
25 Józan Dezső unit. ftm.	1	2	2	—	2	2	3	2	3	2	2	1
Juhász Kálmán tm.	2	2	1	—	1	3	1	2	3	3	3	1
Kajdi Ferenc ref. tm. öszt.	1	1	1	—	1	1	1	1	1	2	2	1
Kallina Andor	3	2	3	—	3	3	2	3	3	3	1	1
Košćec Gusztáv F. J. N.	2	3	3	—	2	3	2	3	3	3	3	1
30 Kozák Károly tm.	2	1	2	—	2	3	3	2	3	2	2	1
Kultsár István tm.	1	1	1	1	—	1	1	1	1	—	1	1
Lederer György ág. ev.	1	1	1	2	—	1	2	1	2	—	3	1
Lelbach István ág. ev. F. J. N.	2	3	3	—	3	3	3	3	3	3	1	2
Miletics György g. kel.	2	2	3	—	2	2	3	2	3	3	1	1
35 Nehrebeczky György g. kath.	1	2	2	—	1	2	2	2	3	3	2	1
Nendtwich Győző ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pacséri Károly tm.	2	2	2	—	2	2	2	3	3	3	1	1
Perényi Bertalan br.	1	1	1	—	1	2	1	1	2	2	fm.	1
Pöschl Gyula	2	2	2	—	2	2	2	1	2	2	1	1
40 Ring Kálmán J. N.	2	1	1	—	2	1	1	2	1	2	1	1
Ruska István	2	3	3	—	2	3	3	3	3	2	3	1
Schiffler Imre	1	2	3	—	2	3	3	3	2	2	fm.	1
Schrimpf Frigyes	1	2	2	3	—	2	2	1	3	—	3	2
Schuld László	1	1	2	3	—	1	3	1	2	—	2	1
45 Schulte Vilmos ág. ev. F. J. N.	3	3	3	—	3	3	2	3	3	3	2	1
Schüller Ferenc J. N.	2	2	2	—	2	2	2	3	3	2	2	1

1 Vizsgálatlan maradt.

Hatodik osztály. (Folytatás.)

A tanuló neve és hitvallása; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztön- díjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Cör. ny h. i.	Görögpótló ir.	Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlás	Magaviselet
Schüller István J. N.	2	3	3	—	3	3	2	2	2	1	2	1
Skreka Ferenc tm.	1	1	1	—	1	2	1	1	3	3	1	1
Sorbán Jenő g. kath. F. J. N.	2	2	2	—	1	1	2	2	2	3	2	1
50 Spilka László F. J. N.	2	2	2	—	2	3	3	3	3	1	1	2
Steiner Károly ftm.	2	1	1	—	1	2	2	2	2	2	1	1
Sulyok Dénes ág. ev.	1	2	2	3	—	1	2	2	2	—	1	1
Szathmáry Jenő ref tm.	1	2	2	—	1	2	2	2	2	2	2	1
Vaisz Lajos	3	3	3	—	2	3	2	3	4	3	2	2
55 Varga Lajos tm.	1	1	1	—	1	2	2	1	2	2	1	1
Velösy Béla tm.	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1
Vicenty Sebestyén	1	1	1	—	1	2	2	2	3	3	3	1
Wengersky Imre gr. J. N.	3	3	3	—	3	3	2	3	3	3	3	1
Wittchen Béla ág. ev.	2	3	3	—	2	2	2	3	3	2	3	1
60 Zimányi János ág. ev. tm.	1	1	1	—	1	1	2	1	1	2	2	1
Zobics Antal	3	3	2	3	—	3	3	2	3	—	1	1
<i>Magántanulók :</i>												
Gobetzky Aladár F. J. N.	3	2	3	—	2	2	3	3	2	2	—	—
Gyulai Mária	1	1	2	—	2	1	2	2	2	1	—	—
Juhász István ref.	2	3	3	3	—	3	3	3	2	—	—	—
65 Podrádszky Olivér ág. ev. F. J. N.	2	3	3	—	2	3	2	2	2	2	—	—

Összesen : 65.

Hetedik osztály. Osztályfőnök: BESSKÓ JENŐ.

A tanuló neve és hitvallása; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztöndíjas-e?	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör.-ny. h. i.	Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Tusgyakorl.	E. ésségtan	Magaviselet
Berzsenyi-Janosits Miklós ág. ev. F. J. N. ...	1	1	1	1	—	1	1	1	1	—	2	1	1
Biró Zoltán tm. öszt.	1	1	1	1	—	1	1	1	1	—	2	—	1
Bobor Zoltán ...	3	3	3	—	3	3	3	3	3	3	3	—	1
Exner Sándor tm. ...	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	—	1
5 Éltető Dániel ref. F. J. N.	1	1	2	—	2	2	1	2	1	1	1	—	1
Gergely Antal ref. F. J. N.	1	3	3	—	3	3	2	2	3	2	im	—	1
Gulden Richard ...	3	3	3	—	3	3	3	3	3	3	3	1	1
Gyertyánffy László F. J. N.	2	1	2	—	1	2	1	1	1	2	2	1	1
Herald László tm. öszt.	1	1	1	2	—	2	1	1	1	—	1	—	1
10 Hock Imre ...	2	3	2	3	—	2	3	2	2	—	1	1	2
Hornbostel Károly ág. ev. F. J. N. ...	2	1	1	—	2	1	1	1	1	2	2	1	1
Horváth István ref. F. J. N. ...	1	2	2	—	2	1	1	1	2	2	1	—	1
Kászonyi Imre ¹ ...	3	4	3	—	3	4	3	3	4	4	2	—	1
Kellner Géza izr. tm. ...	1	1	1	1	—	1	1	1	1	—	1	—	1
15 Kovács Sándor ...	2	3	3	—	3	3	3	3	3	3	2	—	1
Kovrig Béla ...	1	2	3	—	2	3	2	1	2	3	3	—	1
Láng Tibor tm. ...	1	1	2	—	2	1	2	1	1	2	2	—	1
Lippay Andor ág. ev. F. J. N. ...	2	2	2	2	—	2	1	2	2	—	im	1	1
Mallász Elemér ág. ev.	1	1	1	1	—	1	1	1	1	—	3	—	1
20 Mayer László ² ...	2	3	3	—	3	3	3	3	3	3	3	—	2
Mayer Miklós ³ ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mádai Győző ...	2	3	3	—	3	3	2	3	3	2	1	—	1
Müller Dezső J. N. ...	2	3	3	—	2	3	2	3	3	2	2	—	1
Nagy Károly tm. ...	1	1	2	—	2	2	1	2	2	2	1	—	1
25 Oltay Ernő tm. ...	2	1	2	2	—	2	2	1	1	—	1	—	1
Perczel József J. N. ...	2	3	3	—	2	3	2	1	2	2	1	—	1
Polgár Béla ref. F. J. N.	1	2	3	—	2	3	2	1	1	3	3	—	1
Ruska János ² ...	2	2	3	—	2	2	2	2	3	2	3	—	1
Rusz Tibor izr. ...	1	1	1	—	1	1	1	1	1	2	2	—	1
30 Sarlay János F. J. N.	2	2	2	3	—	1	2	2	2	—	2	1	1
Sárkány László ág. ev. F. J. N. ...	3	3	3	—	3	3	3	3	3	2	3	1	1
Sárai-Szabó János ref. Schneckenberger Nándor tm. ...	1	1	1	2	—	1	1	2	2	—	2	1	1
Schulcz Ferenc ág. ev. tm.	1	1	1	—	1	1	1	1	1	2	1	1	1
35 Serényi László gr. F. J. N.	2	3	3	—	3	3	2	3	3	3	3	—	1
Serényi Ódón gr. F. J. N.	3	3	3	3	—	2	2	3	3	—	3	—	1
Sevcsik Jenő ftm. ...	1	3	2	—	2	2	3	1	1	3	2	1	1
Smetana Antal tm. ...	2	2	1	2	—	2	2	1	2	—	2	—	1
Spilka Imre F. J. N. ...	2	1	1	—	2	2	1	1	2	2	1	1	1

¹ Bizonyítványt kapott 130.645/915. VKM. rend. alapján.

² Bizonyítványt kapott 48.230/916. VKM. rend. alapján.

³ Kimaradt 1916. febr. 22.

Hetedik osztály. (Folytatás.)

A tanuló neve és hitvallása; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztöndíjas-e?		Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör. ny. h. i.	Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlat	Egészségtan	Magaviselet
40	Stark Antal	2	2	2	—	1	1	1	2	2	2	1	—	1
	Svéda Károly tm.	1	2	3	3	—	3	2	2	3	—	1	—	1
	Szegő Kornél ¹	3	3	3	—	3	3	3	3	3	3	2	—	2
	Trinchieri József	2	2	3	—	2	3	2	2	3	3	1	—	1
	Tunkl Tamás br. F. J. N.	3	3	3	—	3	3	2	3	3	2	fm	1	1
45	Vaszary János	2	3	3	—	3	3	3	2	3	2	1	—	1
	Vermes Imre F. J. N.	3	2	3	—	3	3	2	3	3	3	1	1	1
	Vida Béla tm.	1	1	1	2	—	2	1	1	2	—	1	—	1
	Vidats Antal	2	3	3	—	3	3	2	3	3	3	2	1	2
	Zatkovich László ⁴	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
50	Zsámboki László	2	3	2	3	—	2	2	3	2	—	1	—	1
<i>Magántanulók:</i>														
	Binder György ág. ev.	2	3	3	—	3	3	3	3	3	2	—	—	—
	Gyulai Mária tm.	1	1	2	—	1	1	2	1	1	2	—	—	—
	Hennig Ignác	3	3	4	—	3	2	3	3	3	3	—	—	—
	Juhász István ref.	1	2	3	4	—	3	3	3	3	—	—	—	—
55	Mihalko Ede ism.	3	3	3	3	—	3	3	3	3	—	—	—	—
	Nadányi Péter ref.	1	2	3	—	2	3	3	3	3	2	—	—	—
	Reitspiesz János ⁵	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

¹ Bizonyítványt kapott 130.645/915. VKM. rend. alapján.

⁴ Kimaradt 1915. dec. 6.

⁵ Vizsgálatlan maradt.

Összesen : 57.

Nyolcadik osztály. Osztályfőnök: DR. ALLERAM GYULA.

A tanuló neve és hitvallása ; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösz- töndíjas-e ?	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	G.-ny. h. i.	Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Bölcsészettan	Testgy. korlat	Magaviselet	Az éretts. vizsg. eredménye
	Apponyi György gr.	1	1	1	1	—	1	1	1	1	—	1	1	
Barna Elek ref. ¹	3	3	3	—	1	3	3	3	3	2	1	2	1	
Bognár György ág. ev. ²	2	2	3	—	2	3	2	3	3	2	1	1	1	érett
Braunecker Lamorál br. ¹	2	3	3	—	3	3	3	3	3	3	1	2	1	
5 Brčić Mihály ¹	2	3	3	—	1	2	2	2	2	2	2	1	1	érett
Csanak György ref., F. J. N. ²	1	3	3	—	2	3	3	1	2	2	2	2	1	érett
Erdős László ¹	1	1	2	—	2	3	2	2	1	3	1	1	1	jól érett
Ertl János ²	2	2	3	—	2	3	2	3	3	3	1	2	1	érett
Érdy Sándor ¹	2	3	3	—	2	3	3	3	3	3	2	2	1	
10 Göbel Kálmán ²	2	2	3	—	2	2	2	3	3	2	2	1	1	érett
Gulden Jenő ²	2	2	3	—	2	3	2	3	3	3	3	2	1	érett
Gutgesell Ernő ²	2	3	3	—	1	2	3	3	3	3	2	2	1	érett
Hajdu János ref., F. J. N. ²	1	1	2	—	1	3	1	1	1	2	1	2	1	jelesen érett
Hank Olivér ág. ev., ftm.	1	1	3	—	1	3	1	2	2	2	3	2	1	jól érett
15 Heller Kornél J. N.	1	1	1	1	—	1	1	1	1	—	1	1	1	jelesen érett
Józan Miklós unit., ftm.	1	2	3	—	2	3	1	2	2	2	2	2	1	érett
Kanitz Pál ²	2	2	2	—	2	2	2	2	2	2	1	1	1	jól érett
Klokocsán Lajos ¹	2	3	3	—	2	3	3	3	2	2	2	2	1	
Kováts Gyula tm.	1	2	2	—	2	2	2	2	—	1	2	1	1	jól érett
20 Lers Vilmos ág. ev. ²	2	2	2	3	—	1	2	3	2	—	2	2	1	jól érett
Molnár Kázmér ²	2	3	3	—	2	2	3	3	3	1	3	fm.	1	érett
Müllner János	2	3	2	3	—	3	3	3	3	—	2	2	1	érett
Poddányi István	2	2	2	—	1	2	2	2	2	1	2	1	1	jól érett
Rosner Ferenc tm., öszt. ¹	1	1	1	—	1	2	1	1	2	1	1	1	1	jól érett
25 Strecke Ernő	1	2	2	3	—	3	2	3	2	—	2	2	1	érett
Szóllósi István ref., tm., öszt. ²	1	1	1	1	—	1	1	1	1	—	1	1	1	jelesen érett
Szuchy László g. kath., tm. ²	2	1	2	3	—	2	2	3	2	—	2	2	1	jól érett
Tarkeöy Aladár ¹	2	3	3	—	2	3	3	3	3	2	3	2	1	
Vári Lajos tm. ²	1	1	1	2	—	2	2	1	1	—	1	1	1	jelesen érett
30 Vidats Dezső ¹	1	3	2	—	1	3	2	2	1	3	2	2	1	érett
Vladár Ervin ág. ev. F. J. N. ¹	2	2	2	—	2	2	3	2	2	2	2	2	1	érett
Wilfinger Gyula ág. ev.	1	2	3	—	2	3	2	3	3	2	1	2	1	érett
<i>Magántanulók :</i>														
Bezerédy István	2	3	3	—	3	3	2	3	3	2	2	—	—	
Illy Gábor	3	2	3	—	3	2	3	3	3	2	3	—	—	
35 Izay Károly g. kath.	3	2	3	—	3	3	3	3	3	1	3	—	—	érett
Janovics András ref.	1	1	1	1	—	1	1	1	1	—	1	—	—	jelesen érett
Jellinek Alfonz F. J. N.	2	1	2	—	2	1	1	1	1	2	2	—	—	jól érett
Marsovszky Ilona ág. ev.	1	1	1	—	1	2	2	1	1	1	1	—	—	jelesen érett
Mérey Béla ág. ev.	2	3	3	—	3	3	3	3	3	3	3	—	—	
40 Nadányi Péter ref.	1	2	3	—	3	3	2	3	3	2	3	—	—	
Szebeny József	3	2	3	—	2	3	2	1	1	2	2	—	—	érett
Wahl Henrik lovag	1	1	2	—	1	1	1	2	2	3	2	—	—	

Összesen : 42.

¹ 1916. február 1-én kaptak osztálybizonyítványt; katonai akadémiákba vonultak be.
² A V. K M. 48230. sz. rendeletéből kifolyólag évvégi osztálybizonyítványuk alapján kaptak érettségi bizonyítványt.

III.

A TANULÓK STATISZTIKÁJA.

1. A tanulók számának alakulása az iskolai év folyamán.

Nyilvános tanulók												Magántanulók			
Felvételt	Az iskolaév folyamán								Az osztályvizsgálatról elmaradt június, ill. május hóban osztály- vizsgálatot tett	Pótló vizsgálá- tot tehet	Összesen osztályvizsgálatot tett	Felvételt		Osztályvizsgálatot tett	
	magántanuló lett	önként kimaradt	tanács foly- tán távozott	kizárattott	beteg- ség	haláleset	öngyil- kosság	következtében meghalt				fiú	leány	fiú	leány
	1	2	3	4	5	6	7	8				9	10	11	12
435	14	15	—	—	2	—	—	2	404	—	404	46	7	42*	5

2. A felvett és a vizsgálatot tett tanulók száma osztályonként.

Osztály	Felvételt			Osztályvizsgálatot tett		
	nyilvános tanuló	magántanuló		nyilvános tanuló	magántanuló	
		fiú	leány		fiú	leány
1	2	3	4	5	6	7
I.	69	7	—	61	7	—
II.	56	10	—	53	9	—
III.	51	11	1	50	6	1
IV.	67	—	—	64	2	—
V.	40	1	1	36	1	1
VI.	63	5	3	60	3	1
VII.	52	7	1	48	5	1
VIII.	37	5	1	32	9	1
I—VIII.	435	46	7	404	42	5

3. A felvett nyilvános tanulók megbetegedései s az igazgatói és tanárkari megrovások száma.

Megbetegedések			Megrovások	
A könnyű	A súlyos	A fertőző (esetleg járványos)	Az igazgatói	A tanárkari
nem fertőző			megbetegedések száma	megrovások száma
1	2	3	4	5
1485	100	33	1	—

* Ezek közül 14 a beiratáskor rendes tanulóul vétett föl.

4. Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók megoszlása kor szerint, osztályonként.

Osztály	Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók															
	Összes száma	közül														
		1906-ban	1905-ben	1904-ben	1903-ban	1902-ben	1901-ben	1900-ban	1899-ben	1898-ban	1897-ben	1896-ban	1895-ben	1894-ben	1893-ban	1892-ben vagy még korábbi évben
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
I.	68	6	43	18	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
II.	62	—	3	39	17	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III.	57	—	—	5	45	5	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
IV.	66	—	—	—	1	53	10	—	2	—	—	—	—	—	—	—
V.	38	—	—	—	—	4	24	8	2	—	—	—	—	—	—	—
VI.	64	—	—	—	—	—	4	36	20	2	2	—	—	—	—	—
VII.	54	—	—	—	—	—	—	5	33	7	4	3	1	—	—	1
VIII.	42	—	—	—	—	—	—	—	2	29	9	1	—	—	—	1
I–VIII.	451	6	46	62	64	64	31	49	59	38	15	4	1	—	—	2

5. Az osztályvizsgálatot tett tanulók megoszlása honosság és szülőik (gyámjuk, illetőleg más törvényes gondviselőjük) állandó lakóhelye szerint.

összes száma	Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók									
	közül			száma, akiknek szülője (gyámja, ill. más törvényes gondviselője) állandóan						
	magyar honos volt		külföldi honos volt	ugyanazon		a magyar anyaország más törvényhatóságában	Horvát-Szlavonországokban	külföldön, még pedig		
	magyarországi	horvát-szlavonországi		községben	várm. más községében			Ausztriában	Franciaországban	Rómániában
illetőségü			lakott							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
451	439	7	4	362	17	66	5	—	—	1

6. Az osztályvizsgálatot tett tanulók megoszlása törvényhatóságonként szülőik (gyámjuk, illetőleg más törvényes gondviselőjük) magyarországi állandó lakóhelye szerint.

Törvényhatóság	A tanulók száma	Törvényhatóság	A tanulók száma	Törvényhatóság	A tanulók száma
1	2	1	2	1	2
A) Magyar anyaország		40. Pozsony vm.	2	15. Pancsova thj. v.	—
a) Vármegyék		41. Sáros vm.	—	16. Pécs thj. v.	—
1. Abauj-Torna vm.	1	42. Somogy vm.	—	17. Pozsony thj. v.	1
2. Alsó-Fehér vm.	—	43. Sopron vm.	1	18. Selmecz- és Béla-	
3. Arad vm.	—	44. Szaboles vm.	1	bánya thj. v.	—
4. Árva vm.	—	45. Szatmár vm.	—	19. Sopron thj. v.	—
5. Bács-Bodrog vm.	2	46. Szeben vm.	—	20. Szabadka thj. v.	3
6. Baranya vm.	1	47. Szepes vm.	—	21. Szatmár-Németi	
7. Bars vm.	—	48. Szilágy vm.	—	thj. v.	—
8. Békés vm.	3	49. Szolnok - Doboka		22. Szeged thj. v.	1
9. Bereg vm.	1	vm.	3	23. Székesfehérv. thj. v.	—
10. Besztercze-Naszód		50. Temes vm.	2	24. Temesvár thj. v.	—
vm.	—	51. Tolna vm.	2	25. Ujvidék thj. v.	—
11. Bihar vm.	5	52. Torda-Aranyosvm.	—	26. Versecz thj. v.	—
12. Borsod vm.	2	53. Torontál vm.	1	27. Zombor thj. v.	2
13. Brassó vm.	—	54. Trenesén vm.	1	A, b) együtt	375
14. Csanád vm.	—	55. Turócz vm.	—	A, a+b) összesen	446
15. Csík vm.	—	56. Udvarhely vm.	—		
16. Csongrád vm.	—	57. Ugocsa vm.	—	B) Horvát-Szlavonorsz.	
17. Esztergom vm.	1	58. Ung vm.	—	a) Vármegyék	
18. Fejér vm.	1	59. Vas vm.	1	1. Belovár-Kőrös vm.	—
19. Fogaras vm.	—	60. Veszprém vm.	—	2. Lika-Krbava vm.	—
20. Gömör-ésKis-Hont		61. Zala vm.	1	3. Modrus-Fiume vm.	—
vm.	—	62. Zemplén vm.	4	4. Pozsega vm.	1
21. Győr vm.	—	63. Zólyom vm.	—	5. Szerém vm.	1
22. Hajdu vm.	—	A, a) együtt	71	6. Varasd vm.	—
23. Háromszék vm.	—	b) Városok		7. Verőce vm.	—
24. Heves vm.	1	1. Arad thj. v.	1	8. Zágráb vm.	—
25. Hont vm.	—	2. Baja thj. v.	—	B, a) együtt	2
26. Hunyad vm.	—	3. Budapest fő- és		b) Városok	
27. Jász-Nagykun-Szol-		székv.	362	1. Eszék thj. v.	2
nok vm.	7	4. Debreczen thj. v.	1	2. Varasd thj. v.	1
28. Kis-Küküllő vm.	—	5. Fiume thj. v.	1	3. Zágráb thj. v.	—
29. Kolozs vm.	—	6. Győr thj. v.	—	4. Zimony thj. v.	—
30. Komárom vm.	1	7. Hódmező -Vásár-		B, b) együtt	3
31. Krassó-Szörényvm.	3	hely thj. v.	—	B, a+b) együtt	5
32. Liptó vm.	—	8. Kassa thj. v.	—		
33. Máramaros vm.	1	9. Kecskemét thj. v.	—	Ismétlés	
34. Maros-Torda vm.	1	10. Kolozsvár thj. v.	1	Magyar anyaország ...	446
35. Moson vm.	—	11. Komárom thj. v.	1	Horvát-Szlavonorszá-	
36. Nagy-Küküllő vm.	—	12. Maros-Vásárhely		gok ...	5
37. Nógrád vm.	1	thj. v.	—	Magyar birodalom ...	451
38. Nyitra vm.	—	13. Miskolcz thj. v.	1		
39. Pest-Pilis-Solt-Kis-		14. Nagy-Várad thj. v.	—		
kun vm.	20				

7. Az osztályvizsgálatot tett tanulók megoszlása szülőik (gyámjuk, illetőleg más törvényes gondviselőjük) foglalkozása (társadalmi állása) szerint.

Foglalkozás (társadalmi állás)	A tanulók száma	Foglalkozás (társadalmi állás)	A tanulók száma
1	2	1	2
Nagybirtokos, nagybérelő (1000 kat. holdon felül)	30	Köztisztviselő (a papok, tanárok és tanítók kivételével) és közhivatalban alk. díjnok ...	110
Középbirtokos és bérelő (100—1000 kat. holddal)	14	Pap, tanár, tanító	25
Kisbirtokos, kisbérelő (100 kat. holdon alul)	3	Másféle értelmiség (orvos, ügyvéd, közjegyző, gyógyszerész stb.) s ilyeneknél alkalmazott segéd, írnok stb.	53
Kisbirtokos - napszámos (kisbérelő-napszámos)	—	Közhivatalban alkalmazott vagy másféle értelmiségi altiszt vagy szolga	24
Egyéb őstermelő (feles, majeros, kertész, halász)	—	Katonatiszt, honvédtiszt (csendőrtiszt)	16
Gazdasági tisztviselő	5	Katona altiszt (honvéd altiszt, csendőr altiszt)	—
Egyéb gazdasági segédszemély (földmíves-napszámos, gazdasági cseléd)	1		
Nagyiparos, bányanagyvállalkozó	6	Nyugdíjas tisztviselő vagy az értelmiség körébe számítható egyéb nyugdíjas	29
Kisiparos, bányakisvállalkozó	21		
Ipari vagy bányászati tisztviselő	16	Tökés, járadékos, háztulajdonos	4
Egyéb ipari vagy bányászati segédszemély (előmunkás, segéd, munkás stb.)	6	Magánzó, eltartásos	14
		Nyugdíjas altiszt, szolga vagy munkás	3
Nagykereskedő, nagyvállalkozó	4		
Kiskereskedő, kisvállalkozó ...	10	Egyéb és ismeretlen foglalkozású	4
Kereskedelmi vagy közlekedési (vasúti, posta stb.) tisztviselő	51		
Egyéb keresk. vagy közlek. segédszemély (altiszt, segéd, szolga stb.)	2		
		Mindössze	451

8. Az osztályvizsgálatot tett tanulók megoszlása vallás, anyanyelv és nyelvismeret szerint.

Az osztályvizsgálatot tett tanulók összes száma	Az osztályvizsgálatot tett tanulók közül										
	latin	görög	örm.	refor-	ág. hv.	görög-	uni-	izrae-	bap-		
	szert.	róm. kath.	mátus	evang.	keleti	tárius	lita	tista			
v a l l á s ú v o l t											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
451	305	13	—	51	50	2	3	27	—	—	—

Az osztályvizsgálatot tett tanulók közül											
ma-	német	tót	oláh	ruthén	horvát	szerb	olasz	román	bosz-	franc-	összesen
gyar									niai	cia	nem
a n y a n y e l v ű v o l t											
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
433	14	—	—	—	3	—	—	—	—	1	18

Az osztályvizsgálatot tett magyar anyanyelvű tanulók közül									
csak	más								egyéb
magya-	nyelven	németül	tótul	oláhul	ruthénül	horvátul	szerbül	olaszul	hazai
rül	is								nyelven
tudott		i s t u d o t t							
25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
246	187	176	8	4	—	8	—	4	—

Az osztályvizsgálatot tett nem magyar anyanyelvű tanulók közül									
csak	más	csak	csak	csak	csak	csak	csak	csak	csakegyéb
anya-	nyelven	németül	tótul	oláhul	ruthénül	horvátul	szerbül	olaszul	hazai
nyelvén	is								nyelven
t u d o t t									
35	36	37	38	39	40	41	42	43	44
—	18	—	—	—	—	—	—	—	—

Az osztályvizsgálatot tett										
német	tót	oláh	ruthén	horvát	szerb	olasz	román	boszniai	francia	összesen
anyanyelvű tanulók közül magyarul is tudott										
45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55
14	—	—	—	3	—	—	—	—	1	18

9. Ismétlők, a görög-pótló tárgyak tanulói, magaviselet és mulasztások osztályonként.

Osztály	Az osztályvizsgálatot tett										
	nyilvános és magántanulók közül		nyilvános tanulók								
			k ö z ü l							által	
	ismétlő volt	a görög-pótló tárgyakat tanulta	magaviseletből				egy órát sem	csak igazolatlanul	igazolatlannal	igazolatlannal	igazolatlannal
1.			2.	3.	4.						
			osztályzatot kapott				mulasztott			mulasztott órák száma	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I.	6	—	59	2	—	—	7	54	—	2556	—
II.	5	—	47	6	—	—	10	43	—	1790	—
III.	—	—	33	17	—	—	7	43	—	1875	—
IV.	3	—	53	11	—	—	6	58	—	2389	—
V.	1	26	33	3	—	—	4	32	—	2245	—
VI.	—	52	54	6	—	—	1	59	—	4089	—
VII.	1	37	44	4	—	—	1	45	2	2494	3
VIII.	—	33	32	—	—	—	2	30	—	865	—
I—VIII.	16	148	355	49	—	—	38	364	2	18303	3

10. Az osztályvizsgálatot tett tanulók előmenetele osztályonként.

Osztály	Az osztályvizsgálatot tett																									
	nyilvános és magántanulók								nyilvános tanulók közül																	
	összes száma	k ö z ü l							a latin	a francia	az angol	az egészseg-tant	a szabadkézi rajzot	a kézi-munkát	a gyorsírást	az éneket	céllovést									
		minden		egy	két	több	nyelvet																			
		rendes tantárgyból																mint rendkívüli tantárgyat legalább elégséges eredménnyel tanulta								
		jeles		legalább		elégtelen																				
jó		elégs.																								
osztályzatot kapott																										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17										
I.	68	9	18	27	4	7	3	—	—	—	—	1	—	—	39	—										
II.	62	6	16	32	4	3	1	—	—	—	—	7	—	—	30	—										
III.	57	2	12	35	5	1	2	—	—	—	—	3	—	—	—	—										
IV.	66	4	12	42	3	2	3	—	—	—	—	6	—	—	—	—										
V.	38	1	5	24	5	3	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—										
VI.	64	3	14	46	1	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—										
VII.	54	5	17	29	2	—	1	—	—	—	15	—	—	—	—	—										
VIII.	42	4	7	31	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—										
I—VIII.	451	34	101	266	24	16	10	—	—	—	15	26	—	—	69	—										

11. Az érettségi vizsgálatok eredményéről.

Mikor és milyen vizsgálat	Jelentkezett	Jelesezen éretl	Jól éretl	Éretl	Két hó múlva javít	Egy év múlva javít	Visszalépetl	Felfüggesztetett	Éretts. v többé nem tehet
a) Éretts. bizonyítványt kapott a 48230/1916. sz. V. K. M. r. alapján	13	3	3	7	—	—	—	—	—
b) Teljes éretts.	19	4	6	9	—	—	—	—	—
c) Kieg. éretts. a görög ny.	6	3	1	2	—	—	—	—	—

12. Az érettségi vizsgát tett ifjak pályaválasztása.

theologiai	bölcsészeti	jogi	orvosi	technikai	hivatalnoki	vasuti tiszti	diplomáciai	gazdasági	erdészeti	bányászati	gyógyszerészeti	kereskedelmi	zenei	vegyészeti	katonai	ipari
pályára készül																
1	3	7	5	4	—	—	—	2	—	—	—	1	—	2	6	1

13. Az intézeti házról, továbbá a tanítási és mellékhelyiségekről.

A középiskola saját házában van-e vagy bérházban?	Az intézet oktatási céljaira szolgál hány									Van-e és hány nyári tornatér?	Van-e óraközi üdülőhely? s ha van, idejegyzendő a terület ☐ -méterekben	Egyéb helyiségek száma	Összesen
	osztály- vagy tanterem	természetrajzi	természet-tani	vegyészeti	rajz-	téli torna-	könyvtári	tanári s tanácskozási	igazgatói				
Saját házában	8	3	2	1	1	1	1	4	2	Két játszótér	Két udvar 196-18 ☐ m.	15	42

TANKÖNYVJEGYZÉK 1916—17. ÉVRE.

I. osztály.

	A tankönyv szerzője, címe (kiadás, kiadó, év)	Vkmin. eng. sz.
<i>Pokorny E.</i>	Ájtatossági gyakorlatok. 3. kiad. Sz.-I.-T. Róm. kath. nagyobb katekizmus. 2. kiad. Sz.-I.-T. 1911. ...	főgyh. h. 218/1908
<i>Bartha J.</i>	Magyar nyelvtan mondattani alapon I. rész. I—II. o. 7. kiad. Sz.-I.-T. 1912. ...	45603/1912
<i>Balogh P.</i>	Magyar olvasókönyv. I. oszt. 3. kiad. Sing. és W. 1906.	111711/1906
<i>Schultz—Dávid</i>	Kisebb latin nyelvtan. 10. kiad. Lamp.—Wod. 1904.	2253/1904
<i>Fodor—Székely</i> ...	Liber Sexti. I—II. rész. 3. kiad. Sz.-I.-T. 1912. ...	85187/1912
<i>Némethy K.</i>	Földrajz. I. oszt. 8. kiad. Lamp.—Wod. 1912. ...	27250/1912
<i>Kozma—Kőrösi</i> ...	Rendsz. földr. atlasz. 17. kiad. Sing. és W. 1910....	8306/1907
<i>Szterényi H.</i>	Természetrajz. I. oszt. 6. kiad. Lamp.—Wod. 1911.	128518/1911
<i>Lutter N.</i>	Közönséges számtan. I. osz. 16. kiad. Fr. 1903. ...	3427/1902
<i>Landau—Wohlrab</i>	Rajz. geometria. I. rész. 8. kiad. Fr. 1900. ...	1490/1900
<i>Vajda P.</i>	Szépírási minták. Franklin. 1888 ...	19406/1888

II. osztály.

<i>Pokorny E.</i>	Ájtatossági gyakorlatok. 2. kiad. Sz.-I.-T. Róm. kath. nagyobb katekizmus. 2. kiad. Sz.-I.-T. 1911.	főgyh. h. 218/1908
<i>Pokorny E.</i>	Ószövetségi bibliai történetek. 9. kiad. Sz.-I.-T. ...	—
<i>Bartha J.</i>	Magyar nyelvtan mondattani alapon I. rész. I—II. o. 7. kiad. Sz.-I.-T. 1912. ...	45603/1912
<i>Balogh P.</i>	Magyar olvasókönyv. II. oszt. 2. kiad. Singer és Wolfner. 1904. ...	4064/1903
<i>Schultz—Dávid</i> ...	Kisebb latin nyelvtan. 10. kiad. Lamp.—Wod. 1904.	2253/1904
<i>Fodor—Székely</i>	Liber Sexti. I—II. rész. 3. kiad. Sz.-I.-T. 1912. ...	85187/1912
<i>Némethy K.</i>	Földrajz. II. oszt. 6. kiad. Lamp.—Wod. 1909. ...	62136/1909
<i>Kozma—Kőrösi</i>	Rendsz. földr. atlasz. 17. kiad. Sing. és W. 1910.	8306/1907
<i>Szterényi H.</i>	Természetrajz. II. oszt. 4. kiad. Lamp.—Wod. 1911.	146033/1911
<i>Lutter N.</i>	Közönséges számtan. II—III. oszt. 16. kiad. Fr. 1904.	3596/1903
<i>Landau—Wohlrab</i>	Rajz. geometria. II. rész. 7. kiadás. Franklin. 1901.	4421/1900
<i>Vajda P.</i>	Szépírási minták. Franklin. 1888. ...	19406/1888

III. osztály.

<i>Pokorny E.</i>	Ájtatossági gyakorlatok. 3. kiad. Sz.-I.-T. Róm. kath. nagyobb katekizmus. 2. kiad. Sz.-I.-T. 1911.	főgyh. h. 218/1908
<i>Pokorny E.</i>	Újszövetségi bibliai történetek. 7. kiad. Sz.-I.-T.	—

A tankönyv szerzője, címe (kiadás, kiadó, év)		Vkmin. eng. sz.
<i>Bartha József dr.</i>	Rendszeres magyar nyelvtan. 3. kiad. Sz.-I.-T. 1910	115734/1910
<i>Balogh P.</i>	Magyar olvasókönyv. III. o. 2. kiad. Sing. és W. 1907.	126078/1907
<i>Schultz—Dávid</i>	Kisebb latin nyelvtan. 10. kiad. Lamp.—Wod. 1904.	2253/1904
<i>Fodor—Székely</i>	Liber Sexti. II. rész. III—IV. oszt. 2. kiad. Sz.-I.-T. 1912.	27257/1912
<i>Vajda K.</i>	Szemelv. Corn. Neposból. Toldi. 1900.	2968/1900
<i>Roseth A.</i>	Szemelv. Phaedrus meséiből. 3. kiad. Lamp.—Wod. 1911.	101452/1911
<i>Szörényi J.</i>	Német nyelvkönyv. I. rész. III—IV. o. Sz.-I.-T. 1911.	41696/1911
<i>Marczali—Andor</i>	Magyarország története. I. r. III. oszt. Athen. 1900.	2460/1900
<i>Kogutovicz</i>	10 térkép a magy. tört. tanításához. 6. kiad. M. F. Int.	2604/1897
<i>Némethy K.</i>	Földrajz III. oszt. 6. kiad. Lamp.—Wod. 1909.	100813/1911
<i>Kozma—Körösi</i>	Rendsz. földr. atlasz. 17. kiadás. Sing. és W. 1910.	8306/1907
<i>Lutter N.</i>	Közönséges számtan. II—III. o. 16. kiad. Fr. 1904.	3596/1903
<i>Landau—Wohrab</i>	Rajzoló geometria. III. rész. 6. kiad. Fr. 1903.	2917/1901

IV. osztály.

<i>Pokorny E.</i>	Ájtatossági gyakorlatok. 3. kiad. Sz.-I.-T. Róm. kath. nagyobb katekizmus. Sz.-I.-T.	főgyh. h. 218/1908
<i>Pokorny E.</i>	Szertartástan. 12. kiad. Sz.-I.-T.	—
<i>Bartha—Prónai</i>	Stilisztika. 4. kiad. Sz.-I.-T. 1913.	98348/1913
<i>Lehr A.</i>	Arany János Toldija. 14. kiad. Fr. 1912.	107194/1912
<i>Schultz—Dávid</i>	Kisebb latin nyelvtan. 10. kiad. Lamp.—Wod. 1904.	2253/1904
<i>Fodor—Székely</i>	Liber Sexti. II. rész. III—IV. o. 2. kiad. Sz.-I.-T. 1912.	27257/1912
<i>Kempf J.</i>	Julius Caesar De bello Gallico szemelv. 2. kiad. Lamp.—Wod. 1910.	22387/1912
<i>Cserép J.</i>	Szemelv. P. Ovidius Naso műveiből. 3. kiadás. Lamp.—Wod. 1909.	156935/1911
<i>Szörényi J.</i>	Német nyelvkönyv. I. rész. III—IV. o. Sz.-I.-T. 1911.	41696/1911
<i>Marczali—Andor</i>	Magyarország története. II. r. IV. oszt. Athen. 1900.	2460/1900
<i>Kogutovicz</i>	10. térkép a magy. tört. tanításához. 6. kiad. M. F. Int.	1604/1897
<i>Szterényi H.</i>	Növénytan. 7. kiad. Sing. és W. 1911.	24363/1912
<i>Borosay D.</i>	Algebra. 5. kiad. Sz.-I.-T. 1912.	44336/1912
<i>Landau—Wohrab</i>	Rajzoló geometria. III. rész. 6. kiad. Fr. 1903.	2917/1901

V. osztály.

<i>Pokorny E.</i>	Ájtat. gyakorl. 3. kiad. Sz.-I. T.	—
<i>Pokorny E.</i>	Katholikus hittan. 2. kiad. Sz.-I.-T.	—
<i>Bartha—Prónai</i>	Retorika 3. kiad. Sz.-I.-T. 1913.	60709/1913
<i>Kapossy</i>	Ciceronis pro Archia oratio. 3. kiad. Frankl. 1910.	157944/1911
<i>Zsámboki Gy.</i>	Ciceronis pro lege Manilia, de imp. Gn. Pompei oratio. 4. kiadás. Franklin. 1911. (J.-I.-27.)	111665/1911
<i>Cserép J.</i>	Szemelv. P. Ovidius Naso műveiből. 3. kiad. Lamp.—Wod. 1909.	156935/1911
<i>Maywald J.</i>	Görög nyelvtan. 6. kiad. 1911. Saját kiad. (Kókai ny.)	112919/1911
<i>Maywald J.</i>	Görög olvasókönyv. I. rész. 5. kiad. 1910. (Kókai ny.)	98452/1910
<i>Timár P.</i>	Rendszeres német nyelvt. V. és VI. oszt. 2. kiad. Sing. és Wolfner 1906.	32799/1907
<i>Timár P.</i>	Német olvasókönyv. II. rész. 2. kiad. Sing. és W. 1906.	104248/1906

	A tankönyv szerzője, címe (kiadás, kiadó, év)	Vkmin. eng. sz.
<i>Szölgvény J.</i>	... Világtörténet. I. rész. 3. kiadás. Lamp.—Wod. 1910.	143906/1911
<i>Kogutovicz...</i>	... Történelmi iskolai atlasz. Magy. Földr. Int. ...	2604/1897
<i>Szerényi H.</i>	... Állattan. 5. kiadás. Lamp.—Wod. 1911....	143081/1911
<i>Borosay D.</i>	... Algebra. 5. kiadás. Sz.-I.-T. 1912. ...	44336/1912
<i>Borosay D.</i>	... Geometria. I. rész. V—VI. oszt. 4. kiad. Sz.-I.-T. 1914.	36930/1914
<i>Prónai L. dr.</i>	... Görögptőló irodalmi olvasmányok. I. köt. V. oszt. Sz.-I.-T. 1912. ...	41102/1913

VI. osztály.

<i>Pokorny E.</i>	... Ájtat. gyakorl. 3. kiad. Sz.-I.-T. ...	—
<i>Matuszka</i>	... Erkölcstan. 3. kiad. Sz.-I.-T. 1910. ...	—
<i>Bartha—Prónai</i>	... Poetika. 3. kiad. Sz.-I.-T. 1913. ...	175699/1913
<i>Kalmár E.</i>	... Szemelv. T. Livius római történetéből. 4. kiadás. (J. I. 48.) Franklin 1910. ...	12930/1912
<i>Wirth Gy.</i>	... Vergilius Aeneise. Lamp.—Wod. 1900....	3279/1904
<i>Timár P.</i>	... Rendsz. német nyelvtan. V—VI. o. 2. kiad. Sing. és Wolfner. 1906. ...	32799/1907
<i>Timár P.</i>	... Német olvasókönyv. II. rész. 2. kiad. Sing. és W. 1906.	104248/1906
<i>Maywald J.</i>	... Görög nyelvtan. 6. kiad. 1911. Saját kiad. ...	112919/1911
<i>Maywald J.</i>	... Görög olvasókönyv. II. rész. 4. kiad. Saját kiad. 1906.	83441/1906
<i>Szölgvény J.</i>	... Világtörténet. II. rész. 4. kiad. Lamp.—Wod. 1912.	152342/1912
<i>Kogutovicz</i>	... Történelmi isk. atlasz. M. Földr. Int. ...	2604/1897
<i>Szerényi H.</i>	... Ásványtan és chemia. 5. kiad. Lamp.—Wod. 1907.	15883/1907
<i>Borosay D.</i>	... Algebra. 5. kiad. Sz.-I.-T. 1912. ...	44336/1912
<i>Borosay D.</i>	... Geometria. I. r. V—VI. oszt. 4. kiad. Sz.-I.-T. 1914.	36930/1914
<i>Lutter N.</i>	... Logaritmusok. 16. kiad. Franklin 1912. ...	120957/1912
<i>Jancsó B.</i>	... Magyar irod. olvasm. II. r. 2. kiad. Lamp.—Wod. 1904....	2958/1903
<i>Csiky G.</i>	... Sophokles: Antigone. (J. I. 20.)... ..	22424/1883
<i>Csiky G.</i>	... Sophokles: Elektra. (J. I. 52.)	3329/1895

VII. osztály.

<i>Pokorny E.</i>	... Ájtat. gyakorl. 3. kiad. Sz.-I.-T. ...	—
<i>Vincze—Ambró</i>	... Egyháztörténelem 7. kiad. Sz.-I.-T. ...	—
<i>Bartha J.</i>	... A magy. nemz. irod. története. I. kötet. 3. kiadás. Sz.-I.-T. ...	69920/1911
<i>Szinnyei J.</i>	... A magyar nyelv. 8. kiad. Horny. 1912....	23378/1912
<i>Zsámboki Gy.</i>	... Ciceronis oratio in Verrem. IV. De Signis. Fr. 1902.	2897/1902
<i>Wirth Gy.</i>	... Vergilius Aeneise. Lamp.—Wod. 1900. ...	3279/1904
<i>Cserép J.</i>	... Sallustius De bello Iugurthino. Sz.-I.-T. 1908. ...	38102/1908
<i>Dávid I.</i>	... Herodoti Epitome. 4. kiad. Fr. 1911. ...	148290/1911
<i>Kempf J.</i>	... Szemelvények az Odysseiából. 2. kiad. Fr. 1911.	161778/1911
<i>Radványi T.</i>	... Német irod. olvasókönyv. Sz.-I.-T. 1907. ...	110099/1907
<i>Weber</i>	... Goethe: Hermann u. Dorothea. (J. I. 32.) 3. kiad. Fr. 1908. ...	221/1912
<i>Heinrich G.</i>	... Lessing: Minna von Barnhelm. (J. I. 32.) 3. kiad. Fr. 1909. ...	360/1912
<i>Szölgvény J.</i>	... Világtörténet. III. rész. 2. kiad. Lamp.—Wod. 1903.	2957/1903
<i>Kogutovicz</i>	... Történelmi isk. atlasz. M. Földr. I. ...	2604/1897
<i>Borosay D.</i>	... Algebra. 5. kiad. Sz.-I.-T. 1912. ...	44336/1912

A tankönyv szerzője, címe (kiadás, kiadó, év)		Vkmin. eng. sz.
<i>Borosay D.</i>	Geometria. II. rész. VII—VIII. o. 2. kiad.	73762/1910
<i>Lutter N.</i>	Logaritmusok. 16. kiad. Fr. 1912.	120957/1912
<i>Szijártó M.</i>	Fizika. I. r. 2. kiad. Lamp.—Wod. 1911.	142089/1911
<i>Jancsó B.</i>	Magy. irod. olvasm. III. r. 2. kiad. Lamp.—Wod. 1908.	5164/1911
<i>Szilasi M.</i>	Szemelv. Thukydidesből. 2. kiad. Lamp.—Wod. 1908.	2304/1912
<i>Földi J.</i>	Demosthenes válog. beszédei. 2. kiad. Lamp.—Wod. 1911.	112772/1911

VIII. osztály.

<i>Pokorny E.</i>	Ájttat. gyakorl. 3. kiad. Sz.-I.-T.	—
<i>Uhlyárik</i>	Apologetika. 3. kiad. Sz.-I.-T.	—
<i>Bartha J.</i>	A magy. nemz. irod. tört. II. r. 3. kiad. Sz.-I.-T. 1914.	26052/1914
<i>Schmidt A.</i>	Szemelv. Tacitus Annaleseiből. 2. kiad. Fr. 1905.	160649/1911
<i>Wirth Gy.</i>	Szemelv. Q. Horatius. Fl.-ból. (J. I. 75.) 3. kiadás. Franklin 1911.	23392/1912
<i>Kempf J.</i>	Szemelvények az Iliásból. 2. kiadás. Fr. 1907.	161779/1911
<i>Simm J.</i>	Szemelv. Platonból. 2. kiad. Fr. 1910.	140693/1911
<i>Radványi T.</i>	Német irod. olvasókönyv. Sz.-I.-T. 1907.	110099/1907
<i>Heinrich G.</i>	Schiller: Wilhelm Tell. 7. kiad. Fr. 1911.	583/1912
<i>Andor J.</i>	Magyarország története. 2. kiad. Athen. 1912.	60885/1912
<i>Borosay D.</i>	Algebra. 5. kiadás. Sz.-I.-T. 1912.	44336/1912
<i>Borosay D.</i>	Geometria. II. rész. VII—VIII. o. 2. kiad.	73762/1910
<i>Lutter N.</i>	Logaritmusok. 16. kiadás. Franklin 1912.	120957/1912
<i>Szijártó M.</i>	Fizika. II. rész. Lamp.—Wod. 2. kiadás. 1913.	121706/1913
<i>Hajdu-Zoltvány</i>	Lélektan és gondolk.-t. 4. kiad. Sz.-I.-T. 1910.	40903/1910
<i>Alexander B.</i>	Szemelv. Platon és Aristotelesből. 5. kiad. Fr. 1911.	136289/1911
<i>Zsámboki Gy.</i>	A görög művészet kiv. alkotásai. 2. kiad. Fr. 1911.	140691/1911

Segédtkönyvek.

<i>Molnár S.</i>	Latin stílusgyakorlatok. II. rész. 3. kiad. Baja 1908.	99122/1908
<i>Wagner—Horváth</i>	Római régiségtan. 8. kiad. Lamp.—Wod. 1912.	96692/1912
<i>Mika S.</i>	Magy. tört. olvasm. I. r. 2. kiad. III. o. Lamp—W. 1910.	127636/1911
<i>Mika S.</i>	Magy. tört. olvasm. II. r. IV. o. Lamp.—Wod. 1907.	85381/1907
<i>Mika S.</i>	Történelmi olvasókönyv. III. r. V. o. Lamp.—W. 1908.	48111/1908
<i>Mika S.</i>	Történelmi olv.-könyv. IV. r. VI. o. Lamp.—W. 1908.	140028/1908
<i>Mika S.</i>	Történelmi olv.-könyv. V. r. VII. o. Lamp.—W. 1909.	78371/1909
<i>Mika S.</i>	Történelmi olv.-könyv. VI. r. VII. o. Lamp.—W. 1910.	58067/1910
<i>Kelemen J.</i>	Magy.-német és német-magy. zsebszótár. 13. kiad. Athenaeum 1904.	3003/1904
<i>Schmidt J.</i>	Magy.-német és német-magy. kéziszótár. 2. kiad. Athenaeum. 1909.	3003/1904
<i>Schmidt J.</i>	Latin-magyar és magyar-latin zsebszótár. 3. kiadás. Athenaeum 1909.	96702/1912
<i>Lévay—Vida</i>	Görög-magyar és magyar-görög szótár. 4. kiadás. Athenaeum. 1906.	12053/1888
	Tanulók olvasótára füzetei.	
	Olcsó könyvtár füzetei.	
	Magyar könyvtár füzetei.	
	Jeles írók isk. tára füzetei.	

IV.

Az 1916/17. iskolai évre vonatkozó figyelmeztetések.

A) A t. c. közönség tájékoztatásául.

1. Jelenlegi tanítványaink számára a jövő tanévre való fölvételt már júniusban elintéztük. A más tanintézetből jövő, vagy az I. osztályba belépni kívánó tanulók felvételének idejét a jövő iskolai év elején egyelőre nem állapíthatjuk meg, de az érdeklődők figyelmét az intézeti kapun annak idején kiteendő ily tárgyú hirdetésre irányítjuk.

A fölvételre a tanulóknak szüloik vagy gyámjaik kíséretében személyesen kell jelentkezniök, írásban nem lehet jelentkezni. Az I-ő osztályba lépök születési és oltási bizonyítványt is tartoznak felmutatni. Az I. osztályba csak olyan tanulók vétetnek föl, akik 9 évesek elmulltak, a népiskola 4-ik osztályát elvégezték s ezt bizonyítvánnyal igazolják, továbbá az iskola körletébe tartoznak (Kacsá-utca és Szegényház-utca innenső oldala, Vár, Döbrentei-utca, Fő-utca határán belül). A népiskola IV. osztályának elvégzése nem okvetlenül szükséges, tehet a tanuló beirátása alkalmával felvételi vizsgálatot is.

A fölvétel alkalmával minden tanuló 10 korona felvételi díjat fizet, továbbá 2 koronát az évi értesítőre, 1 koronát az ifjúsági könyvtárra és 2 koronát a tanulmányi kirándulásokra és egyéb tanulmányi célokra, 40 fillért tintadíjra, 30 fillért pedig bizonyítványbélyegre. A katolikus tanulók ezenkívül még 2 koronát fizetnek énektanításért. Tehát *a római katolikus tanulók összesen 17 korona 70 fillért fizetnek, a nem katolikus tanulók pedig 15 korona 70 fillért.* Minden tanuló fölvételi lapot kap, amely lappal szeptemberben az osztályfőnök uraknál jelentkezni kell beirásra.

2. Augusztus hó 31-én fogjuk megtartani a javító- és pótlóvizsgálatokat, szept. 1. és 2-án pedig a magánvizsgálatokat.

A jövő tanév kezdetéről s a Veni Sancte napjáról az iskola hirdető-tábláin annak idején kiteendő értesítések is adnak részletes felvilágosítást.

3. Az 1890. évi XXX. t.-c. rendelkezése azt a célt akarja elérni, hogy a gimnázium V. osztályába lépő ifjú további előképzésének irányát az alsó négy osztályban tapasztalt nehézségek számbavétele mellett biztosabban választhassa. Mert oly tanuló, ki már a négy alsó osztályban tetemesebb nehézségekkel küzdött a latin vagy német nyelvben, most már mellőzheti a görög nyelvet s az ily tanulóknak határozottan ajánlandó a görög nyelv elhagyása, hogy előmenetelét a felső osztályokban ne kockáztassa.

A görög nyelvi irány előképzést ad a jogi, orvosi, papi, tanári, mérnöki, bányászati, erdészeti, gazdasági és katonai pályákra.

A görög helyett választott tanfolyamban előképzést nyer a tanuló a jogi, orvosi, tanári (kivéve a nyelvészeti, bölcsészeti és történeti szakokat), mérnöki, bányászati, erdészeti, gazdasági, katonai és tengerészeti pályákra.

Az V. osztályba belépő tanulók irányválasztása a vallás- és közoktatási nagyméltóságú miniszter úr 1890. évi 30.829. sz. a. kelt magas rendelete értelmében a beiratás alkalmával történik a szülők, illetőleg törvényes gyámok által teendő szóbeli, távollétök esetében pedig általok kiállítandó írásbeli nyilatkozat útján.

Az átlépés egyik tanfolyamból a másikba csak fölvételi vizsgálat alapján lehetséges a tanári testület engedélye mellett.

B) Tandíj szabályzata

azoknak a középiskoláknak, amelyeken a tandíjak az államkincstárba vagy a vallás- és közoktatásügyi miniszterium által kezelt valamely közalapba folynak be.

(Kiadta a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter 1913. évi 3038. eln. számú rendeletével.)

I. fejezet. A tandíjak lefizetésére vonatkozó intézkedések.

1. §. Minden rendes és magántanuló, ki a tandíj fizetése alól fölmentve nincs, tandíjat fizet. A tandíj összegét a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter határozza meg.

2. §. A tandíjat négy egyenlő részletben kell fizetni; az első részletet október 15-ig, a másodikat december 3-ig, a harmadikat március 15-ig és a negyediket május 3-ig.

3. §. A tandíjak a tandíjkezelő által hivatalból és minden ellendij nélkül kiadandó befizetési lapok segítségével a m. kir. postatakarékpénztár útján fizetendők le. A lefizetés a postatakarékpénztárnak bármely közvetítő postahivatalánál történhetik.

4. §. A tandíjak befizetésére szolgáló postatakarékpénztári befizetési lapok az első részletre vonatkozólag a beiratkozás alkalmával, a többi részletekre vonatkozólag pedig legkésőbb az esedékesség előtt egy hónappal a tandíjkifizető tanulók között kiosztandók. A befizetési lapokat 100–100 darabot tartalmazó füzetekben a miniszterium rendelkezése alapján a m. kir. postatakarékpénztár minden intézetnek külön megküldi.

5. §. A befizetési lap négy részből áll, úgymint: a szelvényből, az elismervényből, a tulajdonképeni befizetési lapból és a könyvelési szelvényből. Befizetés alkalmával a tanuló vagy szülő (gyám) az elismervényt, a befizetési lapot és a könyvelési szelvényt a szövegnek megfelelően tintával olvashatóan kitölti és a pénzüsszeggel együtt a közvetítő postahivatalnak átadja. A befizetési lapot a tényleges befizetés napjával kell keltezni. A postaalkalmazott, föltéve, hogy oly okok, melyek a befizetési lap elfogadhatását gátolják (minők: ha a befizetési lapon a könyvelési szelvényen és az elismervényen kitett összegek nem egyeznek, ha akár a szövegen, akár az összegeken igazítások vannak, ha a befizetési lapon vakarás észlelhető, ha az összegek minden kétséget kizáróan kiírva nincsenek, végre, ha a befizetési lap olvashatatlanságig bepiszkolódott vagy el van szakítva) fenn nem forognak, a pénzt átveszi, a lapot lebélyegzi, az elismervényt aláírja és ezt a tulajdonképeni befizetési lap levágása után nyugta gyanánt a befizetőnek kiszolgáltatja.

6. §. A tandíj lefizetésének a személy tekintetében való igazolására a befizetési lapok «szelvény»-én és «befizetési lap» elnevezésű részén a tanuló neve és

az általa látogatott osztály — mindenkor még a befizetés előtt — tintával olvashatóan reáírandó.

A tanuló neve és az általa látogatott osztály a «befizetési lap» elnevezésű részén a befizető neve részére fenntartott helyen tüntetendő fel.

A közvetítő postahivataltól visszaadott elismervényt és szelvényt egymástól elválasztani nem szabad. Ez a tanulónak a tandíj lefizetéséről nyugtatóul szolgál, általa megőrzendő és a tandíjkezelőnek felszólítására bemutatandó.

7. §. A tandíjfizetés részletes módozataira nézve a tanulók és szülők részére külön tájékoztató szolgál, mely a tanévi iskolai értesítőben is minden évben közzéteendő. Ezenkívül ez a tájékoztató minden szülőnek (gyámnak) külön is átadandó. (Esetleg a felvételi jegy hátlapjára nyomtatva.)

8. §. A tandíjrészletek lefizetésének záros határidejét (2. §.) az igazgató az intézet hirdető tábláján jó előre közzétenni tartozik azzal a megjegyzéssel, hogy oly tanuló, ki a tandíjrészletet a záros határidőig lefizetni elmulasztja, az intézet tanulóinak sorából töröltetik, tekintet nélkül a mulasztást előidéző körülményekre.

Ugyanily értelemben az osztályvezetőknek is kell osztályuk tandíjfizető tanulóit több ízben szóbelileg figyelmeztetniök.

9. §. Ha valamelyik tanuló tandíja bármily kivételes oknál fogva közvetlenül vagy posta útján az igazgató vagy tandíjkezelő kezébe jut, úgy a bevett összeget az igazgató vagy a tandíjkezelő szabályszerűen kiállított befizetési lap útján azonnal a postatakarékpénztárhoz (közvetítő postahivatalhoz) továbbítja. Ily esetben a «befizetési lap» hátlapján levő üres helyen az intézet bélyegzőjének reányomása és «Hivatalból tanügyben, portómentes» szavak reávezetése mellett: hivatalos közlés teendő: «N. N.....oszt. tanuló.....tandíjrészlete.»

10. §. Rendkívüli esetekben szoros kivételképen a befizetés közönséges postautalvánnyal is történhetik. Ilyenkor a postautalványt a föladó: A m. kir. postatakarékpénztárnak (.....i állami (kir. kath.) főgimnázium (főreáliskola) Tandíjkezelés¹ csekk-számlája Budapesten» címmel látja el.

II. fejezet. A tandíjmentesség elnyerésére és elvesztésére vonatkozó intézkedések.

11. §. A tandíj fizetése alól való felmentést az intézetbe beirt rendes tanulók után a miniszterium által engedélyezett százalékának határáig, a tanári testület meghallgatása mellett, az intézet igazgatója adja meg.

A tandíjmentesség nemcsak a tandíj egész összegére, hanem annak felére is kiterjedhet.

12. §. A felmenthető tanulók számának megállapításánál alapul szolgál a szeptember hó 15-ig beirt rendes tanulók létszáma, levonván ebből a tanférfiak, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium hatósága alá tartozó tisztviselők és szolgák tandíjmentességben részesülő gyermekeinek számát (lásd 16. §-t). Ezen eredménynél a törtrészek elhagyandók például a szeptember 15-iki létszám 427, tanférfiak tandíjmentes gyermekeinek száma 13, engedélyezett százalék 20. Lesz tehát $427 - 13 = 414$ és ennek $20\% = 82,8$, így a törtrész elhagyása után 82 egész tandíjmentesség adható.)

Az ilymódon megállapított százalék érvényes az egész tanévre, tekintet

¹ Ha a csekk-számla száma ismeretes, a helyére beírandó.

nélkül arra, hogy a tanév közben szaporodott-e vagy apadt-e a tanulók létszáma vagy sem.

A megszabott százalék határát átlépni tilos, mivel ily esetben az igazgató megfelelő kártérítésre köteles.

Ezek alapján a tanév második felétől, beleszámítva a címben említett középiskolákból a tanév második felében (szeptember 15-ike után) átlépett tandíjmentes tanulókat, csak annyi tandíjmentesség adható, mint amennyi tanuló tandíjmentességét a tanév második felétől kezdve elvesztette.

A szeptember hó 15-ig beírt összes rendes tanulók *Névsor Kimutatását* (a tanulókat osztályok szerint és osztályokon belül betűrendes egymásutánban felsorolva és ezenkívül a tanférfiak és a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium hatósága alá tartozó tisztviselők és szolgák tandíjmentes gyermekeit «Tf. gy.» jelzéssel megjelölve) szeptember hó 20-ig közvetlenül a miniszterium számvevőségéhez kell küldeni.

Oly intézeteknél, hol a tandíjra nézve szerződésileg külön feltételek állnak fenn, a tandíjfizetés alól való felmentés iránt a miniszter rendeleteileg külön intézkedik.

13. §. A tandíjmentességet a tanulónak az intézeti igazgatóhoz címzett szabályszerű folyamodványban kell kérnie. A folyamodványhoz melléklendő a tanuló szüleine, vagy ha árva, saját személyére vonatkozó és egy évnél nem régebb keltezésű hatósági szegénységi bizonyítvány, továbbá, ha előzőleg más intézet tanulója volt, az iskolai bizonyítvány, illetőleg félévi értesítő.

Középiskolai és ezekkel egyenrangú tanintézetek tanárainak és iskola-szolgáinak, továbbá polgári és elemi népiskolai tanítóknak, középiskoláknál működő és elfogadott hitoktatóknak, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium hatósága alá tartozó tisztviselők és szolgák, m. kir. honvédségi, csendőrségi, közös hadseregbeli és haditengerészeti altiszteknek gyermekei szegénységi bizonyítvány nélkül is folyamodhatnak tandíjmentességért.

Folyamodni minden évben kétszer lehet: szeptember 15-ig és február 15-ig.

Az igazgató a tanulókat a tandíjmentesség elnyerhetésének összes feltételeire és körülményeire osztályonként, nemkülönben a hirdető táblán idejekorán hivatalból figyelmeztetni tartozik.

14. §. A tandíj fizetése alól nem menthető fel az oly tanuló:

a) aki nem képes szegénységét, vagy vagyontalanságát igazolni (kivéve a 13. §. második bekezdésében felsoroltakat),

b) aki az előbbi tanév, illetőleg időszak végén az erkölcsi magaviseletből rossz vagy kevésbé szabályszerű érdemjegyet nyert,

c) aki a felsőbb osztályban való fellépésnél irányadó tantárgyak valamelyikében elégtelen előmenetelt tanusított,

d) és akinek az említett tantárgyakból, habár nem is volt elégtelen érdemjegye, de több volt az elégséges, mint a jeles és jó érdemjegye együtt.

15. §. Oly szülők gyermekei, kik igazolják, hogy egyszerre három, vagy több gyermeket középiskolában, ezzel egyenrangú egyéb tanintézetekben, tudományegyetemen, műegyetemen, felsőbb tanintézetben, polgári, kereskedelmi vagy ipari szakiskolában taníttatnak, szegénységi bizonyítvány nélkül is folyamodhatnak a tandíj elengedéseért és a féltandíj alól valamennyien fel is mentendők, ha iskolai bizonyítványuk, illetőleg értesítőjük a feltételeknek megfelel.

16. §. Tanárok, tanítók, hitoktatók és a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium hatósága alá tartozó tisztviselők és szolgák gyermekei — amennyiben arra a 14. §. értelmében érdemesek — az intézetre nézve megszabott tandíjmentességi százalék határán túl is tandíjmentességben részesítendők.

Magánintézetek tanárai, tanítói, óraadói s egyéb alkalmazottai ide nem sorolhatók.

Ugyancsak az említett feltételek mellett a tandíjmentességi százalék határan túl tandíjmentességben részesítendők az állami gondozásban lévő elhagyott gyermekek, kiknek középiskolai továbbképzését a m. kir. belügyminiszterium engedélyezte.

17. §. Magántanulók a tandíj fizetése alól az igazgató által fel nem menthetők s ily tanulóknak kivételes esetekben való felmentése a vallás- és közoktatásügyi miniszternek van fentartva. A felmentés, ha csak az illető miniszteri rendelet máskép nem intézkedik, csak azon tanévre szól, amelyről a tanuló magánvizsgálatot akar tenni.

18. §. A tandíjmentességért benyújtott folyamodványokat az igazgató szeptember 15-től, illetőleg február 15-től számítva egy héten belül rendkívüli tanácskozáson a tanári testület tárgyalása alá bocsátja.

A tanári testület a folyamodványokat az ezen szabályzat 11., 13., 15., 16. és 17. §-aikban foglalt feltételekre és körülményekre nézve elbírálja s ennek alapján az illető tanulót tandíjmentességre ajánlja, vagy a kérés megtagadását javasolja.

Az összes folyamodó tanulókról az «A» minta szerint szerkesztendő minősítési kimutatást a megbízott tandíjkezelő állítja össze és annak rovatait — a két utolsó kivételével — az okmányok alapján kellő pontossággal kitölti.

Az utolsóelőtti rovatot az értekezleten a tanári testület véleménye alapján az értekezlet jegyzője tölti ki. Az ekként kiállított minősítési kimutatás egyúttal jegyzőkönyvül is szolgál, melyet az igazgató és a jegyző írnak alá. E kimutatásban foglaltak hitelességeért és az eredeti okmányok lényeges tartalmával való megegyező voltaért a jegyző és az igazgató felelős.

19. §. A felmentést a fentebbiekben megengedett határok közt, a tanácskozástól számított három nap alatt az igazgató adja meg. Ez eljárásban a tanári testület véleménye által kötve nincs, mert a felelősség minden tekintetben őt terheli.

A kimutatást az igazgató csak akkor helyezheti irattárba, ha annak illető rovatába a felmentés adatait pontosan bejegyezte s a kimutatást véglegesen aláírta. A felmentés azon iktatói szám és dátum alatt történik, mely szám alatt a minősítési kimutatást az irattárba helyezi.

Az engedélyezett tandíjmentességek adatai a megfelelő főkönyvi lap illető rovatába azonnal bejegyzendők, hogy ennek alapján az adatokat az iskolai bizonyítványba (értésítőbe) fel lehessen venni. Megjegyzendő, hogy bármely tanuló tandíjmentességének a főnévkönyvben, továbbá az iskolai bizonyítványban (értésítőben) való jelzésénél a felmentés számán és keltén kívül mindig pontosan kiteendő az is, mely intézet adta a felmentést. (Magántanulóknál a miniszteri engedély száma és kelte.)

20. §. Az igazgató köteles az adott felmentéseket a tandíjkezelővel haladéktalanul, a tanár testülettel az októberi, illetőleg májusi ellenőrző tanácskozás alkalmával, az illető tanulókkal pedig a tanácskozástól számított 4 napon belül az intézet hirdető tábláján közölni.

A tandíjkezelő ezután azonnal összeállítja a tandíjmentességet nyert tanulókról szóló (*B jegyű minta szerinti*) kimutatást. A tanév I. felére vonatkozó eme kimutatásba a múlt tanévekben nyert és még érvényes tandíjmentességet élvező tanulók is felveendőek, míg a tanév II. felére kimutatásban csak a tanév II. felétől nyert tandíjmentességek mutatandók ki.

Ezen kimutatásokat az igazgató köteles október 8-ig, illetőleg március 1-ig a miniszteri számvevőségnek beküldeni.

21. §. A tandíjmentesség mindig azon félévvel veszi kezdetét, melyben a mentesség megadatott. A mentesség érvénye az egész középiskolai tanulmányi időre kiterjed, feltéve, hogy folytatólag változatlanul fennállanak azok a feltéte-

lek, melyekhez a tandíjmentesség megtartása kötve van. (L. 22. §.) A mentesség a mondott feltételek mellett érvényben marad akkor is, ha az illető tanuló — esetleg évközben is — e szabályzat címében említett jellegű más középiskolába lép át.

A tanintézet ilyen változtatása esetében az illető tanuló korábban nyert tandíjmentességének érvényességét iskolai bizonyítványával, illetve utolsó félévi értesítőjével — melyekre évközben való átlépésnél az elbocsátási záradéknak is rá kell vezetnie — igazolni tartozik. Ha a tanuló ezt igazolni nem tudja, a szabályszerű tandíjat megfizetni köteles.

Tandíjmentességét megtartja továbbá az a tanuló, ki az első félév folyamán a megelőző alsóbb osztályba önként visszalép, még pedig addig, ameddig a tandíjmentesség feltételeinek megfelel; valamint megtartja az a tanuló is, kit hatósági vagy hatóságilag megerősített orvosi bizonyítvánnyal igazolt betegség következtében, vagy figyelmet érdemlő egyéb fontos körülmények miatt az első félév, illetőleg a tanév végén osztályozni nem lehetett, utóbbi esetben akkor, ha az osztályt ismétli, vagy ha a Középiskolai Rendtartás 42. §-ában megállapított határidőn belül a tandíjmentesség fennállására megkivánt eredménnyel pótvizsgálatot tesz.

22. §. A tandíjmentesség élvezetét elveszti a tanuló:

a) ha magántanulóvá lesz, mely esetben a mentességet azon félév elejétől veszti el, melynek folyamán magántanulóvá lett;

b) ha bármi oknál fogva az intézetből kizáratik;

c) ha a tandíjmentes tanulónak, vagy annak, ki őt eltartani köteles, vagyoni helyzete kedvezőbbé lesz, mely esetben a mentességet a változás beálltát követő félévtől kezdve veszti el; ez az eset akkor áll be, ha az igazgató a beállott kedvezőbb vagyoni viszonyokról az ennek bejelentésére kötelezett szülőktől (gyámtól) vagy más úton tudomást szerez.

d) tandíjmentességét elveszti továbbá az a tanuló, ki az első félév, illetőleg a tanév végén

az erkölcsi magaviseletből «rossz» vagy «kevésbé szabályszerű» érdemjegyet nyert, ki a felsőbb osztályba való föllépésnél irányadó tantárgyak valamelyikében «elégtelen» előmenetelt tanúsított;

nemkülönb, ha az említett tantárgyakból több az «elégséges», mint a «jeles» és «jó» érdemjegye együtt.

Ez esetekben a tandíjmentességét a bizonyítványt, illetőleg értesítőt követő félévtől kezdve veszti el a tanuló.

A c) és d) pont alatt felsorolt esetekben az illető tanuló újból való fölmentését csak akkor kérheti és tandíjmentességében csak akkor részesíthető, ha ismét megfelel mindazoknak a föltételeknek, amelyek alatt tandíjmentességért általában folyamodni lehet.

23. §. A tandíjmentesség kedvezményének megvonását a 22. §-ban felsorolt esetekben az illető okmányok megvizsgálása után az intézeti igazgató mondja ki. A mentességet elvesztőknek «C» minta szerint szerkesztett kimutatását félévenként február 15-ig, illetőleg augusztus hó végéig közvetlenül a miniszteri számvevőségnek mutatja be ugyanazon iktatói szám alatt, mely alatt a tandíjmentesség elvesztésének ügyét elintézte. A kimutatás egyik példánya az intézeti irattárban marad. Nemkülönb, idejekorán közli a kimutatást a tandíjkezelővel, továbbá a tanári testülettel a III. ellenőrző tanácskozás, illetőleg az évváró tanácskozás alkalmával.

Azonkívül a tandíjmentesség megszűnésére vonatkozó adatok az elintézés után azonnal pontosan bejegyzendők a megfelelő főnévkönyvi lapok illető rovatába, hogy ennek alapján az adatokat a félévi értesítőbe, illetőleg iskolai bizonyítványba föl lehesen venni.

Ha oly tanuló, ki a tandijmentesség megtartásához kötött feltételeknek nem felel meg, tévedésből a kedvezményt tovább élvezi, az igazgató vagy a mulasztás természetéhez képest a tandijkezelő megfelelő kártérítésre köteles.

24. §. A tandijmentesség megadásának és elvesztésének ügyét ellenőrizni a tankerületi főigazgató van hivatva, ki ezt az ellenőrzést évi hivatalos látogatása idején gyakorolja. Ez alkalommal a főigazgató megtekinti a tandijmentesség elnyerésére és elvesztésére vonatkozó összes iratokat és az elnöklete alatt tartott tanácskozásokon ezekre vonatkozólag meghallgatja a tanári testület esetleges észrevételeit is.

III. fejezet. Egyéb intézkedések.

25. §. Azt a tanulót, ki a 8. §. értelmében a tandijrészlet le nem fizetése miatt az intézet tanulóinak sorából töröltetett, az igazgató saját hatáskörében újból felveheti, ha a törléstől számított 8 napon belül a tandijrészlet lefizetését postatakarékpénztári elismervénnyel bizonyítja és a késedelmet igazolni tudja. Ezentúl terjedő mulasztás esetében a felvételre az engedélyt alapos megokolás mellett csak a tankerületi főigazgató adhatja meg. Az igazgató elutasító határozata ellen a tankerületi főigazgatóhoz, ennek határozata ellen a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez lehet felebbezni. A felebbezés eldőltségéig a tanuló az előadásokra járhat.

Oly kivételes esetekben, midőn a tandijrészlet utólagos lefizetése a körülményeknél fogva biztosítottnak látszik, a kimondott törlés végrehajtását az igazgató felfüggesztheti és a tanulónak megengedheti, hogy az iskolát a 8 napon át is látogathatja.

26. §. A lefizetett tandijrészletek az illető tanulónak az intézetből való kilépés vagy eltávolítás esetén sem téríthetők vissza. Épűgy nem téríthetők vissza annak, ki évközben rendes tanulóból magántanulóvá lesz. Ha azonban ily tanuló a jelen szabályzat címében érintett jellegű középiskolánál tesz magánvizsgálatot, előzőleg lefizetett tandija vagy tandijrészletei beszámítandók annak a tandijnak összegébe, melyet mint magántanuló ugyanarra az időre fizetni tartozik.

Ha a magántanuló tandiját lefizette, de betegség miatt a tanév végén vizsgálatot nem tesz, hanem ugyanarról az osztályról — melyre a tandiját megfizette — a közvetlenül következő tanév folyamán tesz vizsgálatot, a tandiját újból megfizetni nem tartozik.

27. §. Az a rendes tanuló, ki évközben e szabályzat címében említett jellegű középiskolából hasonló jellegű középiskolába lép át, az e tanévre már lefizetett tandijrészleteket újból megfizetni nem tartozik, ha a tandijrészletek lefizetéséről hiteles elismervényt mutat fel és ad be.

28. §. Osztályösszevonás esetén a magántanuló a tandiját minden egyes osztály után és tanévenként a magánvizsgálatra bocsátást megelőzőleg lefizetni tartozik. Tandijmentesség osztályösszevonásnál is kérelmezhető. Ha azonban a magántanuló évközben az osztályösszevonás kedvezményéről lemond és csak egy évfolyamról vizsgázik, akkor a következő tanévre tandijmentességét elveszti és ezért újból kell folyamodni.

29. §. Az a tanuló, aki évközben felekezeti vagy községi középiskolából e szabályzat címében említett jellegű középiskolába, nemkülönben, aki e szabályzat címében említett jellegű középiskolából hasonló jellegű más, de magasabb tandiját szedő középiskolába lép át, ha az előbb látogatott középiskolában tandijfizetési kötelezettségének eleget tett és erről elismervényt ad be, további tandij fejében csak a két intézet tandija között mutatkozó többletet tartozik megfizetni. (Pl. az a tanuló, ki egy évi 48 K tandiját szedő középiskolából évközben, január hóban

egy 60 korona tandíjat szedő középiskolába lép át és igazolta, hogy az előbbi intézetnél két részletben 24 korona tandíjat már fizetett, az átlépés után azonnal 6 korona tandíjkülönbözetet tartozik fizetni, a maradék 30 koronát pedig 15 koronás részletekben március 15-éig, illetve május 3-áig kell lefizetnie.)

Ha azonban valamely tanuló évközben alacsonyabb tandíjat szedő középiskolába lép át, a tandíjkülönbözet visszafizetésének nincs helye.

Oly esetben, midőn az előbb látogatott felekezeti vagy községi középiskolában az átlépett tanuló tandíjmentes volt, az új intézetben a még esedékessé váló tandíjrészleteket megfizetni tartozik.

C) Jelentkezés a pótló- és javítóvizsgálatra.

Az 1883:XXX. t.-c. 11-ik §-a szerint:

Azon tanulónak, ki egy tárgyból kapott elégtelen osztályzatot, az intézet tanári testülete megengedheti, hogy osztályzata kijavítása végett a következő iskolaév kezdetén vizsgálatot tehessen. Aki két tárgyból kapott elégtelen osztályzatot, az csak rendkívüli esetben, a kir. tankerületi főigazgatóság engedélye alapján bocsátható javítóvizsgálatra. Az ilyen, a budapesti kir. tankerületi főigazgatósághoz címzett kérvényeket a tanulónak legkésőbb július 4-ig kell az igazgatóságnál beadni. Aki kettőnél több tárgyból kapott elégtelen osztályzatot, javítóvizsgálatra semmi esetre sem bocsátható.

A javító-, nemkülönben a pótlóvizsgálatot is rendesen azon tanintézetben kell a tanulónak letennie, melyben az elégtelen tanjegyet kapta, illetőleg a vizsgálatot elmulasztotta. Indokolt esetekben a vallás- és közoktatásügyi miniszter, illetőleg az iskola felekezeti főhatósága megengedi, hogy ezen vizsgálatok más tanintézetekben tétessenek le. Pótlóvizsgálatra azonban valamely tanuló csak akkor bocsátható, ha a vizsgálatról való elmaradását orvosi bizonyítvánnyal igazolja és ezt a tanári kar elegendő mérségül elfogadja. A pótlóvizsgálati engedélyért a kérvényeket az igazgatósághoz kell benyújtani július 4-ig. A tanári karnak határozata ellen a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, illetőleg a tanintézet főhatóságához lehet folyamodni.

Kelt Budapest, 1916. év június hava 29-én.

Szölgvény Ferenc,

kir. kath. főgimn. igazgató,

a m. kir. Ferenc József-Nevelőintézet kormányzója.

A Ferenc József-Nevelőintézet programjából.

(1889/90—1915/16.)

Az intézet célját kipróbált tanárok folytonos felügyelete alatt akarja elérni. Az ezekkel való érintkezés nemcsak a gimnáziumi tárgyakban vezeti a növendékeket szellemi erejük kellő felhasználására, hanem felváltva német, francia és angol nyelven való társalkodás útján elsajátíttatja a növendékekkel a mondott nyelveket, jellemükre, magatartására kellő irányban hat és testi épységüket és tisztaságukat megóvjá.

A nevelőintézet növendékei vallási gyakorlataik teljesítésében hitoktatóik vezérlete alatt állanak. A katolikus tanulók a gimnázium kápolnájában, a többi vallásúak felekezetük templomában jelennek meg isteni tiszteletre.

A növendékek nevelésével a rendes iskolai tanításon kívül külön intézeti nevelőtanárok foglalkoznak, kik a gimnáziumi tanulmányokban is segítségükre állanak.

A nevelőintézet egy-egy csoportjában legfőlebb 20—30 növendék lehet. Egy ily csoportnak van két hálóterme, egy tanulóterme (minden növendék számára külön íróasztallal) és egy játszóterme. Van az intézetnek nagy díszterme, két téli és egy nyári társalgóterme és fürdőosztálya. Nyáron a szabad mozgásra rendelkezésre áll a nevelőintézet kertje, télen a nevelőintézet üveggel fedett udvara.

Ezenfelül a növendékek mennél többször kirándulásokat tesznek nevelőikkel nemcsak szórakozás, hanem okulás végett is. Megtekintik nyáron a vidék természeti szépségeit, télen pedig felkeresik a főváros nevezetesebb közintézeteit, gyűjteményeit és kiállításait, mindig szakszerű és oktató vezetés mellett.

A megbetegedett növendékek számára külön betegosztály van három helyiséggel. Az orvosi felügyelet naponta történik s állandó betegápoló áll rendelkezésre.

Az ételmezés áll: két reggeliből, négy étel ebédből, uzsonnából és két étel vacsorából. A növendékek nevelőikkel együtt étkeznek.

A fizetőhelyekre valláskülönbség nélkül minden kellő magaviseletű és előmenetelű tanuló folyamodhatik. A kérvények a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez intézendők s az intézet kormányzójánál nyújtandók be. Melléklendő születési, iskolai és egészségi bizonyítvány.

Az alapítványosok vagy egészalapítványosok vagy félalapítványosok. Az egészalapítványosok az ellátásért és tanításért nem fizetnek semmit sem, a félalapítványosok egy évre 900 koronát fizetnek.

A teljes ellátási díj 1800 korona. A díj félévenként előre fizetendő. A zenéért, úszásért, vívásért és lovaglásért a résztvevők külön mérsékelt díjat fizetnek. Végül minden növendék fizet 72 korona gimnáziumi díjat, 10 korona gimnáziumi felvételi és 2 korona 40 fillér gimnáziumi ifjúsági könyvtári és programdíjat.

Minden növendéknek magával kell hoznia 12 fehér inget, 6 hálóinget, 24 zsebkendőt, 6 alsónadrágot, 12 pár harisnyát, 6 lepedőt, 6 paplanlepedőt, 6 fehér párnahéjat, 6 törülközőt, 1 párnát (64 cm. hosszú, 40 cm. széles), 1 paplant, 1 gyapjútakarót, 2 nyári és 2 téli lábbelit.

Az intézet növendékei egyenruhát viselnek.

A növendékek előmeneteléről és magaviseletéről a szülők vagy gyámok havonként értesítetnek. Ha valamely növendéknél akár a tanulásban, akár a magaviseletben, akár állandó egészségi állapotában oly hibák mutatkoznak, melyek a nevelőintézet feladatát akadályozzák, a szülők vagy gyámok minden feltűnés nélkül egyszerűen felkéretnek gyermeküknek vagy gyámoltjuknak az intézetből való kivételére.

Szölgvény Ferenc,

nevelőintézeti kormányzó,

a II. ker. kir. kath. főgimn. igazgatója.

When mentioned in the full name of the person, the name of the person should be written in full. For example, if the name of the person is John Doe, the name should be written as John Doe, not as J. Doe or Doe, J.

A person's name should be written in full, including the first name, the middle name, and the last name. For example, if the name of the person is John Doe, the name should be written as John Doe, not as J. Doe or Doe, J.

The name of the person should be written in full, including the first name, the middle name, and the last name. For example, if the name of the person is John Doe, the name should be written as John Doe, not as J. Doe or Doe, J.

The name of the person should be written in full, including the first name, the middle name, and the last name. For example, if the name of the person is John Doe, the name should be written as John Doe, not as J. Doe or Doe, J.

The name of the person should be written in full, including the first name, the middle name, and the last name. For example, if the name of the person is John Doe, the name should be written as John Doe, not as J. Doe or Doe, J.

The name of the person should be written in full, including the first name, the middle name, and the last name. For example, if the name of the person is John Doe, the name should be written as John Doe, not as J. Doe or Doe, J.

The name of the person should be written in full, including the first name, the middle name, and the last name. For example, if the name of the person is John Doe, the name should be written as John Doe, not as J. Doe or Doe, J.

The name of the person should be written in full, including the first name, the middle name, and the last name. For example, if the name of the person is John Doe, the name should be written as John Doe, not as J. Doe or Doe, J.

TARTALOMJEGYZÉK.

	Oldal
<i>Dr. Bartha József: A háború és intézetünk</i>	3
<i>Szölgyény Ferenc</i>	13
<i>Dr. Pokorny Emánuel alapítványai</i>	19
<i>I. A tanintézet belállapota:</i>	
1. Személyi állapot	20
2. A könyvtárak és szertárak vagyoni kimutatása	25
3. Segélyezési ügy	26
a) Ösztöndijas tanulók	26
b) Segélyző-egyesület	26
c) Alapítványok	27
<i>II. Szellemi állapot:</i>	
1. Nevelés	29
2. Oktatás	30
A) Rendes tantárgyak:	
α) Bevégzett tananyag	30
β) Az V., VI., VII. és VIII. oszt. feladott magyar és a VII. és VIII. oszt. feladott német nyelvi dolgozatok	30
γ) Az írásbeli érettségi vizsgálat tételei	32
B) Rendkívüli tantárgyak:	
α) Egyházi ének	32
β) Egészségtan	32
γ) Fizikai gyakorlatok	32
δ) Szabadkézi rajz	33
3. Az intézetben működő körök:	
a) Vörösmarty Önképzőkör	33
b) Cserkészcsapat	35
4. Fontosabb mozzanatok a főgimn. ez évi történetéből	35
5. Főigazgatói látogatás	36
6. Tanévközi kirándulások	36
7. Beiratások	37
8. Vizsgálatok	37
9. A tanulók egészségi állapota	37
10. A tanulók osztályozása	38
<i>III. Statisztikai táblázatok</i>	
<i>Tankönyvjegyzék 1916—17-re</i>	53
<i>IV. A jövő tanévre vonatkozó figyelmeztetések és az új tandíj-szabályzat</i>	
<i>A m. kir. Ferenc József nevelőintézet</i>	64
<i>A m. kir. Ferenc József nevelőintézet</i>	72

TATAIOMURGYNEK

1. A társaság alapításáról és céljairól 1

2. A társaság felépítéséről 2

3. A társaság működéséről 3

4. A társaság pénzügyi helyzetéről 4

5. A társaság gazdasági helyzetéről 5

6. A társaság jogi helyzetéről 6

7. A társaság személyi helyzetéről 7

8. A társaság értékeiről 8

9. A társaság kockázatairól 9

10. A társaság jövőjéről 10

11. A társaság felelősségéről 11

12. A társaság társadalmi felelősségéről 12

13. A társaság környezeti felelősségéről 13

14. A társaság innovációjáról 14

15. A társaság versenyképességéről 15

16. A társaság alkalmazkodóképességéről 16

17. A társaság fenntarthatóságáról 17

18. A társaság átláthatóságáról 18

19. A társaság integritásáról 19

20. A társaság etikájáról 20

21. A társaság szabványairól 21

22. A társaság minőségirányítási rendszeréről 22

23. A társaság környezetirányítási rendszeréről 23

24. A társaság társadalmi felelősségéről 24

25. A társaság környezeti felelősségéről 25

26. A társaság innovációjáról 26

27. A társaság versenyképességéről 27

28. A társaság alkalmazkodóképességéről 28

29. A társaság fenntarthatóságáról 29

30. A társaság átláthatóságáról 30

31. A társaság integritásáról 31

32. A társaság etikájáról 32

33. A társaság szabványairól 33

34. A társaság minőségirányítási rendszeréről 34

35. A társaság környezetirányítási rendszeréről 35

36. A társaság társadalmi felelősségéről 36

37. A társaság környezeti felelősségéről 37

38. A társaság innovációjáról 38

39. A társaság versenyképességéről 39

40. A társaság alkalmazkodóképességéről 40

41. A társaság fenntarthatóságáról 41

42. A társaság átláthatóságáról 42

43. A társaság integritásáról 43

44. A társaság etikájáról 44

45. A társaság szabványairól 45

46. A társaság minőségirányítási rendszeréről 46

47. A társaság környezetirányítási rendszeréről 47

48. A társaság társadalmi felelősségéről 48

49. A társaság környezeti felelősségéről 49

50. A társaság innovációjáról 50

51. A társaság versenyképességéről 51

52. A társaság alkalmazkodóképességéről 52

53. A társaság fenntarthatóságáról 53

54. A társaság átláthatóságáról 54

55. A társaság integritásáról 55

56. A társaság etikájáról 56

57. A társaság szabványairól 57

58. A társaság minőségirányítási rendszeréről 58

59. A társaság környezetirányítási rendszeréről 59

60. A társaság társadalmi felelősségéről 60

61. A társaság környezeti felelősségéről 61

62. A társaság innovációjáról 62

63. A társaság versenyképességéről 63

64. A társaság alkalmazkodóképességéről 64

65. A társaság fenntarthatóságáról 65

66. A társaság átláthatóságáról 66

67. A társaság integritásáról 67

68. A társaság etikájáról 68

69. A társaság szabványairól 69

70. A társaság minőségirányítási rendszeréről 70

71. A társaság környezetirányítási rendszeréről 71

72. A társaság társadalmi felelősségéről 72

73. A társaság környezeti felelősségéről 73

74. A társaság innovációjáról 74

75. A társaság versenyképességéről 75

76. A társaság alkalmazkodóképességéről 76

77. A társaság fenntarthatóságáról 77

78. A társaság átláthatóságáról 78

79. A társaság integritásáról 79

80. A társaság etikájáról 80

81. A társaság szabványairól 81

82. A társaság minőségirányítási rendszeréről 82

83. A társaság környezetirányítási rendszeréről 83

84. A társaság társadalmi felelősségéről 84

85. A társaság környezeti felelősségéről 85

86. A társaság innovációjáról 86

87. A társaság versenyképességéről 87

88. A társaság alkalmazkodóképességéről 88

89. A társaság fenntarthatóságáról 89

90. A társaság átláthatóságáról 90

91. A társaság integritásáról 91

92. A társaság etikájáról 92

93. A társaság szabványairól 93

94. A társaság minőségirányítási rendszeréről 94

95. A társaság környezetirányítási rendszeréről 95

96. A társaság társadalmi felelősségéről 96

97. A társaság környezeti felelősségéről 97

98. A társaság innovációjáról 98

99. A társaság versenyképességéről 99

100. A társaság alkalmazkodóképességéről 100

101. A társaság fenntarthatóságáról 101

102. A társaság átláthatóságáról 102

103. A társaság integritásáról 103

104. A társaság etikájáról 104

105. A társaság szabványairól 105

106. A társaság minőségirányítási rendszeréről 106

107. A társaság környezetirányítási rendszeréről 107

108. A társaság társadalmi felelősségéről 108

109. A társaság környezeti felelősségéről 109

110. A társaság innovációjáról 110

111. A társaság versenyképességéről 111

112. A társaság alkalmazkodóképességéről 112

113. A társaság fenntarthatóságáról 113

114. A társaság átláthatóságáról 114

115. A társaság integritásáról 115

116. A társaság etikájáról 116

117. A társaság szabványairól 117

118. A társaság minőségirányítási rendszeréről 118

119. A társaság környezetirányítási rendszeréről 119

120. A társaság társadalmi felelősségéről 120

121. A társaság környezeti felelősségéről 121

122. A társaság innovációjáról 122

123. A társaság versenyképességéről 123

124. A társaság alkalmazkodóképességéről 124

125. A társaság fenntarthatóságáról 125

126. A társaság átláthatóságáról 126

127. A társaság integritásáról 127

128. A társaság etikájáról 128

129. A társaság szabványairól 129

130. A társaság minőségirányítási rendszeréről 130

131. A társaság környezetirányítási rendszeréről 131

132. A társaság társadalmi felelősségéről 132

133. A társaság környezeti felelősségéről 133

134. A társaság innovációjáról 134

135. A társaság versenyképességéről 135

136. A társaság alkalmazkodóképességéről 136

137. A társaság fenntarthatóságáról 137

138. A társaság átláthatóságáról 138

139. A társaság integritásáról 139

140. A társaság etikájáról 140

141. A társaság szabványairól 141

142. A társaság minőségirányítási rendszeréről 142

143. A társaság környezetirányítási rendszeréről 143

144. A társaság társadalmi felelősségéről 144

145. A társaság környezeti felelősségéről 145

146. A társaság innovációjáról 146

147. A társaság versenyképességéről 147

148. A társaság alkalmazkodóképességéről 148

149. A társaság fenntarthatóságáról 149

150. A társaság átláthatóságáról 150

151. A társaság integritásáról 151

152. A társaság etikájáról 152

153. A társaság szabványairól 153

154. A társaság minőségirányítási rendszeréről 154

155. A társaság környezetirányítási rendszeréről 155

156. A társaság társadalmi felelősségéről 156

157. A társaság környezeti felelősségéről 157

158. A társaság innovációjáról 158

159. A társaság versenyképességéről 159

160. A társaság alkalmazkodóképességéről 160

161. A társaság fenntarthatóságáról 161

162. A társaság átláthatóságáról 162

163. A társaság integritásáról 163

164. A társaság etikájáról 164

165. A társaság szabványairól 165

166. A társaság minőségirányítási rendszeréről 166

167. A társaság környezetirányítási rendszeréről 167

168. A társaság társadalmi felelősségéről 168

169. A társaság környezeti felelősségéről 169

170. A társaság innovációjáról 170

171. A társaság versenyképességéről 171

172. A társaság alkalmazkodóképességéről 172

173. A társaság fenntarthatóságáról 173

174. A társaság átláthatóságáról 174

175. A társaság integritásáról 175

176. A társaság etikájáról 176

177. A társaság szabványairól 177

178. A társaság minőségirányítási rendszeréről 178

179. A társaság környezetirányítási rendszeréről 179

180. A társaság társadalmi felelősségéről 180

181. A társaság környezeti felelősségéről 181

182. A társaság innovációjáról 182

183. A társaság versenyképességéről 183

184. A társaság alkalmazkodóképességéről 184

185. A társaság fenntarthatóságáról 185

186. A társaság átláthatóságáról 186

187. A társaság integritásáról 187

188. A társaság etikájáról 188

189. A társaság szabványairól 189

190. A társaság minőségirányítási rendszeréről 190

191. A társaság környezetirányítási rendszeréről 191

192. A társaság társadalmi felelősségéről 192

193. A társaság környezeti felelősségéről 193

194. A társaság innovációjáról 194

195. A társaság versenyképességéről 195

196. A társaság alkalmazkodóképességéről 196

197. A társaság fenntarthatóságáról 197

198. A társaság átláthatóságáról 198

199. A társaság integritásáról 199

200. A társaság etikájáról 200

